
ΝΕΑ ΦΟΙΝΙΚΟΕΙΔΗ
ΚΑΙ Η ΕΝΤΑΞΗ ΤΟΥΣ
ΣΤΟ ΚΛΙΜΑ ΤΗΣ ΠΑΦΟΥ

ΣΑΒΒΑΣ ΑΓΑΘΑΓΓΕΛΟΥ

ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗΣ ΤΟΠΙΟΥ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΝΕΑΠΟΛΙΣ ΠΑΦΟΥ
2020

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

	ΕΙΣΑΓΩΓΗ	5
	ΠΕΡΙΛΗΨΗ	7
ΚΕΦ1	ΦΟΙΝΙΚΟΕΙΔΗ	9
1.1.	Τι είναι φοινικοειδή	9
1.2.	Μορφολογία φοινικοειδών	17
ΚΕΦ2	ΙΣΤΟΡΙΑ	29
2.1.	Ιστορία φοινικοειδών	29
2.2.	Φοινικοδάσος του Βάι	45
2.3.	Φοινικοδάσος του Έλτσε	47
2.4.	Φοινικοειδή στην Κύπρο	51
ΚΕΦ3	ΕΡΕΥΝΑ	55
3.1.	Σκοπός της έρευνας	55
3.2.	Μεθοδολογία	55
3.3.	Προσδοκώμενα αποτελέσματα	56
3.4.	Διαδικασία έρευνας	57
3.4.1.	Α' Φάση έρευνας	58
I	Καταγραφή	58
	<i>Παραλιακό μέτωπο Κάτω Πάφου</i>	58
	<i>Κέντρο Πάφου</i>	65
	<i>Παραθαλάσσια περιοχή Πέγειας</i>	72
II	Αποτελέσματα καταγραφής	79
III	Φυτολογική μελέτη	82
	<i>Archontophoenix alexandrae</i>	83
	<i>Archontophoenix cuninghamiana</i>	86
	<i>Chamaerops humilis</i>	89
	<i>Dypsis decaryi</i>	92

	<i>Dypsis lutescens</i>	95
	<i>Hyophorbe verschafeltii</i>	98
	<i>Phoenix canariensis</i>	101
	<i>Phoenix dactylifera</i>	104
	<i>Phoenix roebelenii</i>	107
	<i>Ravenea rivularis</i>	110
	<i>Roystonea regia</i>	113
	<i>Syagrus romanzoffiana</i>	116
	<i>Washingtonia filifera</i>	119
	<i>Washingtonia robusta</i>	122
	<i>Wodyetia bifurcata</i>	125
IV	Αποτελέσματα φυτολογικής μελέτης	128
3.4.2.	B' Φάση έρευνας	130
I	Κλιματολογική μελέτη	130
II	Αποτελέσματα κλιματολογικής μελέτης	138
III	Καταγραφή	140
	Λος Άντζελες	141
	Μαϊάμι	147
	Ντέρμπαν	164
	Πέρθ	174
	Μοντεβιδέο	181
IV	Αποτελέσματα καταγραφής	185
V	Φυτολογική μελέτη	191
	<i>Acoelorrhaphe wrightii</i>	192
	<i>Adonidia merrillii</i>	195
	<i>Bismarckia nobilis</i>	198
	<i>Brahea armata</i>	201
	<i>Butia capitata</i>	204

<i>Butia yatay</i>	207
<i>Caryota mitis</i>	210
<i>Caryota urens</i>	213
<i>Cocos nucifera</i>	216
<i>Dictyosperma album</i>	219
<i>Hyophorbe lagenicaulis</i>	222
<i>Livistona chinensis</i>	225
<i>Livistona decora</i>	228
<i>Phoenix reclinata</i>	231
<i>Phoenix sylvestris</i>	234
<i>Ptychosperma elegans</i>	237
<i>Sabal minor</i>	240
<i>Sabal palmetto</i>	243
<i>Serenoa repens</i>	246
<i>Thrinax radiata</i>	249
<i>Veitchia montgomeryana</i>	252
ΚΕΦ4 ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΠΑΡΚΟΥ	255
4.1. Περιοχή ανάπλασης	255
4.2. Επιλογή φυτικού υλικού	258
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ	263
Βιβλιογραφία	264
Ευρετήριο εικόνων	266
Ευρετήριο πινάκων	273

Εισαγωγή

Τις τελευταίες δεκαετίες το κλίμα της Κύπρου εκτός από μεσογειακό χαρακτηρίζεται και ως υποτροπικό με πολύ ήπιους χειμώνες στις ακτές και ζεστά έως καυτά καλοκαίρια. Παρατηρείται χιονόπτωση και παγετός κυρίως σε ορισμένες ορεινές περιοχές όπως στα βουνά του Τροόδους. Η βροχή εμφανίζεται κυρίως το χειμώνα, ενώ το καλοκαίρι χαρακτηρίζεται από ξηρασία αλλά και υγρασία.

Επίσης, παρατηρείται μια αλλαγή στη διάρκεια των εποχών που συνεπάγεται με μεγαλύτερο Καλοκαίρι και Χειμώνα και μικρότερη Άνοιξη και Φθινόπωρο. Αυτό έχει σαν αποτέλεσμα την αναμενόμενη αύξηση του ποσοστού των ετήσιων βροχών στα επερχόμενα έτη. Το φαινόμενο αυτό παρατηρείται συχνότερα σε περιοχές της επαρχίας Πάφου λόγω των πιο ήπιων χειμώνων, των περισσότερων βροχών και των ελάχιστα χαμηλότερων καλοκαιρινών θερμοκρασιών από τις υπόλοιπες κυρίως παραλιακές πόλεις.

Ταυτόχρονα όμως οι νέες αυτές συνθήκες έχουν ανοίξει τον δρόμο σε νέα φυτικά είδη τα οποία καλλιεργούνται ή ευδοκιμούν κατά κύριο λόγο σε υποτροπικές περιοχές. Επίσης, αρκετά είδη από τροπικές περιοχές παρουσιάζουν καλύτερη προσαρμογή στο νέο κλίμα.

Μέσα από αυτές τις παρατηρήσεις νιώθω πως είναι αναγκαίο να αρχίσουμε να εμπλουτίζουμε με περισσότερα είδη τις περιοχές αυτές.

Στην πόλη της Πάφου πέραν των γνωστών σε όλους μας ανθεκτικών φοινικόδεντρων της περιοχής όπως τα είδη *Washingtonia filifera* και *Phoenix dactylifera*, πολλά άλλα είδη είναι εξίσου ανθεκτικά. Κάποια είδη όπως το *Archontophoenix alexandrae*, *Chamaerops humilis* και *Phoenix roebelenii* είναι αρκετά συνηθισμένα και άλλα όπως το *Hyophorbe lagenicaulis* πολύ σπάνια.

Πρέπει λοιπόν να οδηγηθούμε στο ερώτημα γιατί τα σπάνια να μην είναι συνηθισμένα; Έτσι θα βρούμε τρόπους να κάνουμε πιο δημοφιλή αυτά τα είδη. Επίσης θα πρέπει να ανακαλύψουμε νέα είδη και να εμπλουτίσουμε την τροπική χλωρίδα της πόλης μας.

Η χώρα μας έχει ανάγκη από ένα νέο «πνεύμονα οξυγόνου» στις πόλεις μας και θεωρώ ότι η πόλη της Πάφου είναι η ιδανικότερη για να τον δημιουργήσει.

Η ιδέα δημιουργίας ενός πάρκου αφιερωμένο στα φοινικοειδή εκτός από απαραίτητη είναι και πρωτότυπη για την πόλη μας, καθώς τα φοινικοειδή έχουν κατακτήσει σιγά σιγά τις καρδιές πολλών συμπολιτών μας. Η χρήση τους σε κήπους τα τελευταία χρόνια έχει αυξηθεί και ο εμπλουτισμός του είδους είναι πλέον αδιαμφισβήτητα αναγκαίος.

Περίληψη

Η παρούσα εργασία έχει ως κύριο θέμα τη διαμόρφωση ενός θεματικού πάρκου στην πόλη της Πάφου, που θα μπορεί να λειτουργήσει ως χώρος χαλάρωσης και περιπάτου. Το κυρίως θέμα του πάρκου θα είναι τα φοινικοειδή και η ποικιλομορφία των φοινικοειδών θα κάνει το πάρκο πιο ενδιαφέρον στο κοινό.

Αρχικά έγινε αναφορά στα φοινικοειδή και την ιστορία τους. Ακολούθως, έγιναν αναφορές σε δύο δασικά πάρκα φοινικοειδών στην Ευρώπη και ιστορική αναδρομή των φοινικοειδών στον κυπριακό χώρο.

Στην συνέχεια έγινε καταγραφή φοινικοειδών σε περιοχές της επαρχίας Πάφου και φυτολογική μελέτη. Μέσα από την φυτολογική μελέτη συλλέχθηκαν πληροφορίες που βοήθησαν στο να εξευρεθούν περιοχές στο εξωτερικό για αναζήτηση νέων φοινικοειδών.

Παράλληλα επιλέχθηκαν περιοχές στην υποτροπική ζώνη και έγινε συνολική κλιματολογική μελέτη έτσι ώστε να εξευρεθούν οι ιδανικότερες περιοχές για την αναζήτηση νέων φοινικοειδών.

Ακολούθησαν καταγραφές σε ξένες περιοχές και ανακαλύφθηκαν νέα είδη.

Τέλος, έγινε φυτολογική μελέτη όλων των φυτών νέων και γνώριμων και επιλέχθηκαν τα κατάλληλα για φύτευση στο πάρκο φοινικοειδών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

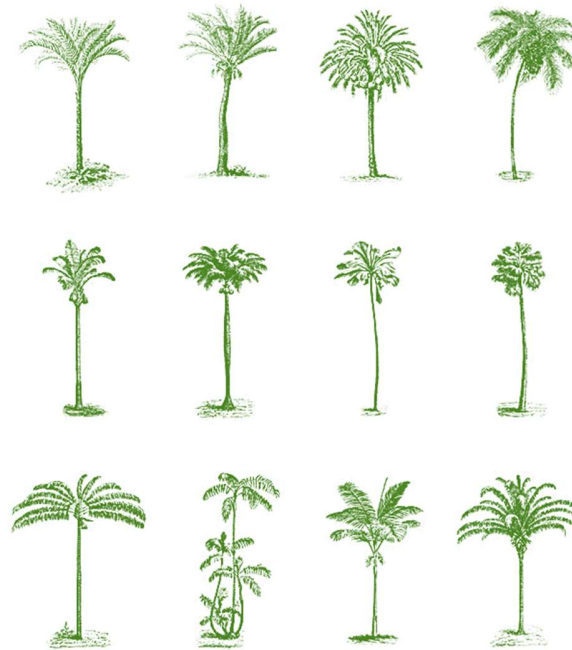
1.1. Τι είναι τα φοινικοειδή

Τα φοινικοειδή ή αρεκοειδή ανήκουν στην οικογένεια *Arecaceae*, γνωστή και ως *palmae*. Πρόκειται για μονοκότυλά φυτά μικρού έως τεράστιου μεγέθους με οριζόντια ανάπτυξη που χρησιμοποιούνται κυρίως στην κηποτεχνία και λιγότερο για την παραγωγή βρώσιμων προϊόντων.

Εκφύονται σχεδόν σε κάθε οικότοπο εντός και πλησίον της τροπικής ζώνης αφού πρόκειται για τροπικά φυτά. Μπορούν να αναπτυχθούν σε άγονα και ξηρά εδάφη, σε ηλιόλουστες και σκιερές θέσεις σε θερμά και υγρά κλίματα, ανάλογα του είδους τους.

Είναι φυτά που η ταυτότητα τους είναι εύκολα αναγνωρίσιμη από τον άνθρωπο. Αποτελούνται από ένα ίσιο κορμό που στην κορυφή του ξεπετάγονται μεγάλα έως τεράστια φύλλα κυρίως σε ομπρελοειδής εμφάνιση. Είναι εξαιρετικά καλλωπιστικό φυτό και η χρήση του περιορίζεται κυρίως σε αυτό το κομμάτι, εκτός από λίγες περιπτώσεις όπου παρουσιάζουν βρώσιμους καρπούς ή χρησιμοποιούνται στην βιομηχανία και στην φαρμακευτική.

Τα φοινικοειδή συναντώνται σχεδόν παντού, από τους εσωτερικούς χώρους κατοικιών μέχρι και τα μεγαλύτερα πάρκα. Είναι φυτό που ζει πολλά χρόνια και παρουσιάζει σχεδόν σταθερή ανάπτυξη καθ' όλη την διάρκεια της ζωής του.

Εικ.1. Φυτά οικογένειας Arecaceae

Σήμερα τα φοινικοειδή έχουν εξαπλωθεί και επιβιώνουν άριστα μέχρι τις εύκρατες θερμές περιοχές. Τα πλείστα είδη παρουσιάζουν μέτρια αντοχή σε χαμηλές και πολύ ψηλές θερμοκρασίες κυρίως στην απευθείας έκθεση σε ισχυρή ηλιακή ακτινοβολία και παγετό. Μερικά δεν αντέχουν καθόλου τον παγετό ενώ άλλα τις υψηλές θερμοκρασίες και καταστρέφονται. Ωστόσο πάρα πολλά είδη είναι αυτοφυές σε περιοχές με πολύ υψηλές και άλλα με πολύ χαμηλές θερμοκρασίες.

Σύμφωνα με το βιβλίο ‘‘World Checklist of palm trees’’, όπου αναφέρεται η πιο εκτεταμένη καταγραφή των φοινικοειδών, στις αρχές του 20^{ου} Αιώνα έγινε καταγραφή 183 γενών και 2,364 ειδών της οικογένειας Arecaceae. Σήμερα, νέες μελέτες αναφέρουν πώς η οικογένεια περιλαμβάνει περισσότερα από 200 αναγνωρισμένα γένη και περίπου 2,600 είδη. Πρόκειται για μία από τις λιγότερο μελετημένες οικογένειες φυτών, λόγω των τεράστιων και άβατων οικότοπων που αναπτύσσονται, όπως τα μεγάλα πυκνά τροπικά δάση. Θεωρείται δεδομένο ότι υπάρχουν σπάνια είδη που δεν έχουν ακόμα ανακαλυφθεί από τον άνθρωπο και δεν έχει προσδιοριστεί η ταυτότητα τους.

Τα περισσότερα είδη όπως αναφέρθηκε πιο πάνω αναπτύσσονται κυρίως σε περιοχές με τροπικό κλίμα που επικρατεί στις περιοχές γύρω από τον Ισημερινό και μέχρι τον Τροπικό του Αιγόκερου και τον Τροπικό του Καρκίνου. Σε αυτό το χώρο βρίσκονται οι πιο τροπικές χώρες κυρίως στις περιοχές της Βόρειας Νοτίου Αμερικής, Κεντρικής Αφρικής και Ινδονησίας. Επίσης πολλά είδη αναπτύσσονται σε περιοχές της Εύκρατης Ζώνης όπου το κλίμα είναι υποτροπικό, με υψηλές θερμοκρασίες το καλοκαίρι και ελαφρώς χαμηλές τον χειμώνα. Το εύρος των θερμοκρασιών είναι ιδανικό για πολλά είδη ακόμα και αυτοφυή των τροπικών περιοχών. Σε αυτές τις περιοχές βρίσκονται και αρκετές χώρες της Νότιας Ευρώπης, οι Νότιες ΗΠΑ και Μεξικό, η Νότια Ασία, η Νότια Αφρική και η Αυστραλία.

Οι τροπικές ζώνες στις οποίες ευδοκیمی ο μεγαλύτερος πληθυσμός των φοινικοειδών είναι περιοχές με καλά στραγγιζόμενα όξινα εδάφη και με υψηλές και συχνές εποχιακές βροχοπτώσεις. Εκεί τα φοινικοειδή συναντώνται από τις πεδινές περιοχές μέχρι τα βουνά σε υψόμετρο 1.800 μέτρων. Σπανιότερα, μερικά είδη όπως το *Ceroxylon quinidiense* και ορισμένα είδη *Geonoma* spp., αναπτύσσονται και σε υψόμετρα μέχρι 3.000 μέτρων στις Άνδεις. Ωστόσο υπάρχουν είδη που ευδοκίμούν σε βάλτους ή περιοχές με χαμηλή αποστράγγιση όπως το *Mauritia flexuosa* και το *Raffia farinifera*, σε υφάλμυρες εκβολές και λιμνοθάλασσες όπως το *Nyssa fruticans*, καθώς και σε περιοχές που υπόκεινται σε εναλλακτικές πλημμύρες και ξήρανση όπως το *Copernicia prunifera*. Εμφανίζονται επίσης σε ερήμους ή στις ακτές όταν υπάρχουν υπόγεια νερά όπως το γένος *Washingtonia* καθώς και σε σαβάνες, λιβάδια, πεδινά δάση, ή περιορίζονται σε ειδικούς βιότοπους και ασβεστολιθικές εκτάσεις όπως το *Maxburretia rupicola*. Σε πετρώδεις εδάφη ευδοκίμεί το είδος *Hydriastele hombronii*, και κοντά σε ποταμούς τα είδη *Astrocaryum jauari* και *Leopoldinia pulchra*.

Εικ.2. *Ceroxylon quindiuense* σε υψόμετρο πάνω των 1.600 μέτρων (Αριστερά)

Εικ.3. *Geonoma edulis* σε υψόμετρο πάνω των 2.900 μέτρων (Δεξιά)

Εικ.4. *Mauritia flexuosa* σε βαλτώδη περιοχή (Αριστερά)

Εικ.5. *Raffia farinifera* σε βάλτο (Δεξιά)

Εικ.6. *Nypa fruticans* σε λιμνοθάλασσα (Αριστερά)

Εικ.7. *Coccothrinax prunifera* σε περιοχή με ξηρασία (Δεξιά)

Εικ.8. *Washingtonia filifera* σε παραθαλάσσια έρημο

Εικ.9. *Maxburretia rupicola* σε ασβεστολιθική έκταση (Αριστερά)

Εικ.10. *Hydriastele hombronii* σε ελαφρός βραχώδη περιοχή (Δεξιά)

Εικ.11. *Astrocaryum jauari* κοντά σε ποτάμο (Αριστερά)

Εικ.12. *Leopoldinia pulchra* κοντά σε ποτάμο (Δεξιά)

Στο υποτροπικό κλίμα ευδοκμεί ο μικρότερος πληθυσμός των φοινικοειδών. Μεταξύ αυτών είναι τα γένη *Trachycarpus*, *Chamaerops*, *Bismarckia*, *Washingtonia*, *Trithrinax* και άλλα. Συγκεκριμένα στη νότια Γαλλία συναντούμε το νάνο φοινικόδεντρο *Chamaerops humilis* και στην Νέα Ζηλανδία καλλιεργείται το είδος *Rhopalostylis sapida*.

Εικ.13. *Trachycarpus fortunei* (Αριστερά)

Εικ.14. *Bismarckia nobilis* (Κέντρο)

Εικ..15. *Trithrinax campestris* (Δεξιά)

Εικ.16. *Chamaerops humilis* (Αριστερά)

Εικ.17. *Rhopalostylis sapida* (Δεξιά)

Τα νησιά Κύπρος και Κρήτη διαθέτουν ένα από τα καλύτερα υποτροπικά κλίματα και μπορούν να αποτελέσουν ένα νέο παράδεισο για πολλά νέα ανθεκτικά τροπικά είδη. Στην Κρήτη επίσης υπάρχει ένα μοναδικό φοινικόδασος στην περιοχή της Πρέβελης, το γνωστό ‘‘Φοινικόδασος του Βαΐ’’ με τους αυτοφυές φοίνικες του Θεοφράστου (*Phoenix theophrastii*), που δεν συναντώνται πουθενά αλλού στο κόσμο. Στην Κύπρο διαθέτουμε

αρκετά εισαγόμενα είδη φοινικόδεντρων και μερικά είναι αυτοφυείς στις περιοχές μας όπως η Ουασινγκτόνιες (*Washingtonia filifera*, *Washingtonia robusta*) και η χουρμαδιά (*Phoenix dactylifera*). Δεν είναι ακριβώς γνωστό πότε έφτασαν οι φοίνικες στην Κύπρο και έγιναν αυτοφυές. Υπάρχουν αναφορές ότι το είδος *Phoenix dactylifera* ίσως να έφτασε στην χώρα από το εμπόριο που έκαναν οι Βαβυλώνιοι κατά τη περίοδο την αυτοκρατορίας της Βαβυλώνας. Παρ' όλα αυτά όμως έχουν βρεθεί απολιθώματα σε όλη την Μεσόγειο ηλικίας πέραν των 55 εκατομμυρίων ετών.

Επίσης, στο υποτροπικό κλίμα δεν έχουν δοκιμαστεί πάρα πολλά είδη τροπικών περιοχών. Με το πέρασμα των χρόνων καθώς και με την αλλαγή των θερμοκρασιών που γίνονται όλο και πιο τροπικές, έχει παρατηρηθεί ότι πολλά νέα γένη προσαρμόζονται άψογα όπως το *Archontophoenix* και το *Dypsis*.

Εικ.18. *Phoenix dactylifera* (Αριστερά)

Εικ.19. *Washingtonia robusta* (κέντρο)

Εικ.20. *Washingtonia filifera* (Δεξιά)

Εικ.21. *Archontophoenix alexandrae* (Αριστερά)

Εικ.22. *Dypsis lutescens* (Δεξιά)

1.2. Μορφολογία φοινικοειδών

Τα φοινικοειδή είναι μονοκότυλα φυτά μικρού έως πολύ μεγάλου μεγέθους, με ιδιαίτερα χαρακτηριστικά που τα κάνουν να ξεχωρίζουν από τα υπόλοιπα φυτά.

Τα είδη αυτής της οικογένειας είναι τα πιο εύκολα αναγνωρίσιμα δένδρα από τον άνθρωπο λόγω της ιδιαίτερης εμφάνισης τους. Αποτελούνται από πολύ υψηλό έως πολύ χαμηλό κορμό, ισοπαχή στα περισσότερα είδη και χωρίς διακλαδώσεις. Ο κορμός καταλήγει στην κορυφή σε μεγάλα σύνθετα αειθαλή φύλλα που σχηματίζουν κυρίως ομπρελοειδή κόμη.

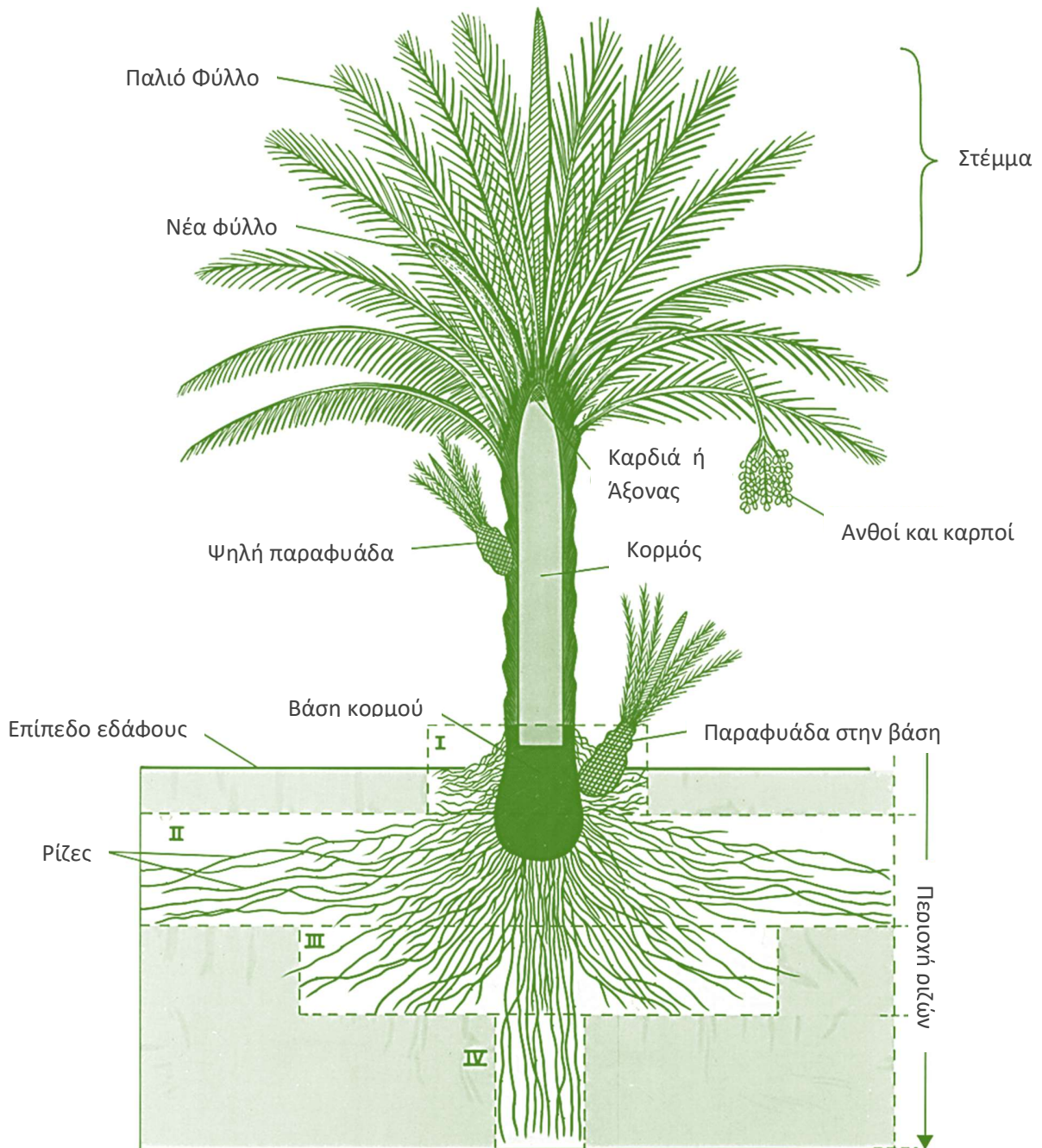
Η δομή των φοινικοειδών αποτελείται από το ριζικό σύστημα, τον κορμό, την καρδιά, τον άξονα, τους μίσχους και τα φύλλα. Ο άξονας μαζί με τα φύλλα αποτελούν το στέμμα. Πολλά είδη μπορεί να αναπτύξουν νέους βλαστούς στο κορμό ή στη βάση.

ΜΟΡΦΕΣ ΦΟΙΝΙΚΟΕΙΔΩΝ

Εικ.23. Διάφορες μορφές φοινικοειδών

ΤΑ ΜΕΡΗ ΤΟΥ ΦΟΙΝΙΚΑ

Εικ.24. Μορφολογία φοινικοειδών

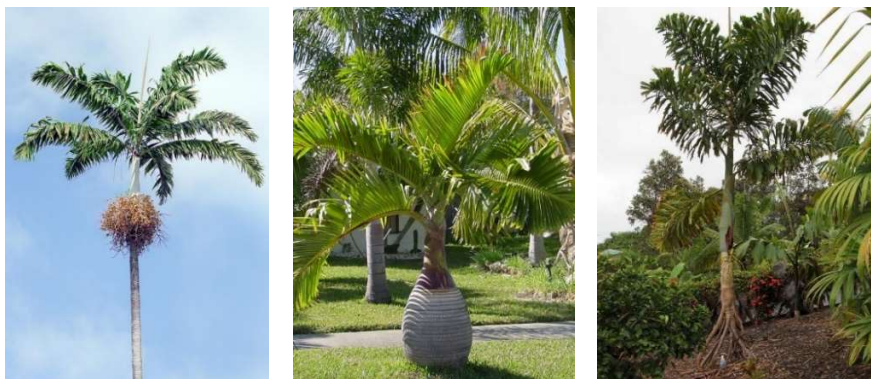
Όλα τα μέρη των φυτών της οικογένειας *Arecaceae*, ακόμα και οι ρίζες αποτελούν αναλόγως, την καλλωπιστική αξία του κάθε είδους. Σχεδόν όλα τα είδη έχουν καλλωπιστικά φύλλα. Μερικά από αυτά είναι το *Bismarckia nobilis* και *Wodyetia bifurcata*. Άλλα είδη όπως το *Cyrtostachys renda* έχουν καλλωπιστικούς μίσχους, άλλα καλλωπιστικό στέμμα όπως το *Veitchia arecina*, καλλωπιστικό κορμό όπως το *Hyophorbe lagenicaulis* και καλλωπιστικές ρίζες όπως το *Socratea exorrhiza*.

Εικ.25. *Bismarckia nobilis* με γκριζοπράσινα καλλωπιστικά φύλλα. (Αριστερά)

Εικ.26. *Wodyetia bifurcata* με καλλωπιστικά φύλλα που μοιάζουν με ουρά αλεπούς. (κέντρο)

Εικ.27. *Cyrtostachys renda* με κόκκινους μίσχους και καρδιά. (Δεξιά)

Εικ.28. *Veitchia arecina* με το λευκό άξονα του στέμματος (Αριστερά)

Εικ.29. *Hyophorbe lagenicaulis* με κορμό που μοιάζει με μπουκάλι. (Κέντρο)

Εικ.30. *Socratea exorrhiza* με ρίζες που εξέχουν έξω από το έδαφος. (Δεξιά)

Όπως όλα τα μονοκότυλα φυτά έτσι και τα φοινικοειδή αναπτύσσουν ινώδη και ξυλώδη ρίζες, οι οποίες αναπτύσσονται οριζόντια και βαθιά στο έδαφος, δημιουργώντας ισχυρά και ανθεκτικά στον άνεμο φυτά χωρίς να διαθέτουν μία κεντρική ρίζα.

Εικ.31. Ριζικό σύστημα φοίνικα

Ο κορμός αποτελεί το μέρος του φυτού που στηρίζει την κόμη και ο βαθμός σκληρότητας του συμβάλει στην αντοχή των φυτών στους δυνατούς ανέμους. Αποτελείται από ξυλώδη ίνες και σχηματίζεται αφού ολοκληρωθεί κάθε κύκλος ζωής της καρδιάς και ανανέωσης της κόμης με νέα φύλλα. Είναι συνήθως αρκετά σκληρός και η ευκαμψία του είναι ανάλογη του πλάτους του κορμού.

Υπάρχουν είδη που σχηματίζουν περισσότερους από ένα κορμό όπως το *Dypsis lutescens*. Οι κορμοί των φοινικοειδών διαφέρουν από είδος σε είδος, ως προς το ύψος, το πάχος, το χρώμα και την υφή. Μερικοί κορμοί έχουν λεία επιφάνεια, άλλοι πιο τραχεία και άλλοι μπορεί να έχουν αγκάθια σε όλη την επιφάνεια τους.

Με το τελείωμα ενός κύκλου ζωής της καρδιάς και των φύλλων, στο σημείο που αποκόπτονται τα φύλλα δημιουργείται μια περιμετρική ουλή. Αυτή σχηματίζει τις γνωστές οριζόντιες γραμμές στο κορμό των φοινικοειδών όπως συμβαίνει στα είδη *Archontophoenix* sp. και *Dypsis* sp.. Μερικά φοινικοειδή όμως δεν μπορούν να αποβάλουν εύκολα τα φύλλα τους και χρειάζεται η ανθρώπινη επέμβαση για την απομάκρυνση τους. Στις περιπτώσεις αυτές δημιουργείται ένας όμορφος σχηματισμός από ρόμβους από τις τομές των μίσχων όπως συμβαίνει στα είδη *Phoenix canariensis* και *Washingtonia* sp..

Η αντοχή του κορμού στις διάφορες καιρικές συνθήκες είναι ανάλογη του είδους. Ο κορμός των διαφόρων ειδών παρουσιάζει αναλόγως αντοχές σε εγκαύματα από ισχυρό ήλιο και παγετό και αντίσταση σε ισχυρούς ανέμους.

Εικ.32. Διάφοροι κορμοί των φοινικοειδών

Η καρδιά του φοίνικα, αποτελεί το σημαντικότερο μέρος ανάπτυξης και ανανέωσης του φυτού καθώς και το μέρος που δίνει ζωή στο φυτό μετά από τις ρίζες.

Είναι το πρώτο αναπτυσσόμενο μέρος των φοινικοειδών, πριν από τις πρώτες ρίζες και τα φύλλα. Από την καρδιά και από ένα μασχαλιαίο οφθαλμό αναπτύσσονται τα νέα φύλλα και απομακρύνονται τα παλιά, αρχίζοντας ένα νέο και ολοκληρώνοντας ένα προηγούμενο κύκλο ζωής. Σε πολλά φοινικοειδή η καρδιά περιβάλλεται από ένα λείο φυτικό τμήμα που ονομάζεται άξονας του στέμματος. Ο άξονας συναντάται σε πολλούς χρωματισμούς όπως πράσινο, κίτρινο, κόκκινο, πορτοκαλί, μωβ και λευκό.

Μαζί με τις ρίζες είναι το σημαντικότερο μέρος της ζωής των φοινικοειδών όπου, μπορεί να ανανεωθεί αλλά δεν μπορεί να δημιουργηθεί ξανά αφού καταστραφεί. Από το κέντρο του σχηματίζονται οριζόντια μεγάλα φύλλα που είναι εντελώς κλειστά και ανοίγουν

σταδιακά. Από τη βάση του αποκόπτονται τα παλιά ξερά φύλλα και σχηματίζεται η νέα στρώση του κορμού.

Εικ.33. Διάφοροι τύποι αξόνων των φοινικοειδών

Οι μίσχοι των φοινικοειδών είναι μέρος των φύλλων και αποτελεί τη βάση τους. Αναπτύσσονται οριζόντια από την καρδιά και στην συνέχεια μετακινούνται πιο κάθετα ως ραχίδες δημιουργώντας το σχήμα της κόμης. Μπορεί να λείπει ή να διαθέτουν αγκάθια. Έχουν διάφορους χρωματισμούς όπως πράσινο, κίτρινο, κόκκινο, πορτοκαλί και μαύρο. Από τους μίσχους αναπτύσσονται τα φύλλα.

Εικ.34. Διάφοροι τύποι μίσχων των φοινικοειδών

Τα φύλλα είναι ένα από τα διακοσμητικότερα μέρη των αρεκοειδών και έχουν συνήθως μεγάλο μέγεθος. Υπάρχουν τέσσερις τύποι φύλλων, τα πτεροειδές, τα τριπτεροειδές, τα παλαμοειδές και τα απλά.

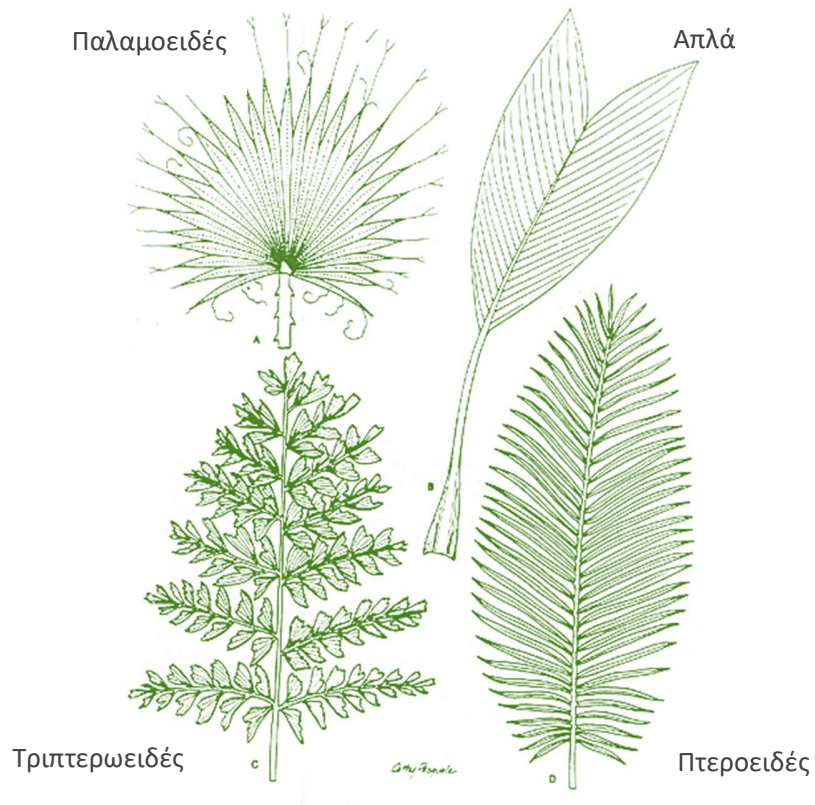
Τα πτεροειδές είναι φύλλα εντελώς χωριστά το ένα από το άλλο και είναι προσαρτημένα κάθετα στη ραχίδα και το μίσχο. Η ραχίδα είναι μια προέκταση του μίσχου που εκτείνεται στη λεπίδα των φύλλων. Παράδειγμα τέτοιων φύλλων έχουν αυτά του είδους *Phoenix sp.*, *Archontophoenix sp.* και *Dypsis sp.*

Τα τριπτεροειδές φύλλα είναι σύνθετα πτεροειδές φύλλα τα οποία διαχωρίζονται σε περισσότερα φύλλα μετά την προσάρτηση τους από την ραχίδα. Τέτοια φύλλα συναντάμε στα είδη *Caryota sp.*

Τα παλαμοειδές είναι φύλλα που έχουν σχήμα παλάμης. Τα τμήματα των φύλλων αυτών ενώνονται μεταξύ τους για ορισμένο μέρος του μήκους τους και έχουν ακτινωτή διάταξη. Εκφύονται όλα από ένα μόνο σημείο στην άκρη του μίσχου, ο οποίος συχνά περιλαμβάνει μια προεξοχή στο σημείο αυτό που ονομάζεται χουρούλα. Φοινικοειδή που διαθέτουν φύλλα με παλαμοειδή διάταξη είναι τα είδη *Washingtonia sp.* και *Chamaerops sp.*. Σε ορισμένα είδη η διάταξη δεν είναι ακριβώς ακτινωτή αλλά ξεκινά με αντίθετη διάταξη σε μία μικρή προέκταση του μίσχου και καταλήγει σε ακτινωτή. Αυτή η κατηγορία ονομάζεται ημι-παλαμοειδή και εδώ ανήκουν φύλλα του είδους *Sabal sp.*.

Τα απλά φύλλα στα φοινικοειδή είναι συνήθως φύλλα ακτινωτής διάταξης, τα οποία δεν είναι διαχωρισμένα μεταξύ τους ή μπορεί να διαχωριστούν αργότερα. Είναι σπανιότερα από τα πτεροειδή αν και κατ' ακρίβεια είναι πτεροειδή φύλλα με συμπαγή εμφάνιση. Τέτοια φύλλα συναντάμε στα είδη *Basselinia gracilis* και *Chamaedorea ernesti*.

Όπως όλα τα φύλλα έτσι και αυτά αποτελούν τα όργανα φωτοσύνθεσης και συλλογής οξυγόνου και θρεπτικών στοιχείων από τον αέρα. Πολλά είδη έχουν φύλλα ανθεκτικότερα στους παγετούς και την ηλιακή ακτινοβολία. Επίσης, το πάχος και η κορυφή των φύλλων διαφέρει σε κάθε είδος και αρκετές φορές αποτελεί και τον τρόπο αναγνώρισης του. Υπάρχουν φύλλα σκληρά ή μαλακά, με μυτερή ή πλατιά κορυφή και σε διάφορες αποχρώσεις του πράσινου, κίτρινου, κόκκινου, γκρι ή και λευκού.

Εικ.35. Τύποι φύλλων φοινικοειδών

Τα άνθη είναι γενικά μικρά και κυρίως άσπρα, κίτρινα ή πορτοκαλί, ακτινωτά, συμμετρικά και μπορεί να είναι είτε ενός φύλου είτε και των δύο (αυτογόνιμα). Έχουν συνήθως τρία σέπαλα και τρία πέταλα και μπορεί να είναι διαχωρισμένα ή ενωμένα μεταξύ τους. Οι στήμονες είναι συνήθως έξι και είτε είναι συνδεδεμένοι μεταξύ τους είτε διαχωρισμένοι.

Εικ.36. Διάφορες ταξιανθίες των φοινικοειδών

Ο καρπός των φοινικοειδών έχει πολύ μικρό έως και τεράστιο μέγεθος. Συνήθως περιέχει ένα σπόρο, αλλά μερικά γένη όπως το *Salacca* έχουν δύο σπόρους. Έχει σχήμα μακρόστενο, αυγοειδές ή σφαιρικό.

Το περίβλημα του καρπού είναι σκληρό και σε μερικά είδη οι καρποί έχουν ίνες στο περίβλημα τους όπως το είδος *Coco Nucifera*, το γνωστό Κοκοφοίνικα. Υπάρχουν ελάχιστα είδη με εδώδιμους καρπούς και μεταξύ αυτών είναι η γνωστή χουρμαδιά (*Phoenix dactylifera*), το ακάι (*Euterpe oleraceae*), ο αφρικάνικος Λαδοφοίνικας (*Elaeis olifera*) και ο προαναφερόμενος Κοκοφοίνικας (*Cocos nucifera*).

Εικ.37. Διάφοροι σπόροι φοινικοειδών

Ένα πολύ σημαντικό χαρακτηριστικό των φοινικοειδών σε σχέση με τα υπόλοιπα φυτά είναι ότι πολλά από τα είδη τους έχουν ιδιαιτερότητες όσο αφορά το ύψος τους και το μέγεθος των σπόρων, των φύλλων και των ταξιανθιών τους.

Το *Ceroxylon quindiuense*, το εθνικό δέντρο της Κολομβίας, είναι το ψηλότερο δένδρο της οικογένειας στον κόσμο, με ύψος που φτάνει τα 60 μέτρα.

Το *Lodoicea maldivica* γνωστό ως *Coco de mer* έχει τους μεγαλύτερους σπόρους από οποιοδήποτε άλλο φυτό, με διάμετρο 40-50 εκατοστά και βάρος 15-30 κιλά ο καθένας (οι καρύδες είναι η δεύτερη μεγαλύτερη).

Τα δένδρα *Raphia* spp. έχουν τα μεγαλύτερα φύλλα από κάθε άλλο φυτό, με μήκος μέχρι τα 25 μέτρα και πλάτος τα 3 μέτρα.

Το είδος *Corypha* έχει τη μεγαλύτερη ταξιανθία, ύψους έως 7,5 μέτρων και περιέχει εκατομμύρια μικρά άνθη.

Τα στελέχη του *Calamus* μπορούν να φτάσουν τα 200 μέτρα σε μήκος.

Εικ.38. *Ceroxylon quindiuense* ύψους 49 μέτρων (Αριστερά)

Εικ.39. Ταξιανθία του είδους *Corypha umbraculifera* με ύψος 5 μέτρα (Δεξιά)

Εικ.40. Καρπός από το *Lodoicea maldivica* βάρους 23 κιλών (Αριστερά)

Εικ.41. *Raphia australis* με φύλλα μήκους 16 μέτρων και πλάτους 2 μέτρων (Δεξιά)

Εικ.42. *Calamus australis* με στελέχη που φτάνουν τα 200 μέτρα

Τα φοινικόδεντρα είναι φυτά που όλα μοιάζουν μεταξύ τους όμως το κάθε ένα έχει την δική του ιδιαιτερότητα και θέση στο κήπο ή στο πάρκο. Είναι από τα ομορφότερα φυτά που υπάρχουν στο πλανήτη. Θεωρούνται από τα πιο μυστηριώδη και παράξενα φυτά, με πολλές διαφορές στην ανάπτυξη και στην λειτουργία τους ως φυτικοί οργανισμοί από όλα τα υπόλοιπα φυτά.

Στην χώρα μας ο εμπλουτισμός με νέα τροπικά είδη που θα μπορούν να ευδοκιμήσουν εδώ, θα συμβάλει στην εξέλιξη της ιστορίας της οικογένειας arecaceae και του δικού μας χώρου και θα καλλωπίσει ακόμη περισσότερο τις παράλιες ακτές της χώρας μας και τις αυλές κάθε υποστατικού.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

2.1. Ιστορία των Φοινικοειδών

Η αρχαιολογία αποκάλυψε ότι πολύ πριν από την εμφάνιση του ανθρώπου στη Γη, η ευρωπαϊκή ήπειρος φιλοξενούσε μεγάλο πληθυσμό φοινικοειδών. Στη Μεσόγειο μέσα από ανασκαφές που έγιναν ανακαλύφθηκαν απολιθώματα που αποδεικνύουν ότι τα φοινικοειδή υπήρχαν σε αφθονία σε όλη τη περιοχή πάνω από 55 εκατομμύρια έτη πριν. Επίσης σπόροι άγριων φοινικόδεντρων του είδους *Phoenix dactylifera* που βρέθηκαν από ανασκαφές στο Ιράκ, εκτιμάται ότι είναι περίπου 50.000 ετών.

Σύμφωνα με ένα άλλο αρχείο καταγραφής απολιθωμάτων τα απολιθώματα φοινικοειδών από τον τροπικό κύκλο είναι λιγότερο κοινά από αυτά στον μεσαίο εύκρατο κύκλο. Τα απολιθώματα από τις περιοχές την Γουινέας, Νέας Καληδονίας και Νέας Ζηλανδίας είναι τα αρχαιότερα και η ηλικία τους εκτιμάται περίπου στα 110 εκατομμύρια έτη.

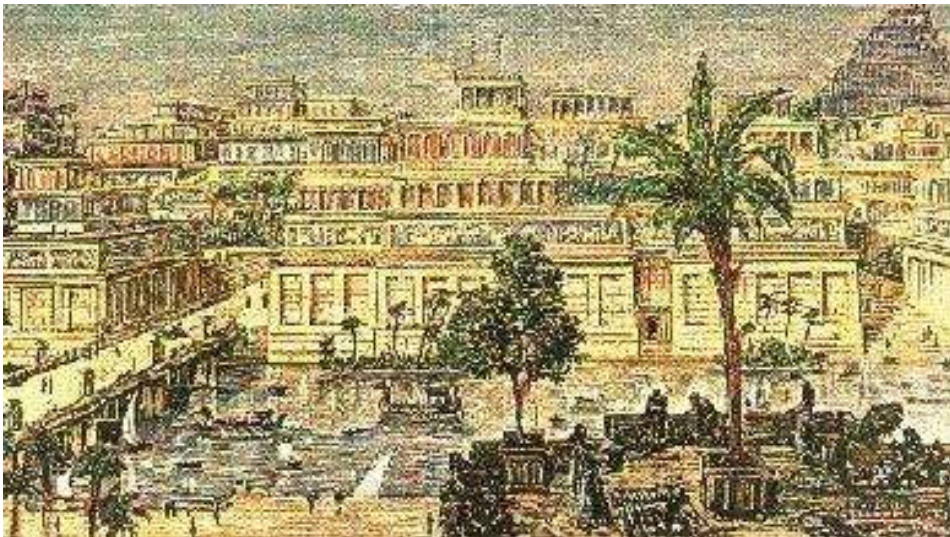

Εικ.43. Απολιθωμα φοινικόδεντρου

Υπάρχουν εικασίες ότι ο φοίνικας *dactylifera* ή χουρμαδιά προήλθε από την Μεσοποταμία, όπου καλλιεργήθηκε περίπου 6.000 έτη πριν και οι συγκεκριμένοι φοίνικες χρησίμευσαν ως το βασικό τρόφιμο. Ωστόσο, οι πρώτες καταγεγραμμένες πληροφορίες ξεκινούν από το σημείο της καλλιέργειας του από τους Βαβυλώνιους, χωρίς να υπάρχουν αναφορές ότι το δένδρο ήταν αυτοφυές στην άγρια φύση.

Κατά τη διάρκεια των αρχαίων Βαβυλωνιακών χρόνων, ο κώδικας Χαμουραμί συντάχθηκε για να διατηρήσει το κράτος του δικαίου σε όλη την αυτοκρατορία. Ο Κώδικας πήρε το όνομά του από τον βασιλιά Χαμουραμί (1792 έως 1750 π.Χ.).

Το τμήμα που αφορούσε την γεωργία κρατούσε αρχεία τα οποία αφορούσαν την καλλιέργεια των συγκεκριμένων φοινικόδεντρων, όπου διαιρούσαν εκτάσεις γης σε χωράφια, φύτευαν φοινικόδεντρα του είδους *Phoenix dactylifera* και τα ενοικίαζαν στους ντόπιους. Ο φοίνικας του είδους αυτού είχε τεράστια αξία, καθώς ο εδώδιμος καρπός του είχε τεράστια σημασία στο εμπόριο. Οι διοικούντες αναγκάστηκαν να επιβάλουν απαγορευτικούς νόμους για την προστασία του είδους που δεν επέτρεπαν την καταστροφή του δένδρου χωρίς την άδεια του γαιοκτήμονα.

Εικ.44. Αρχαία Βαβυλώνα

Στην περιοχή της Μεσοποτάμιας, στα αρχαία ασσυριακά μνημεία απεικονίζεται η καλλιέργεια του συγκεκριμένου είδους, με εικόνες θρησκευτικής σημασίας καθώς επίσης και πρακτικές εφαρμογές στην καθημερινή ζωή. Η επιτυχής καλλιέργεια των φοινικόδεντρων στις περιοχές της Μεσογείου είχε κινήσει το ενδιαφέρον της δύσης. Σύντομα σε μικρό χρονικό διάστημα, οι φοίνικες *dactylifera* εξαπλώθηκαν μέσω των караβιών στη νότια Καλιφόρνια, τη Φλόριντα και τη Νότια Καρολίνα στις Ηνωμένες Πολιτείες, τη Χιλή, το Περού, το Μεξικό, την Αυστραλία, την Κίνα, την Ινδία, το Πακιστάν και το Ιράν. Οι χρήσεις από την καλλιέργεια ήταν πολλές και περιλάμβαναν την κατασκευή σιροπιού και χυμού, ξιδιού, σάλτσας, φαρμάκων, καυσίμων, επίπλων, κοσμημάτων και δομικών υλικών.

Στην Μεσόγειο οι μεταγενέστεροι παγετώνες προκάλεσαν την εξαφάνισή τους από όλες τις περιοχές εκτός από μια σειρά περιοχών στις οποίες είτε η κοντινή απόσταση στη θάλασσα είχε ως αποτέλεσμα την ρύθμιση των θερμοκρασιών σε ανεκτικά επίπεδα είτε όπως συνέβη στην ισπανική πόλη Έλτσε που λειτούργησε σαν καταφύγιο το οποίο προστατεύτηκε από τους πρόποδες των οροσειρών, που παρείχαν κάλυψη της περιοχής από τους ψυχρούς πολικούς ανέμους.

Αρχαίοι πολιτισμοί που πολεμούσαν να κατακτήσουν από ένα μέρος της Μεσογείου, καθώς μελετούσαν τη θάλασσα και της παραλίες, ανακάλυψαν ένα παράδεισο από παράξενα ψηλά όμορφα δένδρα, τα φοινικοειδή. Μελετώντας καλύτερα τα πρωτόγνωρα γι' αυτούς δένδρα ανακάλυψαν τις ευεργετικές ιδιότητες που προσέφεραν, σύντομα έγιναν αντικείμενο λατρείας και θρησκείας και συνδέθηκαν με τη θεότητα.

Στην περιοχή της Ανατολικής Μεσογείου, οι Αιγύπτιοι άρχισαν να φυτεύουν φοινικόδεντρα σε μερικά από τα πιο υπέροχα θρησκευτικά κτήρια τους το οποία στηρίζονταν σε μεγάλες κολώνες σε σχήμα φοίνικα, διακοσμημένες με σχήματα φύλλων φοίνικα και με άλλα μοτίβα που σχετίζονταν με το δένδρο.

Εικ.45. Κολώνες σε σχήμα φοίνικα, Αρχαία Αίγυπτος

Εικ.46. Λατρεία του φοίνικα στην Αρχαία Αίγυπτο

Χιλιάδες χιλιόμετρα μακριά, οι Ιβηρικοί εγκαταστάθηκαν στην περιοχή της Δυτικής Μεσογείου. Αν και ήταν λιγότερο πολιτισμικά αναπτυγμένοι από τους Αιγυπτίους, η αναγνώρισή τους για την αξία των φοινικόδεντρων φαίνεται σαφώς στη θρησκεία, στα τελετουργικά κεραμικά, στα γλυπτά και στα νομίσματά τους.

Εικ.47. Αιγυπτιακό νόμισμα με απεικόνιση φοινικόδεντρου

Τα πρώτα στοιχεία που αποδεικνύουν την χρήση του φοίνικα από τους Ιβηρικούς στις τελετές των κηδειών τους είναι οι απολιθωμένοι σπόροι του είδους *Phoenix dactylifera* που βρίσκονται στο Μουσείο Jerónimo Molina de Jumilla στην ισπανική πόλη Μούρθια. Οι σπόροι ανακαλύφθηκαν σε μαζικό τάφο στα βάθη του Cueva de los Tiestos, ενός σπηλαιού που βρίσκεται στη Sierra de las Cabras στο δήμο Jumilla της Μούρθια. Πιστεύεται ότι οι σπόροι θάφτηκαν μαζί με τον νεκρό για την χρήση τους ως τροφή στην επόμενη του ζωή. Μέσω της εργαστηριακής τους ανάλυσης, οι ειδικοί χρονολόγησαν τα απολιθώματα από το 1800 π.Χ., σχεδόν 4000 χρόνια πριν, και μια χιλιετία πριν οι Φοίνικες πέσουν στην Ιβηρική Χερσόνησο.

Τα ιβηρικά τελετουργικά κεραμικά προσφέρουν μια πληθώρα αντικειμένων που περιέχουν διακόσμηση από φοινικόδεντρα που είχαν σημαντική σημασία. Σημαντικά παραδείγματα περιλαμβάνουν τα αρχαία απομεινάρια των αρχαίων κεραμικών αντικειμένων του Vaso de la Diosa con Palma, (Κύπελλο θεάς με φοίνικα), το La Procesión (Η πομπή) και το El Árbol de la Vida (Το δέντρο της ζωής).

Εικ.48. Αρχαίοι σπόροι φοίνικα από το Μουσείο Jeronimo Molina de Jumilla

Το πρώτο από αυτά τα αντικείμενα απεικονίζει μια ανθρωπόμορφη αναπαράσταση της Ιβηρικής Θεάς που σφίγγει ένα φύλλο φοίνικα σε κάθε χέρι, από το οποίο μπορούμε να συμπεράνουμε ότι οι Ιβηροί, που παρατήρησαν μια θρησκεία βασισμένη σε γυμνισμό, κατανοούσαν ότι ο φοίνικας είχε θεϊκές ιδιότητες. Το La Procecion απεικονίζει ένα άτομο που φέρει ένα πλεκτό φύλλο φοίνικα, ενώ το El Arbol de la Vida είναι μια εξαιρετικά υποβλητική παράσταση ενός φοίνικα που εμφανίζει περίπλοκες λεπτομέρειες στο φύλλωμά του. Όλα αυτά τα αντικείμενα χρονολογούνται από τον 3^ο και 4^ο αιώνα π.Χ.

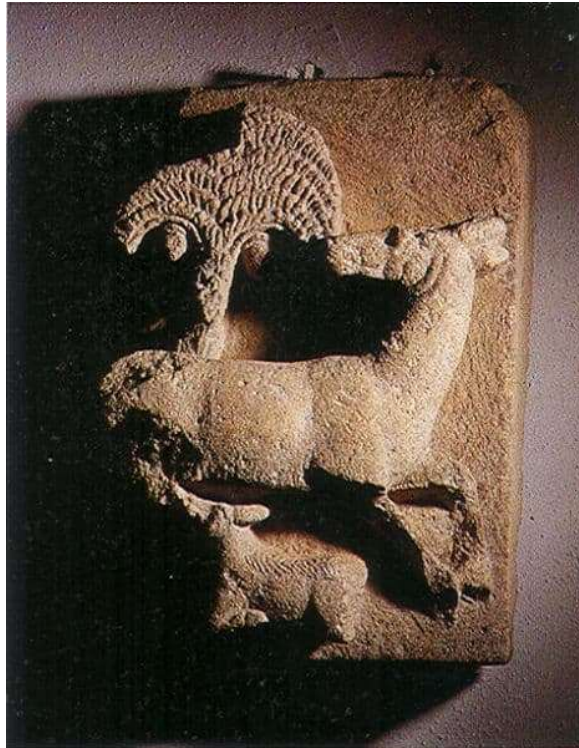
Εικ.49. El Arbol De La Vida, Παράσταση φοίνικα σε κομμάτι αγγείου

Τα προαναφερθέντα κεραμικά αντικείμενα χρησιμεύαν ως εξαιρετικά πολύτιμα στοιχεία στην τεκμηρίωση του ρόλου του φοίνικα ‘ του Πρίγκιπα του Βασιλείου των Φυτών ‘ στη θρησκεία των Πριγκίπων της Ευρώπης, των Ιβηρικών.

Ωστόσο, η παρουσία φοινικόδεντρων στην ιβηρική τέχνη δεν περιορίζεται σε τελετές κηδείας ή θρησκευτικά κεραμικά. Αντίθετα, είναι επίσης ένα σταθερό χαρακτηριστικό των γλυπτών τους, ένα αξιοσημείωτο παράδειγμα είναι το La Esfinge, (Η σφήγκα), που ανακαλύφθηκε σε έναν αρχαιολογικό χώρο στο El Salobral στην ισπανική πόλη Αλμπαθέτε και τώρα βρίσκεται στο τμήμα των ανατολικών αρχαιοτήτων στο μουσείο του Λούβρου. Ένα λεπτό γλυπτό του φοινικόδεντρου βρίσκεται δίπλα σε ένα από τα πόδια της Σφήγκας. Ένα άλλο γλυπτό που αξίζει την προσοχή είναι το La Cierva, το οποίο εκτίθεται στο Αρχαιολογικό Μουσείο της Σεβίλλης. Αυτό το κομμάτι απεικονίζει μια ελαφίνα που θηλάζει το ελαφάκι της δίπλα σε μία εντυπωσιακή χουρμαδιά με δύο μεγάλες ταξιανθίες γεμάτες από φρούτα (φοινίκια).

Εικ.50. La esfinge, Γλυπτό από Μουσείο Λούβρου

Εικ.51. Le Cierva, Γλυπτό από Μουσείο Σεβίλλης

Από πνευματική άποψη, η σχέση μεταξύ θεότητας και φοίνικα είναι εμφανής στην απεικόνιση των δέντρων ως θεϊκό σύμβολο. Από υλική άποψη, η σχέση με την οικονομία που κατέχουν όλοι οι πολιτισμοί, είναι εμφανής από την αναπαράστασή του δένδρου στα νομίσματα της Ιβηρίας. Ένα λαμπρό παράδειγμα είναι το προ-ρωμαϊκό ιβηρικό νόμισμα από το 180-150 π.Χ. που εκτίθεται στο Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο της Μαδρίτης. Στο πίσω μέρος του νομίσματος, ένας ιβηρικός ιππότης κρατά ένα φύλλο φοίνικα ως ένδειξη ειρήνης.

Στην Ελλάδα σώζονται πολλές ιστορικές αναφορές, όπως ο μύθος της γέννησης του Απόλλωνα ανάμεσα σε ένα φοινικόδεντρο και μια ελιά στο νησί της Δήλου. Αυτό το γεγονός έκανε γνωστό τον φοίνικα ως το δέντρο της γέννησης. Αρκετές χιλιετίες αργότερα, οι φοίνικες και οι ελιές συνέχιζαν να συνδέονται με άλλους μύθους ή καλύτερα με τις εκδοχές των αρχικών μύθων.

Μέσα από τον απολογισμό των ιστορικών πράξεων του αρχαίου φιλόσοφου Λούκιου Απουλήιου φαίνεται ότι κατά τα προηγούμενα χρόνια, οι νεόφυτοι που συμμετείχαν στις τελετές έναρξης των ιερών μυστηρίων της πόλης της Κορίνθου στέφονταν με περίτεχνα μέρη από φύλλα φοίνικα.

Στο ελληνικό νησί Κρήτη υπάρχει ένας μεγάλο φοινικόδασος το οποίο καλλωπίζει το κέντρο της Μεσόγειου, τη θάλασσα που έχει υπάρξει η έλξη για όλους τους πολιτισμούς. Αυτοί που εγκαταστάθηκαν πρώτοι εκεί ανακάλυψαν τα μοναδικά δέντρα του Φοίνικα Θεοφράστου. Τον Αύγουστο του 2010 μετά από μεγάλη πυρκαγιά που ξέσπασε στο δάσος οι περισσότεροι από τους φοίνικες αποτεφρώθηκαν. Σχεδόν το 70% του δάσους καταστράφηκε. Παρ' όλα αυτά παρατηρήθηκε καλή αντοχή του δένδρου στη φωτιά καθώς ένας μεγάλος αριθμός κατάφερε να αναγεννηθεί νωρίς μέχρι το επόμενο Φθινόπωρο.

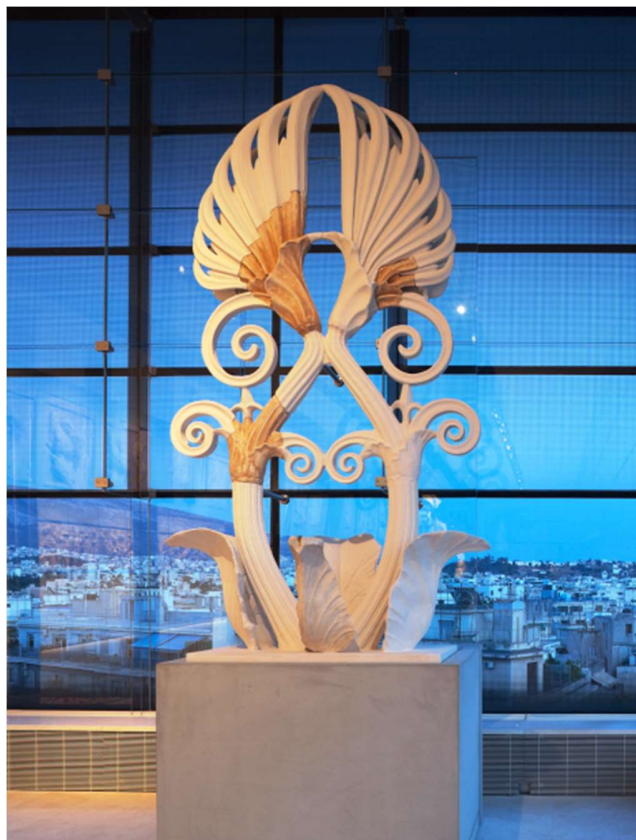
Στην Ελλάδα η ιστορία των φοινικοειδών ξεκίνησε από τις απώτερες γεωλογικές περιόδους, όταν το κλίμα στην περιοχή ήταν υποτροπικό και παρατροπικό. Στην Ισπανία είχαν βρεθεί απολιθώματα από *Chamaerops humilis* και *Phoenix* sp. και από άλλα είδη φοινικοειδών.

Στο ελληνικό νησί Σαντορίνη, έχουν βρεθεί απολιθώματα των ειδών *Chamaerops humilis* και *Phoenix* sp. που χρονολογούνται από την προηγούμενη εποχή των παγετώνων, περίπου 37.000 έτη πριν. Τα είδη αυτά φαίνεται να βρήκαν καταφύγιο από τις κρύες και ξηρές συνθήκες που επικρατούσαν στο Νότιο Αιγαίο εκείνη την εποχή.

Το είδος *C.humilis* δεν υπάρχει πια ως αυτοφυές φυτό στην Ελλάδα μετά από την αρχαιότητα. Ο Θεόφραστος ανέφερε ότι υπήρχε στην Κρήτη. Χαρακτηριστικά του είδους παραμένουν σε ορισμένα αρχαία ανθέμια που στόλιζαν και στολίζουν ακροκέραμα σε κεραμοσκεπές. Επίσης το μικροσκοπικό ανθέμιο που υπάρχει σε κάθε Ελληνικό νόμισμα ευρώ, διαθέτει το χαρακτηριστικό του παλαμοειδές φύλλου. Το πιο εντυπωσιακό χαρακτηριστικό από το *C.humilis* συναντάται των τεράστιων ανθεμίων που στόλιζαν τα δύο ακρωτήρια του Παρθενώνα.

Εικ.52. Ανθέμιο σε ακροκέραμο αρχαίου κτηρίου που συμβολίζουν φύλλα φοίνικα

Εικ.53. Επιβλητικό ανθέμιο του Παρθενώνα που συμβολίζει φύλλο φοίνικα (Μουσείο ακρόπολης)

Στον Ελλαδικό χώρο η τέχνη ήταν γεωμετρική και αφαιρετική ως την εποχή που λέγεται Μεσομινωϊκή ΙΙ (περίπου 1.800-1.700 π.Χ.). Τότε άρχισαν σιγά-σιγά να εμφανίζονται φυσιοκρατικές απεικονίσεις. Από τις πρώτες που έχουν βρεθεί ήταν κάποιες απεικονίσεις φοινίκων (*Phoenix* sp.) σε κεραμικά. Από τότε, ο Φοίνικας αποτέλεσε ένα από τα συχνά θέματα της Μινωϊκής, Θηραϊκής και Μυκηναϊκής τέχνης και θρησκείας για περίπου 600 χρόνια, ως την εποχή που λέγεται Υστεροελλαδική ΙΙΒ (1.335-1.185 π.χ.), για να επανεμφανιστεί αργότερα στην κλασική αρχαιότητα.

Εικ.54. Φοίνικας σε κεραμικό

Ένα άλλο είδος που σχετίζεται με την Ελλάδα είναι το *Phoenix theophrastii*. Τα είδος συναντάται σε πολλά μέρη στην Κρήτη περιμετρικά του νησιού. Επίσης είναι αυτοφυές στην Κάρπαθο, Ρόδο, Χάλκη, Νίσυρο, Σαντορίνη, Κύθηρα, Αμοργό, Ανάφη, Κω, καθώς και στην Επίδαυρο και σε άλλες απομονωμένες παραλίες του Νότιου Αιγαίου.

Ο διακεκριμένος επιστήμονας Oliver Rackham, με εξειδίκευση στην οικολογική ιστορία και με πολύχρονη εμπειρία και μελέτη στο Νότιο Αιγαίο, εντόπισε το είδος *P. theophrasti* σε πολλές θέσεις, τον διέκρινε σαφώς από τη χουρμαδιά και χαρακτήρισε το είδος «λείψανο του Τριτογενούς», δηλαδή ηλικίας τουλάχιστον 2,9 εκατομμυρίων ετών. Παρ' όλα αυτά το είδος διακρίθηκε ταξινομικά από τη χουρμαδιά (*P.dactylifera*) μόλις το 1967.

Δεν είναι βέβαιο ότι οι αρχαίες απεικονίσεις Φοινίκων στον Ελλαδικό χώρο σχετίζονταν με τον P.Theophrastii. Όμως, το γεγονός ότι στην Ελλάδα το δένδρο δεν απεικονίστηκε ποτέ με καρποφορίες όπως στην Αίγυπτο, οι πιθανότητες να συμβολίζεται το είδος P.dactylifera ήταν ελάχιστες. Επίσης σε νόμισμα της πόλης Πριανσού που βρίσκεται νότια του Ηρακλείου απεικονίζεται πιθανόν το είδος P.theophrasti αφού στα παράλια, κοντά στο τότε επίνειο της πόλης, βρίσκεται ο ένας από τους γνωστούς πληθυσμούς του είδους.

Εικ.55. Φοίνικας σε νόμισμα της αρχαία πόλης του Πριανσού

Στην Μινωϊκή και Μυκηναϊκή εποχή ο Φοίνικας συσχετίστηκε με τη μεταθανάτια ζωή. Συμβόλιζε τη γονιμότητα και την καρποφορία, αλλά και γενικότερα τη μετάβαση σε μία γόνιμη κατάσταση που προϋπέθετε θυσία. Αποτέλεσε τότε σύμβολο ανάλογο του Δέντρου της Ζωής.

Δυο Φοίνικες περιστοίχιζαν το θρόνο στην Κνωσό. Δεκάδες φορές απεικονίστηκαν Φοινικόδεντρα σε λάρνακες και ρυτά, νεκρικά σκεύη Μινωϊτών και Μυκηναίων.

Φοίνικες του γένους Phoenix απεικονίζονται μαζί με ελιές, στο ένα από τα δυο χρυσά Κύπελλα του Βαφειού από τις Αμύκλες. Η μορφή του Φοίνικα όπως των παρουσίαζαν οι Μυκηναίοι ήταν με τρία κορυφαία φύλλα ανοικτά και δύο αποκλίνοντα προς το έδαφος.

Εικ.56. Απεικόνιση φοίνικα στο χρυσό κύπελο Βαφειού (Εθνικό αρχαιολογικό μουσείο)

Ο φοίνικας συσχετίστηκε με την γονιμότητα, τελετές που περιλάμβαναν θυσίες και παράλληλα με την νίκη. Ο ναός της Άρτεμης στην Αυλίδα, είχε μπροστά του ένα άλσος Φοινίκων. Όλα τα κεραμικά που έχουν βρεθεί στο ναό της Άρτεμης στην Αυλίδα όπου πέθαιναν γυναίκες από τοκετό, απεικονίζουν Φοινίκες. Επίσης τα φύλλα των Φοινίκων αποδίδονταν ως έπαθλα στους νικητές των Ολυμπιακών αγώνων, κι αργότερα στα Παναθήναια. Στα Ιεροσόλυμα ο Χριστός καλωσορίστηκε με κλαδιά του Φοίνικα, τα λεγόμενα τα Βάγια και από τότε σε κάθε εικόνα της Βαϊοφόρου οι παριστάμενοι κρατούν το χαρακτηριστικό πτεροειδές φύλλο του Φοίνικα.

Εικ.57. Απεικόνιση φοίνικα σε κεραμικό που ανακαλύφθηκε στο Ναό της Άρτεμης

Σε κρητικές αγιογραφίες του 16^{ου} Αιώνα απεικονίζονταν άγιοι να κρατούν κλαδί φοίνικα, σύμβολο θριάμβου επί της ειδωλολατρίας.

Εικ.58. Κρητική αγιογραφία με την Αγία Βαρβάρα να κρατά κλαδί φοίνικα

Στα μέσα του 19^{ου} Αιώνα οι φοίνικες εισάχθηκαν στην Ευρώπη ως καλλωπιστικά φυτά και συσχετίστηκαν με τα νεοκλασικά κτίρια. Οι φυτεύσεις αυτές αποτελούνται κυρίως από Κανάριους φοίνικες (*P.canariensis*), Χουρμαδιές (*P.dactylifera*), Ουασινγκτόνιες (*W.filifera*, *W.robusta*) και από αρκετά άλλα είδη. Χαρακτηριστικές είναι οι φυτεύσεις που υπήρχαν στις αρχές του 20ου αιώνα στους χώρους μπροστά από τα κτίρια της «Νεοκλασικής τριλογίας των Αθηνών» επί της Οδού Πανεπιστημίου. Ο Κωστής Παλαμάς εμπνεύστηκε απ' το φυτό για να γράψει το 1900 το ποίημα «Η Φοινικιά» που έχει θεωρηθεί το αποκορύφωμα της ποιητικής του τέχνης. Φτάσαμε εν τέλει στις μέρες μας, ό

που τα φοινικοειδή αποτελούν κοινά καλλωπιστικά είδη σε ιδιωτικούς και δημόσιους χώρους, όπου αιωνόβια φυτά φοινίκων συνδέονται στενά με την εικόνα σημαντικών νεοκλασικών κτιρίων και όπου άλση, δάση και πάρκα αποτελούν ιδιαίτερους τουριστικούς προορισμούς αλλά και σημαντικά μνημεία της φύσης στην μεσόγειο.

Εικ.59. Φοίνικες έξω από το Νεοκλασικό κτήριο του Πολυτεχνείου Αθηνών

Με όλες αυτές τις ιστορικές πληροφορίες φανταζόμαστε έναν αρχαίο μεσογειακό πολιτισμό που αναγνωρίζει την αξία του φοινικόδεντρου και εκτείνεται σε όλη την Μεσόγειο. Ωστόσο, η στενή σχέση αυτού του πολιτισμού με τις τελετές λατρείας και θρησκείας περιορίστηκε σε ένα συγκεκριμένο πλήθος και συνεπώς τα ίχνη του χάθηκαν με την εξαφάνιση των αρχαίων λαών.

Πρέπει λοιπόν να αναγνωρίσουμε ιστορικές περιοχές με φοινικόδεντρα όπως το πάρκο El Palmeral της ισπανικής πόλης Έλτσε, καθώς και άλλους κήπους με φοίνικες, όπως εκείνοι στο Μπορτιγκέρα και στην Κορσική, ως ανεκτίμητα, ζωντανά απομεινάρια αυτού του απομακρυσμένου μεσογειακού πολιτισμού του φοίνικα.

Σήμερα εκτός από την Νότια Ευρώπη και την Μεσόγειο, υπάρχουν πολλά εκατομμύρια φοίνικες και ανθίζουν στη Φλόριντα, τη Γεωργία, τη Νότια Καρολίνα και Καλιφόρνια στις Ηνωμένες Πολιτείες. Καταλαμβάνουν επίσης περιοχές όπως η Μέση Ανατολή, η Αφρική, η Αυστραλία, το Περού, το Μεξικό, η Κίνα, η Ινδία και άλλες πολλές περιοχές.

Παλιότερα, ένας διάσημος βοτανολόγος που ανατέθηκε να κάνει έρευνα για την καταγωγή των φυτών στα αγγλικές αποικίες, περιέγραψε ένα ευρύ φάσμα των ειδών φοίνικα στη

Φλόριντα και τα περίχωρά της. Τα φοινικοειδή είναι τόσο διαδεδομένα στις περιοχές εκείνες και δεν είναι παράξενο που αποτελούν το κρατικό δέντρο της Φλόριντας.

Εικ.60. Φοινικόδεντρα στην Φλόριντα των Ηνωμένων Πολιτειών

Η ιστορία των φοινικοειδών ξεκίνησε πριν εκατομμύρια χρόνια. Σύμφωνα με τα ιστορικά δεδομένα τα πρώτα φοινικοειδή υπήρχαν σε περιοχές της Ωκεανικής Ηπείρου και χρειάστηκαν περίπου 40-50 εκατομμύρια έτη για να εμφανιστούν σε άλλες περιοχές του κόσμου.

Σήμερα έχουν εξαπλωθεί σε ένα μεγάλο μέρος του πλανήτη μας και η ιστορία τους θα συνεχίζεται καθώς θα εξαπλώνονται όλο και περισσότερο στις υποτροπικές περιοχές.

Λόγω των απότομων κλιματικών αλλαγών των τελευταίων δεκαετιών δημιουργήθηκαν ευνοϊκότερες συνθήκες για τα φοινικοειδή στις περιοχές της Μεσογείου όπως και στην Κύπρο.

Η αλλαγή αυτή μπορεί να αποτελέσει ένα τροπικό παράδεισο στην μεσόγειο τις επερχόμενες δεκαετίες.

2.2. Το Φοινικοδάσος του Βάι

Εικ.61. Αεροφωτογραφία από το Φοινικοδάσος του Βάι

Το Φοινικόδασος του Βάι βρίσκεται στο ανατολικό άκρο της Κρήτης δίπλα στη θάλασσα και πιο συγκεκριμένα στις κρητικές ακτές του Καρπάθιου πελάγους. Είναι ένα από τα 19 Αισθητικά Δάση της Ελλάδας στα οποία εντάχθηκε το 1973. Ο λόγος ένταξής του στην κατηγορία προστατευόμενων φυσικών περιοχών είναι η ύπαρξη του ενδημικού Κρητικού φοίνικα του Θεόφραστου (*Phoenix theophrastii*). Πρόκειται για την μεγαλύτερη φυσική αποικία φοινικόδεντρων στην Ευρώπη με 5000 περίπου δένδρα.

Το φοινικόδασος είναι φυτρωμένο σε ένα μεγάλο σύστημα υγροτόπων εκτάσεως 250 στρεμμάτων με υφάλμυρο νερό που αναβλύζει από τη γη. Στο ανατολικό άκρο του κοντά στην παραλία υπάρχουν θίνες, έδαφος ιδιαίτερα ευνοϊκό για την ανάπτυξη των φοινίκων.

Εικ.62. Θίνες, το έδαφος στο Φοινικοδάσος του Βάι

Το δάσος είναι περιφραγμένο και η είσοδος του βρίσκεται στην κορυφή. Η πορεία του μονοπατιού στο επιβλητικό δάσος είναι κατηφορική μέσα από ένα πλατύ φαράγγι. Από το φαράγγι κατεβαίνει ο ποταμός που καταλήγει σε μία μικρή λίμνη. Η διαδρομή τελειώνει στην θάλασσα που διαθέτει μια εξωτική αμμουδερή παραλία.

2.3. Το Φοινικοδάσος του Έλτσε

Εικ.63. Αεροφωτογραφία από το Φοινικοδάσος Ελ Παλμεράλ στο Έλτσε της Ισπανίας

Στην πόλη Έλτσε, στην Ισπανία, υπάρχει ένας μεγάλος άλσος με φοινικόδεντρα που είναι μοναδικός του είδους του στην Ευρώπη και ένας από τα μεγαλύτερα Φοινικοδάση της Μεσογείου. Έχει έκταση πάνω από 3,5 τετραγωνικά χιλιόμετρα, συμπεριλαμβανομένου 1,5 τετραγωνικού χιλιομέτρου μέσα στην πόλη. Το φοινικόδασος ανακηρύχθηκε το 2000 ως μνημείο παγκόσμιας κληρονομιάς.

Τα δέντρα μεταφέρθηκαν κατά τη διάρκεια της μουσουλμανικής κατοχής της ιβηρικής χερσονήσου. Στην πόλη Έλτσε τα φοινικόδεντρα είναι πληθυσμιακά περισσότερα από τους κατοίκους. Υπάρχουν συνολικά 97 διαφορετικές καλλιέργειες στις οποίες υπάρχουν περίπου 70.000 χουρμαδιές, κυρίως στην ανατολική όχθη του Βιναλοπό. Αυτός ο αριθμός δεν περιλαμβάνει άλλες μεγάλες φυτείες που βρίσκονται γύρω από την πόλη. Συνολικά, ο

αριθμός των φοινίκων μπορεί να είναι περίπου 200.000. Τα φοινικόδεντρα χρονολογούνται από τους πρώτους πρωτόγονους κατοίκους της πόλης.

Στο ανατολικό τμήμα της πόλης οι φυτείες των φοινικόδεντρων σχηματίζουν μια πολύ συμπαγής ομάδα. Οι φυτείες οροθετήθηκαν σε ορθογώνια, τετράγωνα και τριγωνικά τμήματα. Ο διαχωρισμός έγινε με αποξηραμένα φύλλα ή με πέτρινους τοίχους ύψους 1-2 μέτρων.

Ενδιάμεσα στις φυτείες υπάρχουν σπίτια ενοικιαστών ή ιδιοκτητών γης, αν και τα περισσότερα σήμερα είναι ερειπωμένα, καθώς αγοράστηκαν από το τοπικό συμβούλιο και μένουν για χρόνια ακατοίκητα. Όσα δεν έχουν αγοραστεί έχουν εγκαταλειφθεί εξαιτίας των περιορισμών λόγω των νόμων για την προστασία του φοινικοδάσους.

Τα δέντρα είναι φυτεμένα σε μονές ή διπλές σειρές, παράλληλές στις γραμμές των λειτουργισμών ακόμα αρχαίων καναλιών άρδευσης. Τα κανάλια θεωρούνται ειδικού ενδιαφέροντος από την UNESCO ως τμήμα του φοινικοδάσους.

Εικ.64. Κανάλια άρδευσης φοινικόδεντρων στο Ελ Παλμεράλ

Οι φυτείες καλλιεργούνταν για την παραγωγή χουρμάδων που χρησιμοποιούνταν για κατανάλωση από τους ανθρώπους και τροφή για τα ζώα. Σε διάφορα τμήματα καλλιεργούσαν ρόδια και λαχανικά που επωφελούνταν από την σκιά που πρόσφεραν τα φοινικόδεντρα αφού το καλοκαίρι οι θερμοκρασίες είναι σταθερά πάνω από τους 30 βαθμούς και η ετήσια βροχόπτωση είναι μόνο 250 χιλιοστά.

Σήμερα η αγροτική χρήση των φυτειών είναι εγκαταλελειμμένη από το δεύτερο μισό του 20^{ου} Αιώνα. Η συγκομιδή χουρμάδων πλέον είναι ελεύθερη για προσωπική κατανάλωση από τον κόσμο. Πολλές φυτείες έγιναν δημόσιοι κήποι, οι οποίοι ακολουθούν τον αρχικό σχεδιασμό και πλέον η περιοχή δρα περισσότερο ως χώρος πολιτιστικού ενδιαφέροντος παρά ως αγροτική έκταση.

Εικ.65. Διαμορφωμένος δημόσιος χώρος στο δάσος Ελ Παλμεράλ

Σημαντικό σύμβολο του φοινικοδάσους του Έλτσε που το κάνει να διαφέρει από άλλα στο κόσμο είναι τα πλεκτά διακοσμητικά αριστουργήματα από φύλλα φοίνικα, γνωστά και ως λευκοί φοίνικες.

Παρόλο που το Έλτσε δεν είναι ο μόνη μεσογειακή πόλη που φτιάχνουν τα πλεκτά αυτά αριστουργήματα, είναι αναμφίβολα το καλύτερο παράδειγμα της περιοχής.

Πρέπει λοιπόν να αναγνωρίσουμε ιστορικές περιοχές με φοινικόδεντρα όπως το φοινικόδασος El Palmeral της ισπανικής πόλης Έλτσε, καθώς και άλλους κήπους με φοίνικες, όπως εκείνοι στο Μπορτιγκέρα και στην Κορσική, ως ανεκτίμητα, ζωντανά απομεινάρια αυτού του απομακρυσμένου μεσογειακού πολιτισμού του φοίνικα.

Εικ.66. Λευκοί φοίνικες, Πλεκτά αριστουργήματα, Πάσχα στην πόλη Έλτσε

2.3. Τα φοινικοειδή στην Κύπρο

Στην Κύπρο ο φοίνικας αποτελεί το κυρίως καλλωπιστικό δένδρο στα παράλια των πόλεων μας, καθώς εκεί υπάρχει το ιδανικότερο κλίμα για την επιβίωση. Από τα πρώτα χρόνια ανάπτυξης των παραλιακών μετώπων των πόλεων μας, τα φοινικοειδή αποτέλεσαν την πρώτη επιλογή δένδρου από την παλιά Αμμόχωστο μέχρι και την Πάφο. Το γένος *Washingtonia* ήταν το πιο διαδεδομένο τότε .

Το πρώτο ξενικό είδος που μεταφέρθηκε στο νησί ήταν το *P.dactylifera*. Σύμφωνα με ιστορικούς πιθανών να εξαπλώθηκε στο νησί από σπόρους που προέκυψαν από τις επιδρομές των Βαβυλωνιακών κατά την Αυτοκρατορία της Βαβυλώνας στην περιοχή της Μεσογείου, οι οποίοι καλλιεργούσαν τότε το δένδρο στις περιοχές τους.

Το δεύτερο μεταναστευτικό είδος ήταν το *Washingtonia* sp. που εξαπλώθηκε στο νησί πολύ αργότερα, μετά από φυτεύσεις που έγιναν στις διάφορες πόλεις μας, με δένδρα που έφτασαν από την Ευρώπη. Το δένδρο άρχισε να χρησιμοποιείται τα τελευταία 100 χρόνια περίπου από τις αρχές καλλωπίζοντας κυρίως τα παράλια των πόλεων μας. Λόγο του πρωτόγνωρου για τα δεδομένα της Κύπρου σχήματος του φύλλου που διαθέτει, του λεπτού και ψηλού κορμού του, προτιμήθηκε περισσότερο από το *P.dactylifera*.

Στις αρχές του 1922 είχαν ολοκληρωθεί τα έργα εξωραϊσμού της προκουμιάς, που περιλάμβαναν δια-πλάτυνση της παραλιακής οδού, πεζόδρομο, υποτυπώδη κυματοθραύστη και φύτευμα των πρώτων φοινικοειδών του γένους *Washingtonia*, που αποτελούν έκτοτε το σήμα κατατεθέν της πόλης του Ζήνωνα. Το έργο ξεκίνησε το 1917 και τέλειωσε επί δημαρχίας *Φίλιου Ζαννέτου* [1917-1922], κάτω από την επίβλεψη του τότε αντιδημάρχου Λάρνακας, *Νεοκλή Γ. Κυριαζή*. Η ιδέα φύτευσης αυτών των δένδρων, ίσως να ήταν ιδέα του πολυταξιδεμένου δημάρχου της Λάρνακας *Φίλιου Ζαννέτου*, ο οποίος επηρεαζόμενος από την τοπιότηχηση της Νίκαιας στην Κυανή ακτή ήθελε να κάνει το ίδιο και στην Πόλη του Ζήνωνα. Το σχέδιο ήταν να φυτευτεί μια σειρά φοινικόδεντρων κατά μήκος του παραλιακού μετώπου.

Σύμφωνα με αναφορές του επιχειρηματία *Ανδρέα Ευρυβιάδη*, που ζούσε και διατηρούσε την επιχείρησή του στο παραλιακό μέτωπο, η φύτευση των φοινικόδεντρων είχε ξεκινήσει λίγο αργότερα το 1924-1925 επί δημαρχίας του Δημήτρη Δημητρίου (Μάτσας).

Ο κύριος Ευρυβιάδης εξήγησε πως το 1922 η γραμμή φύτευσης των φοινικόδεντρων ήταν πολύ κοντά στην θάλασσα με αποτέλεσμα κατά το χειμώνα τα κύματα που έφταναν μέχρι τους τοίχους των κτηρίων, κατέστρεψαν με την αλμύρα τους τα νεαρά φοινικόδεντρα. Έτσι αντικαταστάθηκαν λίγο αργότερα με άλλα. Την ίδια εποχή κτίστηκε πολύ κοντά στη θάλασσα, χαμηλός τοίχος που λειτουργούσε σαν κυματοθραύστης που συνήθως δεν μπορούσε να αναχαιτίσει τα κύματα όταν η θαλασσοταραχή ήταν δυνατή. Παρ' όλα αυτά τα νεαρά τότε φοινικόδεντρα κατάφεραν να επιβιώσουν μέχρι και σήμερα.

Μέχρι τότε φοίνικες του είδους *P. Dactylifera* εκφύονταν κυρίως σε διάφορα σημεία των πόλεων και μερικοί υπάρχουν μέχρι και σήμερα. Ένα τέτοιο παράδειγμα είναι αυτοφυές φοίνικας του είδους *P.dactylifera* που βρίσκεται μέσα στην Πύλη Αμμοχώστου στην Λευκωσία.

Το παράδειγμα των “Φοινικούδων” ακολούθησαν αργότερα και οι άλλες πόλεις. Στην Λευκωσία φοινικόδεντρα φυτεύτηκαν κατά μήκος του δρόμου από την πλατεία Ελευθερίας μέχρι την πλατεία του ΟΧΙ. Στην Λεμεσό φυτεύτηκαν φοίνικες κατά μήκος του παραλιακού μετώπου στην περιοχή του Μόλου. Στην Πάφο είχαν φυτευτεί στην περιοχή της Κάτω Πάφου κατά μήκος της ακτογραμμής κοντά στο λιμανάκι. Επίσης στην πόλη της Αμμοχώστου ακολούθησαν την ίδια τοπιοτέχνηση κατά μήκος του ψαρολίμανου μέχρι και το Λιμάνι Αμμοχώστου.

Η φύτευση φοινικοειδών συνεχίστηκε σε διάφορα μέρη των πόλεων όπως δρόμους, πάρκα και αυλές κτηρίων. Τα είδη που χρησιμοποιούσαν ήταν κυρίως τα *Washingtonia filifera*, *Washingtonia robusta*, *Phoenix dactylifera* και *Phoenix canariensis*.

Οι φοίνικες φαίνεται να είναι από τα πλέον διαδεδομένα δέντρα στην Κύπρο, καθώς τα συναντάμε σε παραλιακούς και όχι μόνο δρόμους του νησιού, σε πάρκα, σε σπίτια και τουριστικές εγκαταστάσεις. Υπάρχουν αρκετά είδη φοινικοειδών που είναι διαδεδομένα στο νησί μας, αλλά ελάχιστα έγιναν αυτοφυή. Τα διασημότερα αυτοφυή είδη που συναντάμε στο νησί είναι τα, *Phoenix dactylifera* (Φοινικιά, Χουρμαδιά) , *Washingtonia filifera* (Ουασινγκτόνια ψηλή) και *Washingtonia robusta* (Ουασινγκτόνια χαμηλή). Άλλα είδη είναι τα, *Phoenix canariensis* (Κανάριος Φοίνικας), *Syagrus Romanzoffiana* (Αρεκάστρουμ) και *Archontophoenix alexandrae* (Αρχοντοφοίνικας).

Παρ' όλα αυτά στην χώρα μας δεν υπάρχουν θεματικά πάρκα αφιερωμένα στα φοινικοειδή. Θα ήταν σωστό οι διοικούντες να εκμεταλλεύονταν περιοχές και να δημιουργούσαν τέτοια πάρκα. Η διαμόρφωση τέτοιων πάρκων εκτός από το ότι θα αποτελούσε πόλο έλξης για το κοινό, θα συνέβαλλε και στην προστασία των αυτοφυών ειδών *P.dactylifera* και *W.filifera* που κινδυνεύουν προς εξαφάνισή λόγω της καταστροφικής προσβολής των τελευταίων ετών από το έντομο *Rhynchophorus ferrugineus*, γνωστό ως Κόκκινο ρυγχοφόρο κάνθαρο.

Εικ.67. Περιοχή Φοινικούδες, Λάρνακα

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

3.1. Σκοπός της έρευνας

Σκοπός της μελέτης μου είναι να ανακαλύψω νέα είδη φοινικοειδών που μπορούν να αναπτυχθούν σωστά στο κλίμα της Πάφου, μέσα από κλιματολογικές, φυτολογικές και άλλες μελέτες.

Ακολούθως θα φτάσω στο τελικό στόχο που θα είναι ο σχεδιασμός ενός παραθαλάσσιου πάρκου φοινικοειδών με ποικιλομορφία στα είδη.

3.2. Μεθοδολογία

Η μέθοδος που θα ακολουθήσω για την επίτευξη των στόχων μου είναι η μελέτη του κλίματος της περιοχής και σύγκρισης του με παρόμοιου κλίματος περιοχές ανά το παγκόσμιο. Η μελέτη για την εύρεση των κατάλληλων περιοχών θα αποτελείτε από δύο μέρη.

Στον πρώτο μέρος θα μελετήσω φοινικοειδή που βρίσκονται στην περιοχή μου και είναι καλά εγκλιματισμένα. Μελετώντας την καταγωγή τους θα βρω περιοχές, από τις οποίες πιθανών να ανακαλύψω νέα είδη.

Στο δεύτερο μέρος Θα μελετήσω φοινικοειδή από περιοχές που βρίσκονται στο Βόρειο και Νότιο Ημισφαίριο και στο ίδιο γεωγραφικό μήκος με την Κύπρο. Μελετώντας τα χαρακτηριστικά τους θα καταλήξω στα κατάλληλα είδη για την πόλη μου.

Ακολούθως θα συγκρίνω το κλίμα όλων των περιοχών που βρήκα από την έρευνα με το κλίμα της Πάφου και αναλόγως θα εξερευνήσω τις περιοχές.

Στην συνέχεια θα κάνω εκτεταμένη μελέτη για τα νέα είδη που βρήκα ώστε να καταλήξω σε σωστές και όχι προβληματικές επιλογές.

Τέλος θα ετοιμάσω λίστα με τα προτεινόμενα φυτά για φύτευση στο πάρκο φοινικοειδών.

3.3. Προσδοκώμενα αποτελέσματα

Μέσα από την όλη έρευνα μου θα ήθελα να δώσω εναλλακτικές ιδέες στη διαμόρφωση δημόσιων χώρων στην πόλη μου. Να εμπλουτίσω την τροπική χλωρίδα με νέα είδη και να παρουσιάσω το γεγονός της κλιματικής αλλαγής ως ένα νέο τρόπο ζωής με τον οποίο μπορούμε να συμβιβαστούμε και να βρούμε τρόπους να παραμένουμε κερδισμένοι στην ζωή.

Τέλος με την ιδέα διαμόρφωσης ενός τέτοιου χώρου θέλω να βοηθήσω την πόλη μου να πρωτοτυπήσει ξανά με κάτι ιδιαίτερο, εντυπωσιακό και πάνω απ' όλα επικερδές για το περιβάλλον.

3.4. Διαδικασία Έρευνας

Η έρευνα αποτελείται από δύο φάσεις, από τις οποίες επιλέχθηκαν 9 περιοχές ανά το παγκόσμιο και μελετηθήκαν οι κλιματικές συνθήκες και συγκρίθηκαν με αυτές στην Πάφου. Από την σύγκριση προέκυψαν περιοχές που πληρούσαν τα κριτήρια αποδοχής για την μελέτη των φοινικοειδών.

Στην Α' φάση έγινε καταγραφή των φοινικοειδών που συναντώνται στην επαρχία Πάφου. Η καταγραφή διαπράχθηκε στις τρεις πιο κάτω περιοχές:

- Παραλιακό μέτωπο Κάτω Πάφου.
- Κέντρο πόλης Πάφου.
- Παραθαλάσσια περιοχή Πέγειας.

Από τις περιοχές καταγράφηκαν φοινικοειδή από δημόσιους και ιδιωτικούς χώρους.

Στην συνέχεια έγινε βοτανική και φυτολογική μελέτη για κάθε είδος και επιλέχθηκαν τρεις περιοχές που αποτελούν καταγωγή των περισσότερων φοινικοειδών που καταγράφηκαν.

Στην Β' φάση της έρευνας έγινε μελέτη για την εξεύρεση περιοχών στο Βόρειο και Νότιο ημισφαίριο που βρίσκονται στο ίδιο γεωγραφικό μήκος με την Κύπρο, και διαθέτουν υποτροπικό κλίμα.

Επιλέχθηκαν 6 περιοχές στις οποίες έγινε κλιματολογική μελέτη και συγκρίθηκε με αυτή της Πάφου.

3.4.1. Α' Φάση έρευνας

i) Καταγραφή

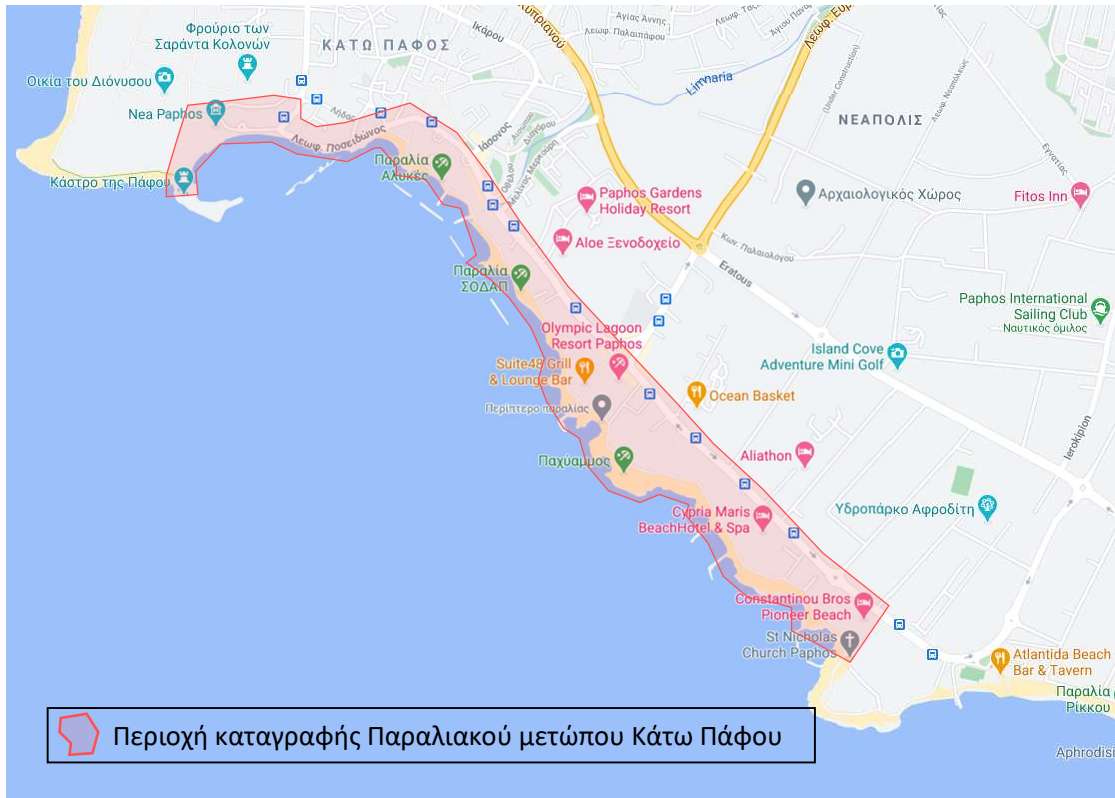
Στην δεδομένη φάση έγινε καταγραφή φοινικοειδών σε δημόσιους και ιδιωτικούς χώρους στις τρεις περιοχές της επαρχίας Πάφου που επιλέχθηκαν.

Παραλιακό μέτωπο Κάτω Πάφου

Η πρώτη καταγραφή στην επαρχία Πάφου έγινε στο παραλιακό μέτωπο της Κάτω Πάφου κατά μήκος της περιοχής από το Μεσαιωνικό Κάστρο μέχρι το εκκλησάκι του Άγιου Νικόλαου και κατά μήκος της Λεωφόρου Ποσειδώνας.

Η καταγραφή έγινε μετά από επίσκεψη στους χώρους, όπου πάρθηκε φωτογραφικό υλικό από τους κήπους γύρω από τον παραλιακό πεζόδρομο και τις αυλές των ξενοδοχείων καθώς και από νησίδες στη Λεωφόρο Ποσειδώνας.

Πιο κάτω παρουσιάζεται ο χάρτης της περιοχής καταγραφής και στην συνέχεια φωτογραφικό υλικό με την αναγνώριση όλων των ειδών της οικογένειας arecacea που ευδοκούν στην περιοχή.

Εικ.68. Χάρτης περιοχής καταγραφής Παραλιακού μετώπου Κάτω Πάφου

Παραλιακό μέτωπο Κάτω Πάφου

Εικ.69. Καταγραφή Παραλιακού μετώπου Κάτω Πάφου

Παραλιακό μέτωπο Κάτω Πάφου

Εικ.70. Καταγραφή Παραλιακού μετώπου Κάτω Πάφου

Παραλιακό μέτωπο Κάτω Πάφου

Εικ.00 Εικ.71. Καταγραφή Παραλιακού μετώπου Κάτω Πάφου

Παραλιακό μέτωπο Κάτω Πάφου

Εικ.72. Καταγραφή παραλιακού μετώπου Κάτω Πάφου

Παραλιακό μέτωπο Κάτω Πάφου

Εικ.73. Καταγραφή παραλιακού μετώπου Κάτω Πάφου

Από την καταγραφή που έγινε στο παραλιακό μέτωπο της Κάτω Πάφου εντοπίστηκαν τα παρακάτω 11 φοινικοειδή:

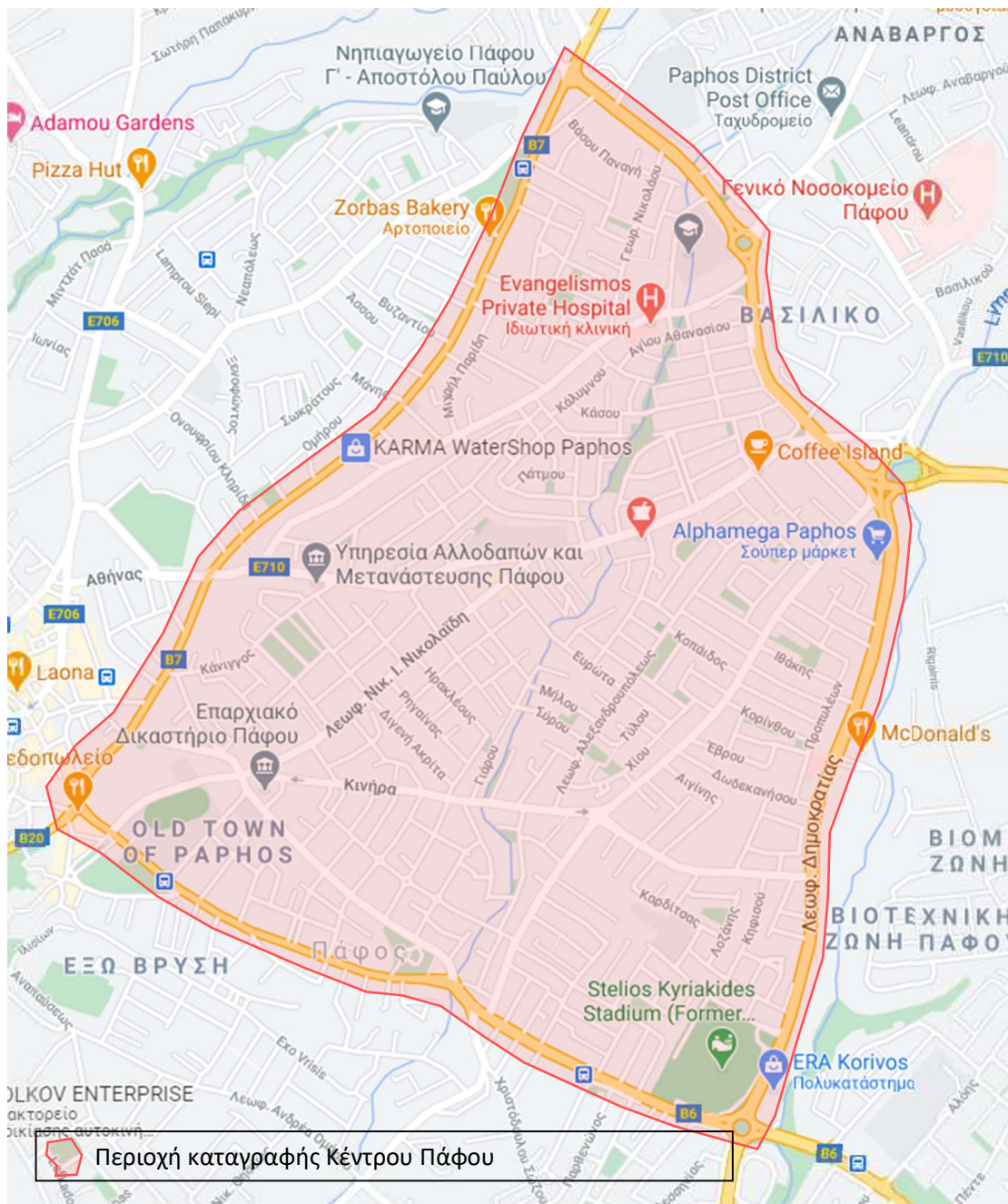
- ❖ *Archontophoenix alexandrae*
- ❖ *Archontophoenix cunnighamiana*
- ❖ *Chamaerops humilis*
- ❖ *Dypsis decaryi*
- ❖ *Hyophorbe verschaffeltii*
- ❖ *Phoenix canariensis*
- ❖ *Phoenix dactylifera*
- ❖ *Phoenix roebelenii*
- ❖ *Syagrus romanzoffiana*
- ❖ *Washingtonia filifera*
- ❖ *Washingtonia robusta*

Κέντρο πόλης Πάφου

Η δεύτερη καταγραφή στην επαρχία Πάφου έγινε στο Κέντρο της πόλης στην περιοχή που περικλείεται από τις Λεωφόρους Ελλάδος, Γρίβα Διγενή, Αθηνών, Δημοκρατίας και Τάσσου Παπαδόπουλου.

Η καταγραφή έγινε μετά από επίσκεψη στους χώρους, όπου πάρθηκε φωτογραφικό υλικό από την φύτευση στους κυρίως δρόμους και δρόμους σε γειτονιές καθώς και από κήπους κατοικιών και άλλων κτηρίων.

Πιο κάτω παρουσιάζεται ο χάρτης της περιοχής καταγραφής και στην συνέχεια φωτογραφικό υλικό με την αναγνώριση όλων των ειδών της οικογένειας arecacea που ευδοκούν στην περιοχή.

Περιοχή καταγραφής Κέντρου Πάφου

Εικ.74. Χάρτης περιοχής καταγραφής Κέντρου Πάφου

Κέντρο Πάφου

Εικ.75. Καταγραφή Κέντρου Πάφου

Κέντρο Πάφου

Εικ.76. Καταγραφή Κέντρου Πάφου

Κέντρο Πάφου

Εικ.77. Καταγραφή Κέντρου Πάφου

Κέντρο Πάφου

Εικ.78. Καταγραφή Κέντρου Πάφου

Κέντρο Πάφου

Εικ.79. Καταγραφή Κέντρου Πάφου

Από την καταγραφή που έγινε στο Κέντρο της πόλης εντοπίστηκαν τα παρακάτω 11 φοινικοειδή:

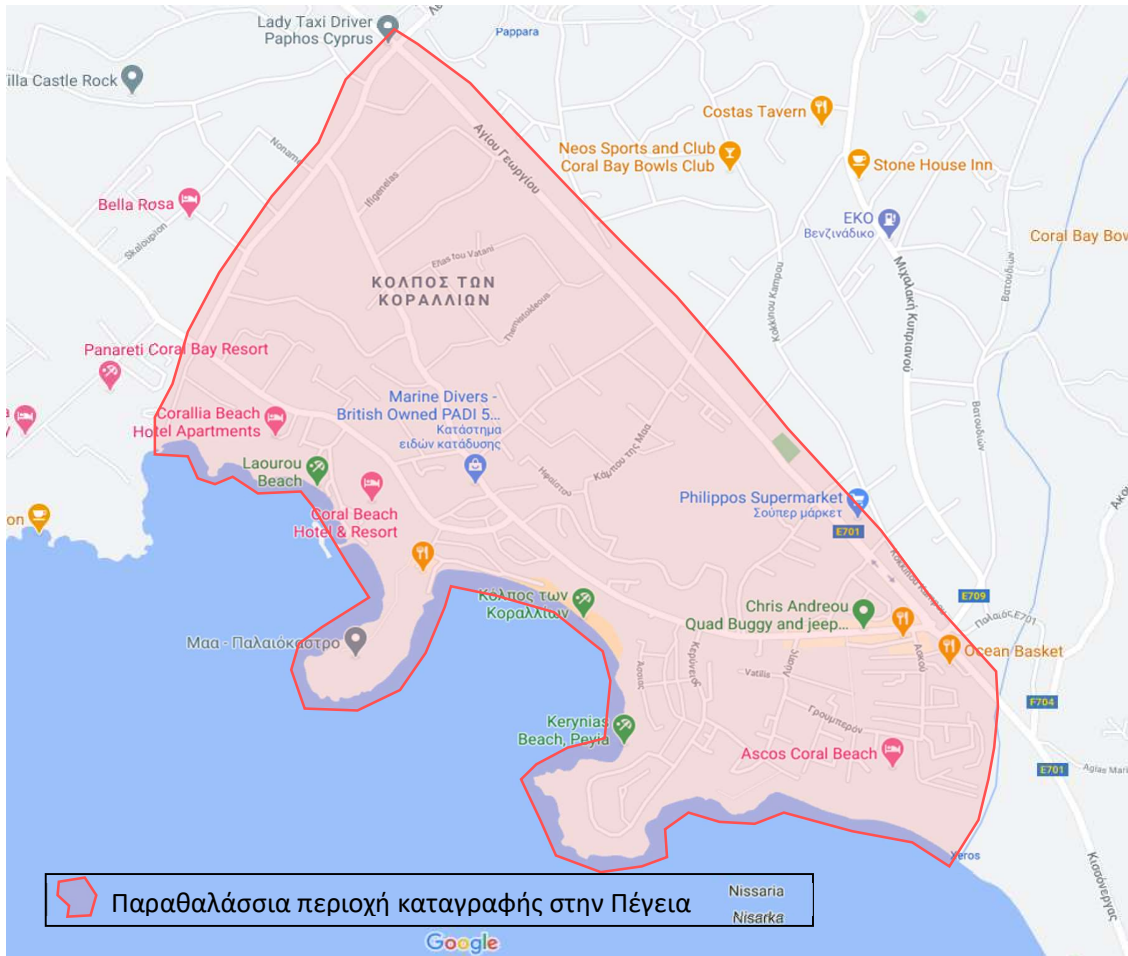
- ❖ *Archontophoenix alexandrae*
- ❖ *Dypsis decaryi*
- ❖ *Dypsis lutescens*
- ❖ *Hyophorbe verschaffeltii*
- ❖ *Phoenix canariensis*
- ❖ *Phoenix dactylifera*
- ❖ *Phoenix roebelenii*
- ❖ *Roystonea regia*
- ❖ *Syagrus romanzoffiana*
- ❖ *Washingtonia filifera*
- ❖ *Washingtonia robusta*

Παραθαλάσσια περιοχή Πέγειας

Η τρίτη και τελευταία καταγραφή στην επαρχία Πάφου έγινε στην παραθαλάσσια περιοχή της Πέγειας και συγκεκριμένα στην περιοχή Κόλπου των Κοραλλιών από την ακτή μέχρι την Λεωφόρο Αγίου Γεωργίου.

Η καταγραφή διενεργήθηκε μετά από επίσκεψη στους χώρους, όπου πάρθηκε φωτογραφικό υλικό από τους κυρίως δρόμους και δρόμους σε γειτονιές καθώς και από κήπους κατοικιών και άλλων κτηρίων.

Πιο κάτω παρουσιάζεται ο χάρτης της περιοχής καταγραφής και στην συνέχεια φωτογραφικό υλικό με την αναγνώριση όλων των ειδών της οικογένειας arecacea που ευδοκούν στην περιοχή.

Εικ.80. Χάρτης περιοχές καταγραφής παραθαλάσσιας περιοχής Πέγειας

Παραθαλάσσια περιοχή Πέγειας

Εικ.81. Καταγραφή παραθαλάσσιας περιοχής Πέγειας

Παραθαλάσσια περιοχή Πέγειας

Εικ.82. Καταγραφή παραθαλάσσιας περιοχής Πέγειας

Παραθαλάσσια περιοχή Πέγειας

Εικ.83. Καταγραφή παραθαλάσσιας περιοχής Πέγειας

Παραθαλάσσια περιοχή Πέγειας

Εικ.84. Καταγραφή παραθαλάσσιας περιοχής Πέγειας

Από την καταγραφή που έγινε στην παραθαλάσσια περιοχή της Πέγειας τα παρακάτω 13 φοινικοειδή:

- ❖ *Archontophoenix alexandrae*
- ❖ *Chamaerops humilis*
- ❖ *Dypsis decaryi*
- ❖ *Dypsis lutescens*
- ❖ *Phoenix canariensis*
- ❖ *Phoenix dactylifera*
- ❖ *Phoenix roebelenii*
- ❖ *Ravenea rivularis*
- ❖ *Roystonea regia*
- ❖ *Syagrus romanzoffiana*
- ❖ *Washingtonia filifera*
- ❖ *Washingtonia robusta*
- ❖ *Wodyetia bifurcata*

ii) Αποτελέσματα καταγραφής

Μέσα από την καταγραφή που έγινε σε τρεις περιοχές της επαρχίας Πάφου εντοπίστηκαν 14 διαφορετικά είδη της οικογένειας arecaceae.

Τα αποτελέσματα της καταγραφής αναγράφονται στο πιο κάτω πίνακα.

Πίνακας αποτελεσμάτων καταγραφής επαρχίας Πάφου			
Είδος που καταγράφηκε	Παραλιακό Μέτωπο Κάτω Πάφου	Κέντρο Πάφου	Παραθαλάσσια περιοχή Πέγειας
Archontophoenix alexandrae	Καταγράφηκαν 3 μόνο φυτά σε κήπους ξενοδοχείων	Καταγράφηκαν 2 μόνο φυτά σε κήπους κατοικιών	Καταγράφηκαν περίπου 30 φυτά σε κήπους κατοικιών
Archontophoenix cunnighamiana	Καταγράφηκαν 2 μόνο φυτά σε νησίδα και μικρό πάρκο	-	-
Chamaerops humilis	Καταγράφηκαν περίπου 20 φυτά σε διάφορα σημεία	-	Καταγράφηκαν 5 φυτά σε κήπους κατοικιών
Dypsis decaryi	Καταγράφηκαν 6 φυτά σε κήπους ξενοδοχείων	Καταγράφηκαν 3 μόνο φυτά σε κήπους κατοικιών	Καταγράφηκαν 5 φυτά σε κήπους κατοικιών
Dypsis lutescens	-	Καταγράφηκαν 3 μόνο φυτά σε πεζοδρόμιο και κήπο κατοικίας	Καταγράφηκε 1 μόνο φυτό σε κήπο κατοικίας

Hyophorbe verschaffeltii	Καταγράφηκε 1 μόνο φυτό σε μικρό πάρκο	Καταγράφηκε 1 μόνο φυτό σε κήπο κατοικίας	-
Phoenix canariensis	Καταγράφηκαν 3 μόνο φυτά στην περιοχή του πεζοδρόμου	Καταγράφηκαν 3 μόνο φυτά σε πεζοδρόμια	Καταγράφηκαν 4 φυτά σε πεζοδρόμια και κήπο κατοικίας
Phoenix dactylifera	Καταγράφηκαν πάρα πολλά φυτά σε διάφορα σημεία	Καταγράφηκαν πολλά φυτά σε όλη την περιοχή	Καταγράφηκαν πολλά φυτά σε διάφορες περιοχές
Phoenix roebelenii	Καταγράφηκαν περίπου 10 φυτά σε κυρίως κήπους σε ξενοδοχείων	Καταγράφηκαν 7 φυτά σε κήπους κτηρίων και σε πεζοδρόμιο.	Καταγράφηκαν περίπου 15 φυτά σε κήπους κατοικιών
Roystonea regia	-	Καταγράφηκαν 4 μόνο φυτά σε πεζοδρόμιο.	Καταγράφηκαν 2 μόνο φυτά σε κήπο κατοικίας
Syargus romanzoffiana	Καταγράφηκαν πολλά φυτά σε διάφορα σημεία	Καταγράφηκαν πολλά φυτά σε διάφορα σημεία	Καταγράφηκαν πολλά φυτά σε διάφορα σημεία
Washingtonia filifera	Καταγράφηκαν πάρα πολλά σε διάφορα σημεία	Καταγράφηκαν πολλά φυτά σε διάφορα σημεία	Καταγράφηκαν πολλά φυτά σε διάφορα σημεία
Washingtonia robusta	Καταγράφηκαν πάρα πολλά σε διάφορα σημεία	Καταγράφηκαν πολλά φυτά σε διάφορα σημεία	Καταγράφηκαν πολλά φυτά σε διάφορα σημεία
Wodyetia bifurcata	-	-	Καταγράφηκαν περίπου 10 φυτά σε πεζοδρόμιο

Πιν.1. Αποτελέσματα καταγραφής επαρχίας Πάφου

Παρατηρήσεις

Στο παραλιακό μέτωπο της Κάτω Πάφου καταγράφηκε κυρίως κατά μήκος του παραλιακού πεζοδρομίου και της Λεωφόρου Ποσειδώνος, ένας μεγάλος αριθμός φυτών του γνωστού γένους *Washingtonia* και του είδους *Phoenix dactylifera*. Επίσης καταγράφηκε αρκετές φορές σε κήπους ξενοδοχείων το είδος *Syagrus romanzoffiana*, αρκετά φυτά από τα είδη *Chamaerops humilis* και *Phoenix roebelenii* και ελάχιστα φυτά από άλλα 5 διαφορετικά είδη που αναφέρονται στο Πίνακα αποτελεσμάτων της καταγραφής. Σε μικρό πάρκο καταγράφηκε ένα 1 του σπάνιου είδους *Hyophorbe verschaffeltii* και σε άλλα δύο σημεία το είδος *Archontophoenix cunninghamiana*.

Στο Κέντρο της Πάφου καταγράφηκε επίσης στους κύριους δρόμους και σε κήπους κτηρίων ένας μεγάλος αριθμός φυτών του γένους *Washingtonia* και του είδους *Phoenix dactylifera*. Επίσης εντοπίστηκαν κυρίως σε κήπους κατοικιών και κτηρίων λίγα έως ελάχιστα φυτά από άλλα 9 διαφορετικά είδη που αναφέρονται στο Πίνακα αποτελεσμάτων της καταγραφής. Σε ιδιωτικό κήπο κατοικίας καταγράφηκε 1 φυτό του σπάνιου είδους *Hyophorbe verschaffeltii*. Σε άλλο σημείο σε δρόμο εντοπίστηκαν 4 φυτά του είδους *Roystonea regia* και σε δύο άλλα σημεία το είδος *Archontophoenix alexandrae*.

Στην παραθαλάσσια περιοχή της Πέγειας καταγράφηκαν κυρίως σε δρόμους και κήπους ξενοδοχείων πάρα πολλά φυτά του γένους *Washingtonia* και του είδους *Phoenix dactylifera*. Κυρίως σε κατοικίες καταγραφήκαν, πολλά φυτά του είδους *Archontophoenix alexandrae*, αρκετά του είδους *Phoenix roebelenii* και ελάχιστα φυτά από άλλα 8 διαφορετικά είδη. Σε ένα μόνο σημείο εντοπίστηκε ένα φυτό του είδους *Dypsis lutescens*. Σε ιδιωτική κατοικία καταγράφηκαν 2 φυτά του είδους *Roystonea regia* ενώ 10 φυτά του σπάνιου είδους *Wodyetia bifurcata* εντοπίστηκαν σε δρόμο έξω από ξενοδοχείο.

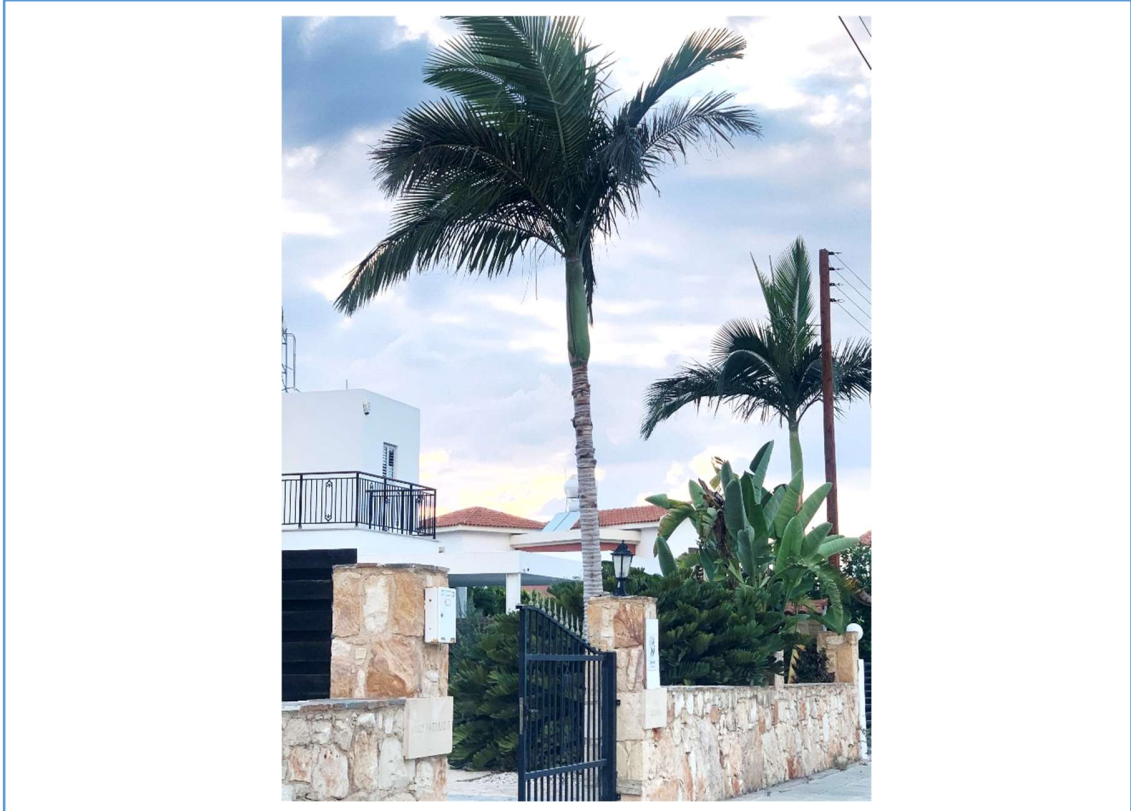
Μέσα από τα αποτελέσματα της καταγραφής έχουν εντοπιστεί αρκετά είδη τα οποία μπορούν να χαρακτηριστούν ως σπάνια ή δυσεύρετα στην επαρχία της Πάφου. Έχει επίσης παρατηρηθεί πως τα συγκεκριμένα είδη φαίνονται αρκετά υγιείς και πλήρως προσαρμοσμένα στο κλίμα της περιοχής. Τα σπανιότερα είδη που εντοπίστηκαν είναι τα *Wodyetia bifurcata*, *Archontophoenix cunninghamiana*, *Hyophorbe verschaffeltii*, *Roystonea regia* και *Dypsis lutescens*.

iii) Φυτολογική μελέτη

Κατά την διαδικασία αυτή έγινε βοτανική και φυτολογική μελέτη για τα πιο κάτω 14 είδη φοινικοειδών που προέκυψαν από την διαδικασία καταγραφή φοινικοειδών στην επαρχία Πάφου.

- ❖ *Archontophoenix alexandrae*
- ❖ *Archontophoenix cunnighamiana*
- ❖ *Chamaerops humilis*
- ❖ *Dypsis decaryi*
- ❖ *Dypsis lutescens*
- ❖ *Hyophorbe verschaffeltii*
- ❖ *Phoenix canariensis*
- ❖ *Phoenix dactylifera*
- ❖ *Phoenix roebelenii*
- ❖ *Roystonea regia*
- ❖ *Syagrus romanzoffiana*
- ❖ *Washingtonia filifera*
- ❖ *Washingtonia robusta*
- ❖ *Wodyetia bifurcata*

Archontophoenix alexandrae

Εικ.85. Archontophoenix alexandrae

Λατινική ονομασία <i>Archontophoenix alexandrae</i>	
Κύρια ονομασία King Palm	
Κυπριακή ονομασία Αρχοντοφοίνικας	
Οικογένεια	Arecacea
Γένος	Archontophoenix
Είδος	A.alexandrae
Καταγωγή	Αυστραλία

Εμφάνιση	
Εμφάνιση	Μονόκορμο είδος με στέμμα αποτελούμενο από 6-10 πτεροειδή φύλλα.
Ύψος	18 μ
Πλάτος	3-4.2 μ

Κορμός	Μονός κορμός, δακτυλιοειδής, χοντρός χαμηλά και λεπτότερος ψηλά στην βάση του στέμματος. Το πάχος του κυμαίνεται από 20-25 εκατοστά. Έχει γκριζο χρώμα και είναι αυτοκαθαριζόμενος.
Άξονας στέμματος	Το μήκος του άξονα φτάνει τα 60 εκατοστά. Έχει απαλή υφή και πράσινο χρώμα. Η διάμετρος του είναι ίση κατά μήκος ή ελαφρός μεγαλύτερη στο κάτω μέρος.
Φύλλο	Πτεροειδές φύλλο, επίπεδο με μικρή καμπύλη προς τα κάτω. Μπορεί να είναι όρθιο ή οριζόντιο. Έχει ανοικτό πράσινο χρώμα στην πάνω και γκριζοπράσινο στην κάτω επιφάνεια. Το μήκος του κυμαίνεται από 1.8-2.4 μέτρα.
Μίσχος	Το μήκος του φτάνει τα 15 εκατοστά. Έχει απαλή λεία υφή και δεν φέρει αγκάθια.
Ταξιανθία	Το μήκος της φτάνει τα 30 εκατοστά . Είναι αρκετά διακλαδωμένη και εμφανίζεται κάτω από τον άξονα του στέμματος. Αποτελείται από λευκά άνθη.
Καρπός	Έχει σφαιρικό σχήμα με διάμετρο 1.5 εκατοστού. Έχει ανοικτό κίτρινο χρώμα και έντονο κόκκινο όταν ωριμάσει.

Αντοχές και απαιτήσεις	
Ελάχιστη θερμοκρασία	-2 C°
Αντοχή στη ξηρασία	Μέτρια
Αντοχή στη θερμότητα	Κακή
Αντοχή στο κρύο	Μέτρια
Αντοχή στον άνεμο	Μέτρια
Αντοχή στην αλατότητα	Κακή έως μέτρια
Ταχύτητα ανάπτυξης	Μέτρια έως γρήγορη
Εδαφικές προτιμήσεις	Ευπροσάρμοστο είδος
Απαιτήσεις σε ήλιο	Πλήρης σκιά το πρώτο έτος. Ελαφρός σκιά μέχρι το τέταρτο έτος. Πλήρης ήλιο μετά το τέταρτο έτος.
Επικινδυνότητα	Καμία
Προβλήματα	Κανένα
Μεταφύτευση	Κακή αντοχή στην μεταφύτευση
Εσωτερικός χώρος	Δεν συνιστάται για εσωτερικό χώρο

Archontophoenix cunninghamiana

Εκ.86. Archontophoenix cunninghamiana

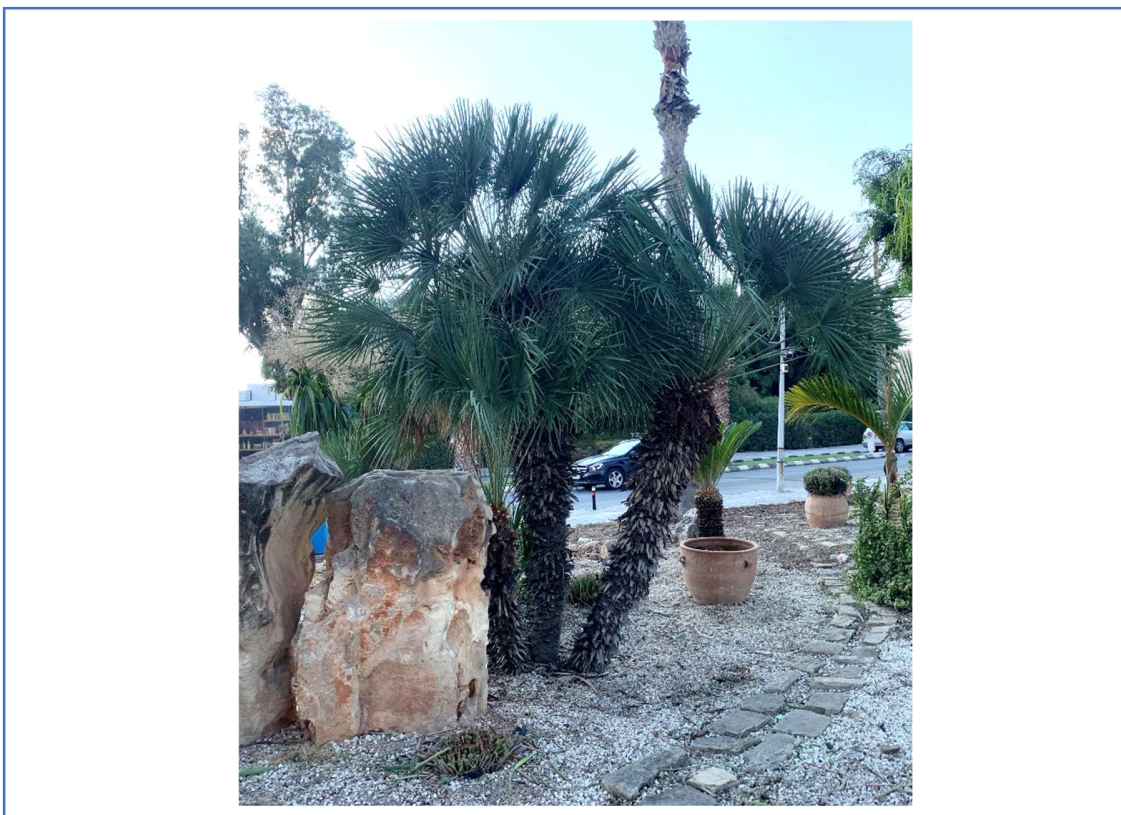
Λατινική ονομασία Archontophoenix cunninghamiana	
Κύρια ονομασία Bangalow Palm	
Κυπριακή ονομασία Αρχοντοφοίνικας	
Οικογένεια	Arecacea
Γένος	Archontophoenix
Είδος	A.cunninghamiana
Καταγωγή	Αυστραλία

Εμφάνιση	
Εμφάνιση	Μονόκορμο είδος με στέμμα αποτελούμενο από 8-12 πτεροειδή φύλλα.
Ύψος	18 μ
Πλάτος	3.6-4.5 μ

Κορμός	Μονός κορμός, δακτυλιοειδής, χοντρός χαμηλά και λεπτότερος ψηλά στην βάση του στέμματος. Το πάχος του είναι 20 εκατοστά. Έχει ανοικτό γκριζο χρώμα και είναι αυτοκαθαριζόμενος.
Άξονας στέμματος	Το μήκος του κυμαίνεται 60-90 εκατοστά. Έχει χρώμα πράσινο ή λαδί το οποίο γίνεται πιο σκούρο ή καστανό μωβ προς τα φύλλα. Είναι ελάχιστα φαρδύτερος από τον κορμό.
Φύλλο	Πτεροειδές φύλλο, επίπεδο με καμπύλη προς τα κάτω. Τα μεγαλύτερα φύλλα παρουσιάζουν συστροφή σχεδόν κάθετη προς το έδαφος. Έχει σκούρο πράσινο χρώμα στην πάνω και ανοικτό πράσινο στην κάτω επιφάνεια. Το μήκος του κυμαίνεται από 2.5-3.0 μέτρα.
Μίσχος	Το μήκος του φτάνει τα 30 εκατοστά. Είναι σχεδόν σωληνοειδής, έχει λεία υφή και δεν φέρει αγκάθια.
Ταξιανθία	Έχει μακριά ταξιανθία που εμφανίζεται κάτω από τον άξονα του στέμματος και αποτελείται από μωβ άνθη.
Καρπός	Έχει σφαιρικό σχήμα με διάμετρο 1 εκατοστού. Έχει ανοικτό κίτρινο και πράσινο χρώμα και κόκκινο όταν ωριμάσει.

Αντοχές και απαιτήσεις	
Ελάχιστη θερμοκρασία	-2 C°
Αντοχή στη ξηρασία	Μέτρια
Αντοχή στη θερμότητα	Κακή
Αντοχή στο κρύο	Μέτρια
Αντοχή στον άνεμο	Μέτρια
Αντοχή στην αλατότητα	Κακή έως μέτρια
Ταχύτητα ανάπτυξης	Μέτρια έως γρήγορη
Εδαφικές προτιμήσεις	Ευπροσάρμοστο είδος
Απαιτήσεις σε ήλιο	Πλήρης σκιά το πρώτο έτος. Ελαφρός σκιά μέχρι το τέταρτο έτος. Πλήρης ήλιο μετά το τέταρτο έτος.
Επικινδυνότητα	Καμία
Προβλήματα	Κανένα
Μεταφύτευση	Κακή αντοχή στην μεταφύτευση
Εσωτερικός χώρος	Δεν συνιστάται για εσωτερικό χώρο

Chamaerops humilis

Εικ.87. Chamaerops humilis

Λατινική ονομασία Chamaerops humilis	
Κύρια ονομασία European Fan Palm	
Κυπριακή ονομασία Χαμαίρωπας	
Οικογένεια	Arecacea
Γένος	Chamaerops
Είδος	C.humilis
Καταγωγή	Ευρώπη

Εμφάνιση	
Εμφάνιση	Μονόκορμο ή πολύκορμο είδος με στέμμα που αποτελείται από 15-50 παλαμοειδή φύλλα.
Ύψος	6 μ
Πλάτος	1.8-6 μ

Κορμός	Έχει αρχικά μονό κορμό αλλά αναπτύσσει νέους βλαστούς στη βάση έτσι και περισσότερους κορμούς. Καλύπτεται από μία πυκνή στρώση ινών καστανού χρώματος, εφόσον δεν καθαριστεί. Ο καθαρισμένος κορμός διαθέτει προεξοχές από παλιές βάσεις φύλλων. Η διάμετρος του κορμού φτάνει τα 30 εκατοστά.
Άξονας στέμματος	Δεν διαθέτει ευδιάκριτο άξονα στέμματος.
Φύλλο	Παλαμοειδές δύσκαμπτο φύλλο. Ανάλογος της ποικιλίας το χρώμα του φύλλου μπορεί να είναι βαθύ πράσινο, γκριζοπράσινο ή γκριζο-μπλε. Στο κάτω μέρος μπορεί να εμφανίσει μία κηρώδη επίστρωση. Το μήκος του κυμαίνεται από 0.6-0.9 μέτρα. Τα φύλλα του είναι αρκετά πυκνά μεταξύ τους.
Μίσχος	Ο μίσχος είναι λεπτός και κάποτε πιο χοντρός άκαμπτος. Διαθέτει πολύ αιχμηρά αγκάθια. Πολλές βάσεις μίσχων που παρέμειναν από την πτώση παλιών φύλλων παραμένουν στο κορμό για πολλά χρόνια.
Ταξιανθία	Εμφανίζει ταξιανθία πυκνά διακλαδωμένη και πολύ συμπαγές συστάδα από άνθη κίτρινου ή μπεζ χρώματος. Η ταξιανθία έχει μήκος περίπου 15 εκατοστών.
Καρπός	Ο καρπός έχει ωοειδές σχήμα και μήκος 1.5-2 εκατοστά. Έχει χρώμα κίτρινο και σκούρο καφέ όταν ωριμάσει.

Αντοχές και απαιτήσεις	
Ελάχιστη θερμοκρασία	-14 C°
Αντοχή στη ξηρασία	Εξαιρετική
Αντοχή στη θερμότητα	Εξαιρετική
Αντοχή στο κρύο	Εξαιρετική
Αντοχή στον άνεμο	Εξαιρετική
Αντοχή στην αλατότητα	Μέτρια
Ταχύτητα ανάπτυξης	Μέτρια ανάπτυξη
Εδαφικές προτιμήσεις	Ευρέως προσαρμοσμένο είδος
Απαιτήσεις σε ήλιο	Ελαφρός σκιά μέχρι το τρίτο έτος. Πλήρης ήλιο μετά το τρίτο έτος.
Επικινδυνότητα	Πολύ αιχμηρά αγκάθια στους μίσχους των φύλλων.
Προβλήματα	Σήψη της βάσης του στέμματος εάν διαβρέχεται συχνά με νερό. Ελκυστικό είδος για το ρυγχοφόρο κάνθαρο.
Μεταφύτευση	Αρκετά ανεκτικό στην μεταφύτευση
Εσωτερικός χώρος	Δεν συνιστάτε πολύ για εσωτερικό χώρο

Dypsis decaryi

Εικ.88. Dypsis decaryi

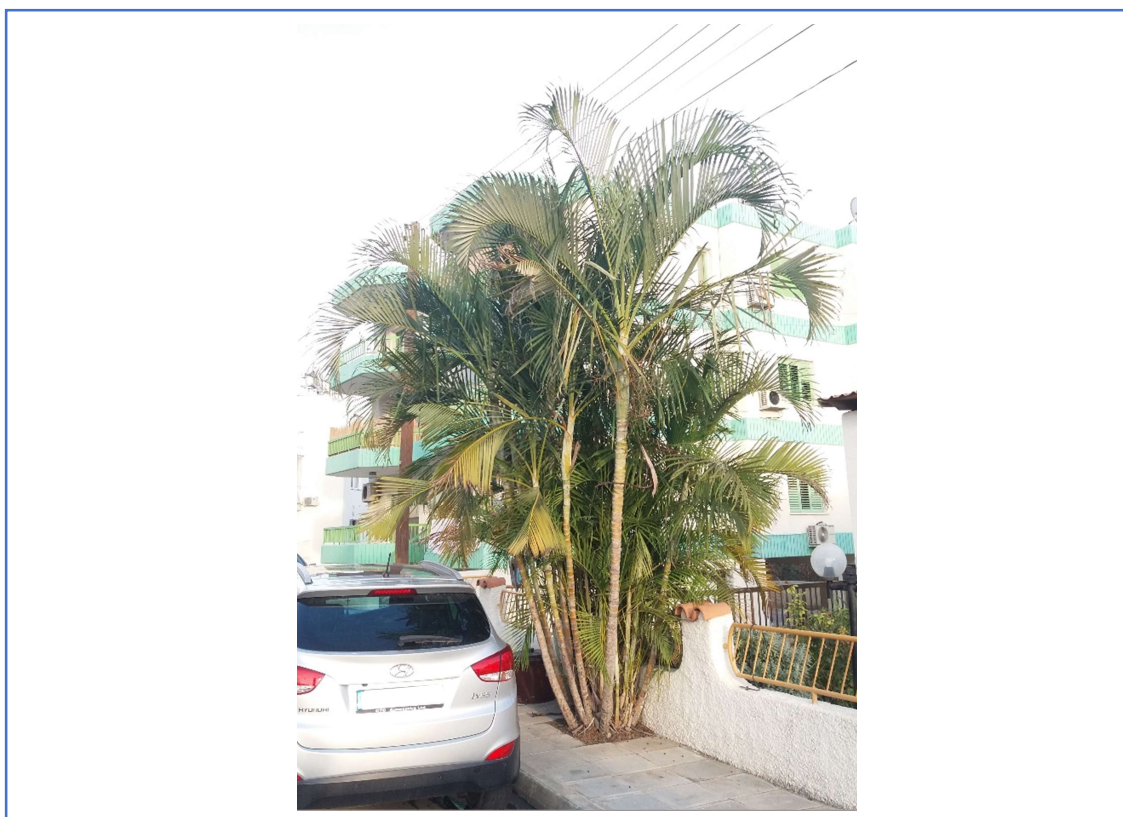
Λατινική ονομασία Dypsis decaryi	
Κύρια ονομασία Triangle Palm	
Κυπριακή ονομασία Τρίγωνη φοινικιά	
Οικογένεια	Arecacea
Γένος	Dypsis
Είδος	D.decaryi
Καταγωγή	Μαδαγασκάρη

Εμφάνιση	
Εμφάνιση	Μονόκορμο είδος με στέμμα σε σχήμα βεντάλιας.
Ύψος	9 μ
Πλάτος	3-4.2 μ

Κορμός	Μονός κορμός, δακτυλοειδής με διάμετρο 30 εκατοστά. Έχει καφέ χρώμα.
Άξονας στέμματος	Δεν υπάρχει πραγματικός άξονας αλλά σχηματίζεται μία τριγωνική διάταξη φύλλων σε τρεις πλευρές.
Φύλλο	Πτεροειδές φύλλο, σε ακτινωτή διάταξη με καμπύλη στην κορυφή. Παρουσιάζεται με διάφορες αποχρώσεις του πράσινου όπως το γαλανοπράσινο. Το μήκος του κυμαίνεται από 2.4-3 μέτρα.
Μίσχος	Είναι αρκετά κοντός και συχνά συνδεδεμένος στους υπόλοιπους μίσχους και στον άξονα του στέμματος. Έχει λευκό χρώμα.
Ταξιανθία	Αρκετά διακλαδωμένη ταξιανθία που εμφανίζεται κοντά στην βάση των φύλλων και έχει πορτοκαλί χρώμα.
Καρπός	Έχει διάμετρο 2 εκατοστών. Το χρώμα του είναι ανοικτό πράσινο και καφέ κόκκινο όταν ωριμάσει.

Αντοχές και απαιτήσεις	
Ελάχιστη θερμοκρασία	-2 C°
Αντοχή στη ξηρασία	Εξαιρετική όταν εγκλιματιστεί
Αντοχή στη θερμότητα	Καλή
Αντοχή στο κρύο	Κακή έως μέτρια
Αντοχή στον άνεμο	Καλή
Αντοχή στην αλατότητα	Κακή έως μέτρια
Ταχύτητα ανάπτυξης	Αργή έως μέτρια
Εδαφικές προτιμήσεις	Προσαρμόζεται σε πολλά εδάφη, καλά αποστραγγίζομενα. Δεν αναπτύσσεται καλά σε βαριά αργιλώδη ή αλκαλικά εδάφη.
Απαιτήσεις σε ήλιο	Ελαφρός σκιά μέχρι το τρίτο έτος. Πλήρης ήλιο μετά το τρίτο έτος.
Επικινδυνότητα	Καμία
Προβλήματα	Σήψη οφθαλμών και ριζών από το υπερβολικό πότισμα.
Μεταφύτευση	-
Εσωτερικός χώρος	Δε συνιστάτε για εσωτερικούς χώρους λόγω έλλειψης φωτός.

Dypsis lutescens

Εικ.89. Dypsis lutescens

Λατινική ονομασία Dypsis lutescens	
Κύρια ονομασία Areca Palm	
Κυπριακή ονομασία Αρέκα	
Οικογένεια	Arecacea
Γένος	Dypsis
Είδος	D.lutescens
Καταγωγή	Μαδαγασκάρη

Εμφάνιση	
Εμφάνιση	Πολύκορμο είδος, όπου κάθε στέλεχος διαθέτει στέμμα 5-7 φύλλων τα οποία εμφανίζουν καμπύλη.
Ύψος	6 μ
Πλάτος	2.4-6 μ

Κορμός	Πολλαπλοί κορμοί, έντονα δακτυλιοειδής κίτρινου, πράσινου, καφέ ή γκριζου χρώματος. Η διάμετρος κάθε κορμού μπορεί να φτάσει τα 10 εκατοστά.
Άξονας στέμματος	Έχει αρκετά μακρύ άξονα που φτάνει τα 46 εκατοστά. Το χρώμα του είναι ανοικτό πράσινο έως κίτρινο πορτοκαλί ή υπόλευκο. Είναι ελαφρός βραδύτερος από το κορμό.
Φύλλο	Πτεροειδές φύλλο, με καμπύλη στην κορυφή. Έχει ανοικτό πράσινο έως κιτρινωπό χρώμα. Το μήκος του κυμαίνεται από 1.2-1.5 μέτρα.
Μίσχος	Ο μίσχος έχει μήκος 30 εκατοστών και είναι σχεδόν σωληνοειδής. Έχει κίτρινο χρώμα κοντά στη βάση και μερικές φορές παρουσιάζει μαύρα στίγματα.
Ταξιανθία	Η ταξιανθία εμφανίζεται ακριβώς κάτω από τον άξονα του στέμματος. Είναι αρκετά μακριά με καμπύλο σχήμα προς το κάτω. Έχει διακλαδώσεις στις οποίες εμφανίζονται κίτρινα άνθη.
Καρπός	Ο καρπός έχει σφαιρικό σχήμα με διάμετρο 2.5 εκατοστών. Το χρώμα του είναι πράσινο και κίτρινο πορτοκαλί όταν ωριμάσει.

Αντοχές και απαιτήσεις	
Ελάχιστη θερμοκρασία	-3 C°
Αντοχή στη ξηρασία	Μέτρια
Αντοχή στη θερμότητα	Μέτρια έως καλή
Αντοχή στο κρύο	Μέτρια
Αντοχή στον άνεμο	Μέτρια
Αντοχή στην αλατότητα	Μέτρια
Ταχύτητα ανάπτυξης	Αργή έως μέτρια
Εδαφικές προτιμήσεις	Προσαρμόζεται σε πολλά εδάφη
Απαιτήσεις σε ήλιο	Πλήρης σκιά το πρώτο έτος Ελαφρός σκιά μέχρι το πέμπτο έτος. Πλήρης ήλιο μετά το πέμπτο έτος.
Επικινδυνότητα	Καμία
Προβλήματα	Τροφοπένια καλίου
Μεταφύτευση	Αρκετά ανεκτικό στην μεταφύτευση
Εσωτερικός χώρος	Συνιστάτε πολύ για εσωτερικό χώρο

Hyophorbe verschaffeltii

Εικ.90. Hyophorbe verschaffeltii

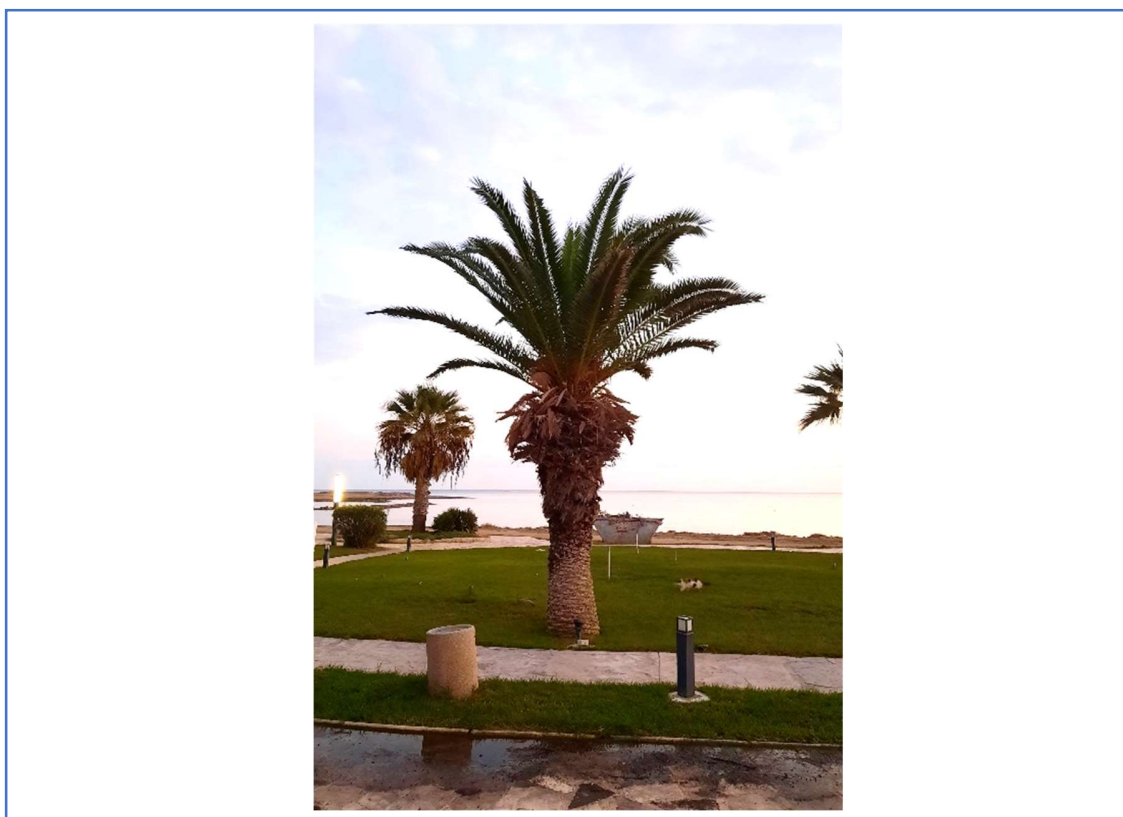
Λατινική ονομασία Hyophorbe verschaffeltii	
Κύρια ονομασία Spindle Palm	
Κυπριακή ονομασία Υοφόρβη	
Οικογένεια	Arecacea
Γένος	Hyophorbe
Είδος	H.verschaffeltii
Καταγωγή	Μαυρίκιος

Εμφάνιση	
Εμφάνιση	Μονόκορμο είδος με στέμμα που αποτελείται από 3-6 φύλλα.
Ύψος	4.5 μ
Πλάτος	1.5-1.8 μ

Κορμός	Μονός κορμός, δακτυλοειδής με διάμετρο 35 εκατοστά. Είναι παχύτερος στη μέση και στενεύει προς τον άξονα του στέμματος και αντίθετα προς την βάση. Έχει μπεζ χρώμα ή γκρίζο σε μεγαλύτερα φυτά.
Άξονας στέμματος	Έχει μακρύ άξονα μήκους 45 εκατοστών. Έχει χρώμα κιτρινοπράσινο ή γαλανοπράσινο και συχνά εμφανίζεται μία λεπτή λευκή επικάλυψη στην επιφάνεια του. Είναι ελαφρός βραδύτερος από τον κορμό στο κάτω μέρος και στενεύει προς την βάση των φύλλων.
Φύλλο	Πτεροειδές φύλλο, όρθιο καμπυλοειδές με ανοικτό πράσινο ή κιτρινοπράσινο χρώμα. Στην άκρη του παρατηρείται μεγαλύτερη κλίση. Το μήκος του κυμαίνεται από 0.9-1.5 μέτρα. Το σύνολο των φύλλων σχηματίζει στέμμα σε σχήματος V.
Μίσχος	Είναι αρκετά κοντός με μήκος μόλις 7.5 εκατοστά. Έχει λεία υφή και δεν διαθέτει αγκάθια. Το χρώμα του είναι κιτρινοπράσινο έως κίτρινο χρυσαφί.
Ταξιανθία	Η ταξιανθία έχει μήκος 60 εκατοστά και εμφανίζεται οριζόντια ή όρθια σε γωνία 45 μοιρών ακριβώς κάτω από τον άξονα του στέμματος. Τα άνθη της έχουν χρώμα λευκοκίτρινο.
Καρπός	Ο καρπός είναι σφαιρικός και έχει διάμετρο λιγότερη του 1 εκατοστού. Έχει πορτοκαλί χρώμα και γίνεται κόκκινο όταν ωριμάσει. Περιέχει οξαλικά.

Αντοχές και απαιτήσεις	
Ελάχιστη θερμοκρασία	-1 C°
Αντοχή στη ξηρασία	Κακή έως μέτρια
Αντοχή στη θερμότητα	Κακή έως μέτρια
Αντοχή στο κρύο	Όχι
Αντοχή στον άνεμο	Κακή έως μέτρια
Αντοχή στην αλατότητα	Μέτρια
Ταχύτητα ανάπτυξης	Πολύ αργή
Εδαφικές προτιμήσεις	Ευπροσάρμοστο είδος
Απαιτήσεις σε ήλιο	Ελαφρός σκιά μέχρι το τρίτο έτος. Πλήρης ήλιο μετά το τρίτο έτος.
Επικινδυνότητα	Ήπια τοξικότητα στους καρπούς.
Προβλήματα	Κιτρίνισμα φύλλων
Μεταφύτευση	-
Εσωτερικός χώρος	Δε συνιστάτε πολύ για εσωτερικούς χώρους

Phoenix canariensis

Εικ.91. Phoenix canariensis

Λατινική ονομασία Phoenix canariensis	
Κύρια ονομασία Canary Date Palm	
Κυπριακή ονομασία Κανάριος φοίνικας	
Οικογένεια	Arecacea
Γένος	Phoenix
Είδος	P.canariensis
Καταγωγή	Κανάριοι νήσοι

Εμφάνιση	
Εμφάνιση	Μονόκορμο είδος με τεράστιο στέμμα αποτελούμενο έως και 100 πτεροειδή φύλλα.
Ύψος	21 μ
Πλάτος	9 μ

Κορμός	Μονός κορμός διαμέτρου 90 εκατοστών. Είναι καθαρός εάν κλαδεύεται αλλά γεμάτος με ουλές που αφήνουν πίσω του οι βάσεις των φύλλων. Στην βάση του στέμματος κλαδεύεται λιγότερο έτσι ώστε να διαμορφωθεί μία μεγάλη μπάλα που θυμίζει ανανά. Το κάτω μέρος του κορμού αναπτύσσει ρίζες όταν το φυτό βρίσκεται σε γκαζόν.
Άξονας στέμματος	Δεν διαθέτει άξονα στέμματος αλλά ευδιάκριτο σχήμα ανανά σε περίπτωση διαμορφωμένου κλαδέματος.
Φύλλο	Πτεροειδές φύλλο μήκους 4.5-6 μέτρων. Έχει καμπύλο σχήμα, είναι άκαμπτο και αιχμηρό στην άκρη. Έχει σκούρο ή ανοιχτοπράσινο χρώμα και είναι γυαλιστερό. Η αποστάσεις των φύλλων είναι πολύ κοντινές.
Μίσχος	Ο μίσχος είναι πολύ κοντός και σχεδόν ανύπαρκτος. Διαθέτει μερικά αγκαθωτά φυλλάκια και είναι καμπύλος στις βάσεις και επίπεδος στην κορυφή.
Ταξιανθία	Εμφανίζει ελαφρός καμπυλωτή ταξιανθία στην βάση των φύλλων. Έχει μήκος 0.9-1.2 μέτρα και είναι αρκετά διακλαδωμένη. Τα άνθη έχουν πορτοκαλί χρώμα.
Καρπός	Ο καρπός έχει διάμετρο 2 εκατοστά και χρώμα κίτρινο έως πορτοκαλί και μερικές φορές κόκκινο.

Αντοχές και απαιτήσεις	
Ελάχιστη θερμοκρασία	-8 C°
Αντοχή στη ξηρασία	Καλή όταν καθιερωθεί
Αντοχή στη θερμότητα	Καλή
Αντοχή στο κρύο	Εξαιρετική
Αντοχή στον άνεμο	Καλή
Αντοχή στην αλατότητα	Μέτρια
Ταχύτητα ανάπτυξης	Γρήγορη έως πολύ γρήγορη
Εδαφικές προτιμήσεις	Ευρέως προσαρμοσμένο είδος
Απαιτήσεις σε ήλιο	Πλήρης ήλιο από το πρώτο έτος.
Επικινδυνότητα	Πολύ αιχμηρά άκαμπτα αγκάθια-φυλλάκια στην βάση των φύλλων.
Προβλήματα	Προσβάλλεται από τον μύκητα Φουζάριο που εξαπλώνεται λόγω μόλυνσης από κλάδεμα. Τροφοπένιες ιχνοστοιχείων σε αμμώδη ή φτωχά εδάφη. Πολύ ελκυστικό είδος για το ρυγχοφόρο κάνθαρο.
Μεταφύτευση	Αρκετό ανεκτικό στην μεταφύτευση εφόσον αποφευχθεί τραυματισμός του κορμού που θα οδηγήσει σε αργό θάνατο.
Εσωτερικός χώρος	Δεν συνιστάτε για εσωτερικούς χώρους

Phoenix dactylifera

Εικ.92. Phoenix dactylifera

Λατινική ονομασία Phoenix dactylifera	
Κύρια ονομασία Date Palm	
Κυπριακή ονομασία Φοινικιά	
Οικογένεια	Arecacea
Γένος	Phoenix
Είδος	P.dactylifera
Καταγωγή	Βόρειος Αφρική, Μέση Ανατολή

Εμφάνιση	
Εμφάνιση	Μονόκορμο είδος με μεγάλο στέμμα αποτελούμενο από 20-40 πτεροειδή φύλλα.
Ύψος	24 μ
Πλάτος	7.5 μ

Κορμός	Έχει συνήθως μονό κορμό αλλά μπορεί να αναπτύξει νέους βλαστούς στη βάση του. Έχει προεξοχές από βάσεις φύλλων οι οποίες πέφτουν μετά από χρόνια. Ο καθαρισμένος κορμός διαθέτει ουλές που αφήνουν πίσω τους οι βάσεις φύλλων. Η διάμετρος του κορμού φτάνει τα 60 εκατοστά.
Άξονας στέμματος	Δεν διαθέτει ευδιάκριτο άξονα στέμματος.
Φύλλο	Πτεροειδές φύλλο, με σκληρά, άκαμπτα και αιχμηρά φυλλάδια. Έχει γκριζοπράσινο έως θαμπό πράσινο χρώμα και καμπύλο σχήμα. Το μήκος του κυμαίνεται φτάνει τα 4.5 μέτρα.
Μίσχος	Το μήκος του μίσχου είναι 30 εκατοστά. Διαθέτει στενά αιχμηρά και δύσκαμπτα αγκάθια. Έχει χρώμα ίδιο με το φύλλο που στην βάση του έχει κίτρινη απόχρωση.
Ταξιανθία	Εμφανίζει όρθια ή καμπυλωτή ταξιανθία μήκους 1.2 μέτρων και χρώματος έντονου πορτοκαλί έως κίτρινο. Τα άνθη είναι λευκά.
Καρπός	Ο καρπός είναι βρώσιμος και έχει διάμετρο 3-4 εκατοστού. Έχει χρώμα πορτοκαλί ή κόκκινο και κόκκινοι καφέ όταν ωριμάσει.

Αντοχές και απαιτήσεις	
Ελάχιστη θερμοκρασία	-9 C°
Αντοχή στη ξηρασία	Εξαιρετική αν και απαιτείται υπόγειο νερό για καλύτερη επιβίωση
Αντοχή στη θερμότητα	Εξαιρετική
Αντοχή στο κρύο	Καλή
Αντοχή στον άνεμο	Καλή
Αντοχή στην αλατότητα	Καλή
Ταχύτητα ανάπτυξης	Μέτριο έως γρήγορη
Εδαφικές προτιμήσεις	Ευρέως προσαρμοσμένο είδος
Απαιτήσεις σε ήλιο	Πλήρης ήλιο από το πρώτο έτος.
Επικινδυνότητα	Πολύ αιχμηρά αγκάθια στους μίσχους και πολύ δύσκαμπτα φύλλα με αιχμηρές μύτες. Κίνδυνος ολίσθησης από πεσμένους καρπούς.
Προβλήματα	Προσβάλλεται από τον μύκητα Φουζάριο που εξαπλώνεται λόγω μόλυνσης από κλάδεμα. Πολύ ελκυστικό είδος για το ρυγχοφόρο κάνθαρο.
Μεταφύτευση	Αρκετό ανεκτικό στην μεταφύτευση εάν δεν γίνει σοβαρή ζημιά στην ρίζα και πληγωθεί ο κορμός.
Εσωτερικός χώρος	Δεν συνιστάτε λόγω έλλειψης ήλιου και επικίνδυνων φύλλων.

Phoenix roebelenii

Εικ.93. Phoenix roebelenii

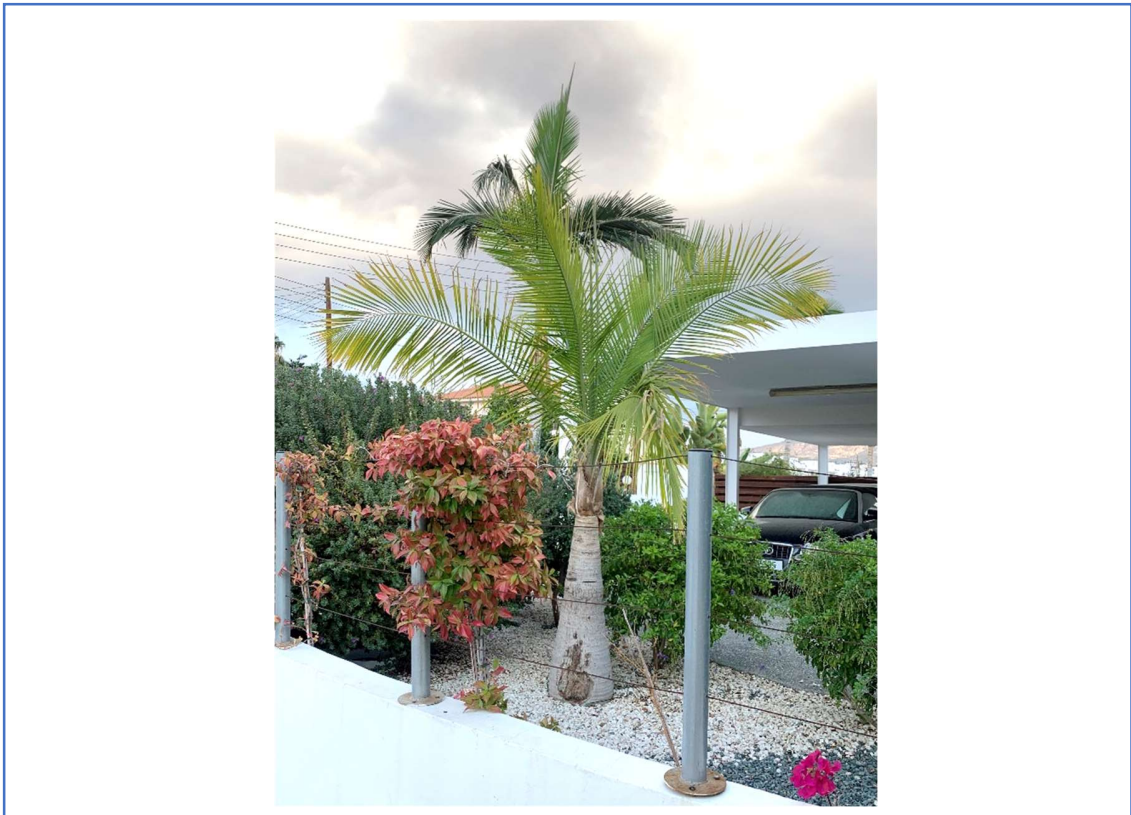
Λατινική ονομασία Phoenix roebelenii	
Κύρια ονομασία Ryqmy Date Palm	
Κυπριακή ονομασία Ρομπελίνα	
Οικογένεια	Arecacea
Γένος	Phoenix
Είδος	P.roebelenii
Καταγωγή	Νοτιοανατολική Ασία

Εμφάνιση	
Εμφάνιση	Μονόκορμο ή πολύκορμο είδος με στέμμα αποτελούμενο από 30-50 πτεροειδή φύλλα.
Ύψος	3 μ
Πλάτος	1.2-1.8 μ

Κορμός	Έχει αρχικά μονό κορμό αλλά αναπτύσσει νέους βλαστούς στη βάση έτσι και περισσότερους κορμούς. Καλύπτεται από μία πυκνή στρώση ινών καστανού χρώματος, εφόσον δεν καθαριστεί. Ο καθαρισμένος κορμός διαθέτει προεξοχές από παλιές βάσεις φύλλων. Η διάμετρος του κορμού κυμαίνεται από 10-15 εκατοστά.
Άξονας στέμματος	Δεν διαθέτει ευδιάκριτο άξονα στέμματος.
Φύλλο	Πτεροειδές φύλλο που έχει καμπύλο σχήμα. Διαθέτει λεπτά μαλακά φυλλάρια ανοιχτού ή σκούρου πράσινου χρώματος. Το μήκος του κυμαίνεται από 0.9-1.2 μέτρα.
Μίσχος	Ο μίσχος είναι λεπτός και διαθέτει πολύ αιχμηρά αγκάθια που φτάνουν μέχρι το κορμό. Έχει μήκος 30-45 εκατοστά.
Ταξιανθία	Η ταξιανθία έχει μήκος 30-45 εκατοστά και αποτελείται από κίτρινα άνθη.
Καρπός	Ο καρπός είναι επιμήκης με μήκος 1-1.5 εκατοστά. Έχει πράσινο χρώμα που γίνεται μαύρο όταν ωριμάσει.

Αντοχές και απαιτήσεις	
Ελάχιστη θερμοκρασία	-4 C°
Αντοχή στη ξηρασία	Μέτρια
Αντοχή στη θερμότητα	Υψηλή
Αντοχή στο κρύο	Κακή έως μέτρια
Αντοχή στον άνεμο	Καλή
Αντοχή στην αλατότητα	Κακή έως μέτρια
Ταχύτητα ανάπτυξης	Αργή έως μέτρια ανάπτυξη
Εδαφικές προτιμήσεις	Ευρέως προσαρμοσμένο είδος
Απαιτήσεις σε ήλιο	Ελαφρός σκιά μέχρι το τρίτο έτος. Πλήρης ήλιο μετά το τρίτο έτος.
Επικινδυνότητα	Πολύ αιχμηρά αγκάθια στους μίσχους των φύλλων.
Προβλήματα	Σήψη της βάσης του στέμματος εάν διαβρέχεται συχνά με νερό. Ελκυστικό είδος για το ρυγχοφόρο κάνθαρο.
Μεταφύτευση	Αρκετό ανεκτικό στην μεταφύτευση
Εσωτερικός χώρος	Συνιστάτε πολύ για εσωτερικό χώρο

Ravenea rivularis

Εικ.94. Ravenea rivularis

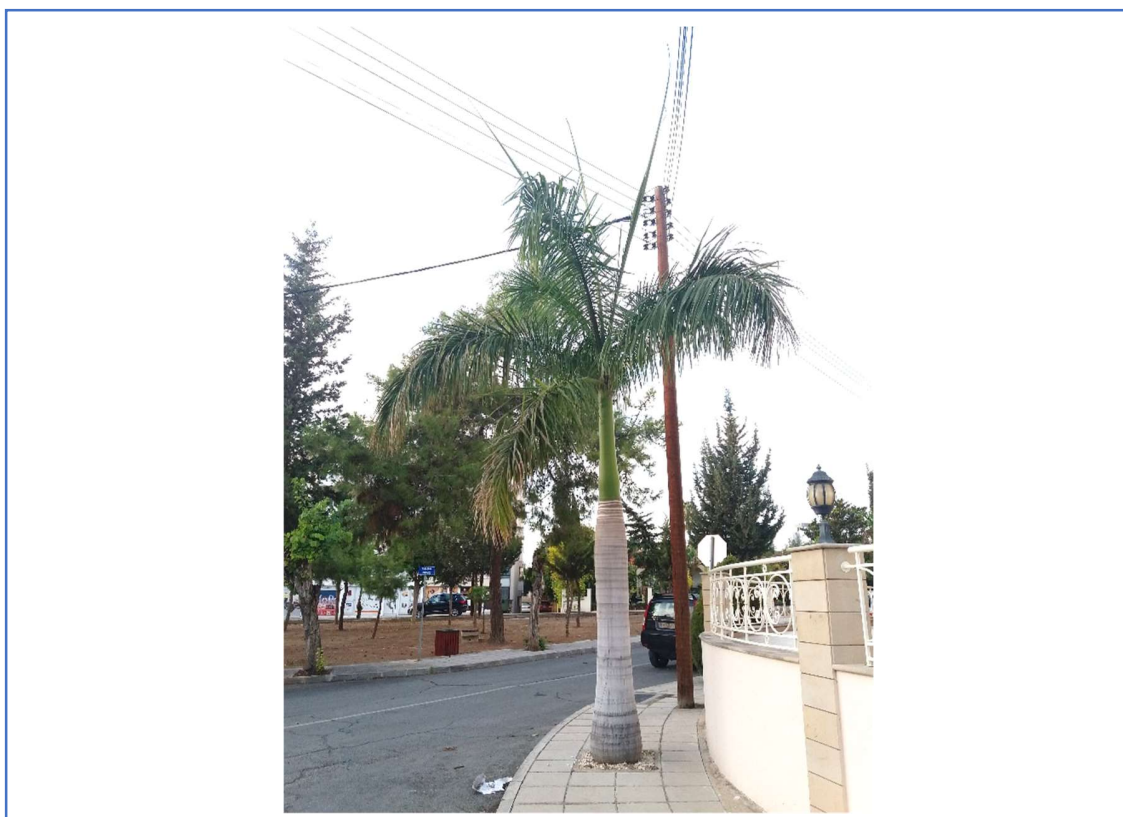
Λατινική ονομασία Ravenea rivularis	
Κύρια ονομασία Majesty Palm	
Κυπριακή ονομασία Ραβίνια	
Οικογένεια	Arecacea
Γένος	Ravenea
Είδος	R.rivularis
Καταγωγή	Μαδαγασκάρη

Εμφάνιση	
Εμφάνιση	Μονόκορμο είδος με στέμμα αποτελούμενο από 15-25 πτεροειδή φύλλα.
Ύψος	12 μ
Πλάτος	3.6 μ

Κορμός	Μονός κορμός, καθαρός κωνικού σχήματος που μπορεί να θυμίζει μπουκάλι. Έχει ανοικτό γκριζο χρώμα. Η διάμετρος του κυμαίνεται από 35-50 εκατοστά.
Άξονας στέμματος	Δεν υπάρχει ευδιάκριτος άξονας στέμματος.
Φύλλο	Πτεροειδές φύλλο μήκους 1.8-2.4 μέτρα. Επίπεδο και όρθιο φύλλο με ελάχιστη κλίση και καμπύλη. Έχει ανοικτό έως βαθύ πράσινο χρώμα και κίτρινο χρώμα όταν εκτίθεται σε ανέμους.
Μίσχος	Ο μίσχος έχει μήκος 30-45 εκατοστά. Έχει χρώμα ανοικτό πράσινο έως πράσινο και γκριζωπό κοντά στη βάση. Δεν διαθέτει αγκάθια.
Ταξιανθία	Αρκετά κοντή ταξιανθία με λευκά άνθη εμφανίζεται κάτω από τα φύλλα.
Καρπός	Έχει διάμετρο 1-1.5 εκατοστού. Το χρώμα του είναι πράσινο και έντονο κόκκινο όταν ωριμάσει.

Αντοχές και απαιτήσεις	
Ελάχιστη θερμοκρασία	-2 C°
Αντοχή στη ξηρασία	Μέτρια αλλά προτιμά την υψηλή έκθεση στο νερό.
Αντοχή στη θερμότητα	-
Αντοχή στο κρύο	Κακή έως μέτρια
Αντοχή στον άνεμο	Κακή
Αντοχή στην αλατότητα	Μέτρια
Ταχύτητα ανάπτυξης	Μέτρια έως γρήγορη ανάπτυξη
Εδαφικές προτιμήσεις	Εξαιρετικά προσαρμόσιμο είδος με προτίμηση όμως σε πλούσια σε θρεπτικά συστατικά εδάφη.
Απαιτήσεις σε ήλιο	Πλήρης σκιά το πρώτο έτος. Ελαφρός σκιά μέχρι το τέταρτο έτος. Πλήρης ήλιο μετά το τέταρτο έτος.
Επικινδυνότητα	Καμία
Προβλήματα	Κιτρίνισμα φύλων λόγω έλλειψης αζώτου και σιδήρου και έκθεσης στον ήλιο. Τροφοπένιες καλίου Ελκυστικό είδος για το ρυγχοφόρο κάνθαρο.
Μεταφύτευση	Αρκετά ανεκτικό στην μεταφύτευση
Εσωτερικός χώρος	Συνιστάτε για εσωτερικό χώρο

Roystonea regia

Εικ.95. Roystonea regia

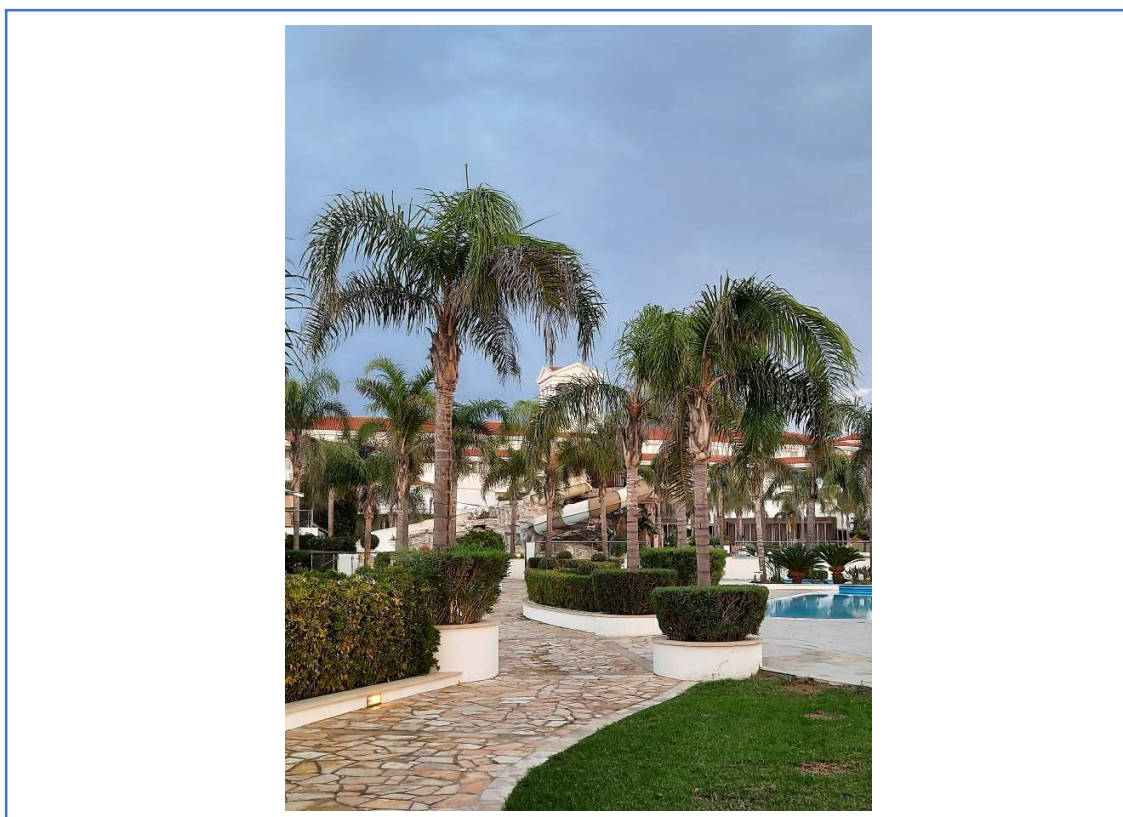
Λατινική ονομασία Roystonea regia	
Κύρια ονομασία Royal Palm	
Κυπριακή ονομασία Βασιλικός φοίνικας	
Οικογένεια	Arecacea
Γένος	Roystonea
Είδος	R.regia
Καταγωγή	Μεξικό, Κεντρική Αμερική

Εμφάνιση	
Εμφάνιση	Μονόκορμο είδος με στέμμα αποτελούμενο από 8-12 πτεροειδή φύλλα.
Ύψος	18 μ
Πλάτος	4.8 μ

Κορμός	Μονός κορμός, ελαφρός δακτυλιοειδής. Χοντρότερος στη βάση και λεπτότερος κοντά στο άξονα. Πολλές φορές είναι χοντρότερος στη μέση. Το πάχος του φτάνει τα 60 εκατοστά και έχει γκρίζο χρώμα.
Άξονας στέμματος	Το μήκος του είναι 90 εκατοστά. Είναι λαμπερός πράσινος ή κιτρινοπράσινος. Το κάτω μέρος του έχει ίση διάμετρο με το κορμό και στενεύει προς την βάση των φύλλων.
Φύλλο	Πτεροειδές φύλλο, με φυλλάρια ανομοιόμορφα κατανεμημένα που διαμορφώνουν οπτικά φουντωτό φύλλο. Είναι ελαφρός όρθιο έως οριζόντιο και πολλές φορές γέρνει προς το έδαφος. Έχει καμπυλωτό σχήμα και ανοικτό πράσινο χρώμα. Το μήκος του κυμαίνεται από 2.7-3.9 μέτρα.
Μίσχος	Το μήκος του φτάνει τα 30 εκατοστά. Είναι λείος και δεν έχει αγκάθια. Έχει κιτρινοπράσινο χρώμα.
Ταξιανθία	Έχει μακριά και πολύ διακλαδωμένη ταξιανθία με μήκος 60 εκατοστά. Εμφανίζεται κάτω από τον άξονα του στέμματος και αποτελείται από λευκά άνθη.
Καρπός	Έχει σφαιρικό σχήμα με διάμετρο περίπου 50 χιλιοστά. Έχει κόκκινο χρώμα και γίνεται πορφυρό μαύρο όταν ωριμάσει.

Αντοχές και απαιτήσεις	
Ελάχιστη θερμοκρασία	-3 C°
Αντοχή στη ξηρασία	Μέτρια
Αντοχή στη θερμότητα	Μέτρια έως καλή
Αντοχή στο κρύο	Κακή έως μέτρια
Αντοχή στον άνεμο	Μέτρια
Αντοχή στην αλατότητα	Μέτρια
Ταχύτητα ανάπτυξης	Μέτρια έως γρήγορη
Εδαφικές προτιμήσεις	Ευπροσάρμοστο είδος
Απαιτήσεις σε ήλιο	Πλήρης σκιά το πρώτο έτος. Ελαφρός σκιά μέχρι το τέταρτο έτος. Πλήρης ήλιο μετά το τέταρτο έτος.
Επικινδυνότητα	Επικίνδυνη πτώση βαρίων φύλλων.
Προβλήματα	Ελκυστικό είδος για το ρυγχοφόρο κάνθαρο.
Μεταφύτευση	Αρκετά ανεκτικό στην μεταφύτευση
Εσωτερικός χώρος	Δεν συνιστάται πολύ για εσωτερικό χώρο

Syagrus romanzoffiana

Εικ.96. Syagrus romanzoffiana

Λατινική ονομασία Syagrus romanzoffiana	
Κύρια ονομασία Queen Palm	
Κυπριακή ονομασία Φοίνικας Αρεκάστρουμ	
Οικογένεια	Arecacea
Γένος	Syagrus
Είδος	S.romanzoffiana
Καταγωγή	Νότιος Αμερική

Εμφάνιση	
Εμφάνιση	Μονόκορμο είδος με στέμμα αποτελούμενο από 8-20 πτεροειδή ελαφρώς φουντωτά φύλλα.
Ύψος	19.5 μ
Πλάτος	3.6-6 μ

Κορμός	Μονός κορμός, δακτυλοειδής με ορατούς δακτυλίους τις περισσότερες φορές. Έχει γκρίζο χρώμα και διάμετρο που κυμαίνεται μεταξύ 30-40 εκατοστών.
Άξονας στέμματος	Δεν διαθέτει ευδιάκριτο άξονα στέμματος.
Φύλλο	Πτεροειδές φύλλο, με φυλλάρια ανομοιόμορφα κατανεμημένα που διαμορφώνουν οπτικά φουντωτό φύλλο που σχηματίζει καμπύλη με κλίση προς το έδαφος. Έχει βαθύ πράσινο χρώμα. Το μήκος του κυμαίνεται από 2.4-4.8 μέτρα.
Μίσχος	Το μήκος του μίσχου κυμαίνεται από 30-60 εκατοστά. Έχει αρχικά στρογγυλεμένο σχήμα που γίνεται επίπεδο στην κορυφή. Έχει πράσινο χρώμα και δεν διαθέτει αγκάθια.
Ταξιανθία	Εμφανίζει πολύ μακριά ταξιανθία κάτω από την βάση των φύλλων με μήκος που κυμαίνεται από 1.2-2.4 μέτρων. Τα άνθη έχουν λευκό χρώμα.
Καρπός	Ο καρπός είναι σφαιρικός με διάμετρο περίπου 3.5 εκατοστών. Έχει χρώμα πράσινο και πορτοκαλί όταν ωριμάσει.

Αντοχές και απαιτήσεις	
Ελάχιστη θερμοκρασία	-6 C°
Αντοχή στη ξηρασία	Καλή
Αντοχή στη θερμότητα	Καλή
Αντοχή στο κρύο	Μέτρια
Αντοχή στον άνεμο	Καλή έκτος στους ερημικούς ανέμους
Αντοχή στην αλατότητα	Καλή
Ταχύτητα ανάπτυξης	Γρήγορη
Εδαφικές προτιμήσεις	Ευρέως προσαρμόσιμο είδος
Απαιτήσεις σε ήλιο	Ελαφρός σκιά μέχρι το δεύτερο έτος. Πλήρης ήλιο μετά το δεύτερο έτος.
Επικινδυνότητα	Καμία
Προβλήματα	Ελλείψεις σε διάφορα ιχνοστοιχεία. Ελκυστικό είδος για το ρυγχοφόρο κάんθαρο.
Μεταφύτευση	Αρκετό ανεκτικό
Εσωτερικός χώρος	Συνιστάτε για εσωτερικό χώρο

Washingtonia filifera

Εικ.97. Washingtonia filifera

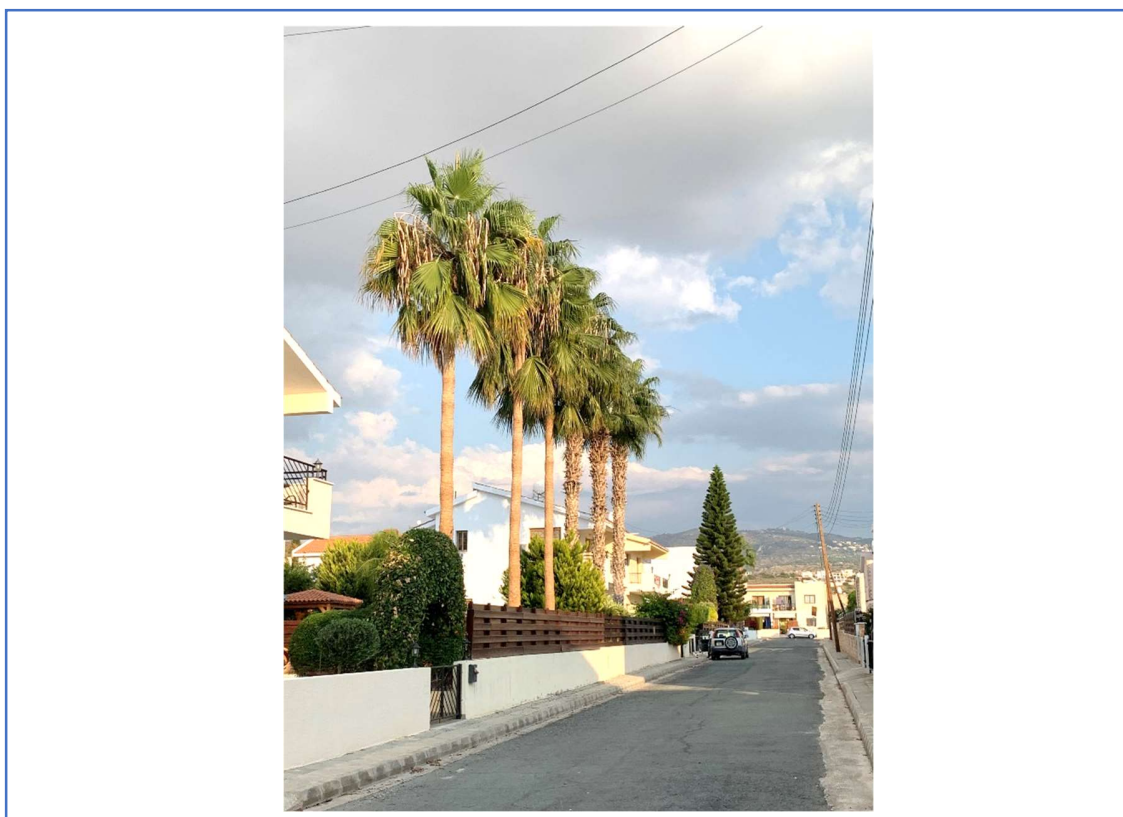
	Λατινική ονομασία Washingtonia filifera
	Κύρια ονομασία California Fan Palm
	Κυπριακή ονομασία Ουασιγγκτόνια χαμηλή
Οικογένεια	Arecacea
Γένος	Washingtonia
Είδος	W.filifera
Καταγωγή	Νοτιοδυτικές ΗΠΑ

	Εμφάνιση
Εμφάνιση	Μονόκορμο είδος με στέμμα που αποτελείται από 10-30 παλαμοειδή φύλλα.
Ύψος	21 μ
Πλάτος	4.2-4.5 μ

Κορμός	Έχει χοντρό μονό κορμό που συνήθως διατηρεί παλιό ξηρό φύλλωμα στα ψηλά σημεία και καθαρό με ουλές κορμό στα χαμηλότερα. Κλαδεύεται ώστε να διατηρείται καθαρός και έχει γκριζο χρώμα. Η διάμετρος του φτάνει τα 70 εκατοστά. Είναι πάντα ευθείς και πότε δεν παίρνει όπως στο είδος W.Robusta.
Άξονας στέμματος	Δεν διαθέτει ευδιάκριτο άξονα στέμματος.
Φύλλο	Παλαμοειδές ή ελαφρός ημι-παλαμοειδές φύλλο. Έχει ανοιχτοπράσινο έως πράσινο χρώμα. Στα νεαρότερα φύλλα τα φυλλάρια είναι άκαμπτά και έχουν βαμβακερές ίνες. Στα πιο ώριμα τα φυλλάρια παίρνουν κατακόρυφη κλίση προς το έδαφος και μερικές φορές σχίζονται. Το μήκος του μπορεί να φτάσει τα 2.7 μέτρα.
Μίσχος	Ο μίσχος είναι αρκετά μακρύς και μπορεί να φτάσει τα 2 μέτρα. Διαθέτει μεγάλα πολύ αιχμηρά αγκάθια που μοιάζουν με αγκίστρι. Έχει χρώμα όμοιο με του φύλλου.
Ταξιανθία	Έχει μακριά καμπυλωτή ταξιανθία που εμφανίζεται στη βάση των φύλλων που αποτελείται από λευκά άνθη.
Καρπός	Ο καρπός είναι σφαιρικός με διάμετρο 1 εκατοστό. Έχει πράσινο χρώμα που γίνεται μαύρο όταν ωριμάσει.

Αντοχές και απαιτήσεις	
Ελάχιστη θερμοκρασία	-9 C°
Αντοχή στη ξηρασία	Πολύ καλή
Αντοχή στη θερμότητα	Πολύ καλή
Αντοχή στο κρύο	Πολύ καλή
Αντοχή στον άνεμο	Καλή
Αντοχή στην αλατότητα	Μέτρια
Ταχύτητα ανάπτυξης	Μέτρια
Εδαφικές προτιμήσεις	Ευρέως προσαρμόσιμο είδος σε εδάφη καλής αποστράγγισης.
Απαιτήσεις σε ήλιο	Πλήρης ήλιο από το πρώτο έτος.
Επικινδυνότητα	Επικίνδυνη πτώση φύλλων λόγω δυνατών ανέμων. Η λόγω άφθονης πτώσης καρπών προκαλεί ολισθηρότητα στα πεζοδρόμια. Τα αιχμηρά αγκάθια στους μίσχους είναι επικίνδυνα κατά το κλάδεμα.
Προβλήματα	Αραιό φύλλωμά σε περιοχές δίπλα στην θάλασσα. Μεγάλης ηλικίας φυτά πεθαίνουν ξαφνικά χωρίς προφανείς λόγους. Πολύ ελκυστικό είδος για το ρυγχοφόρο κάνθαρο.
Μεταφύτευση	Αρκετό ανεκτικό στην μεταφύτευση εφόσον δεν τραυματιστεί σοβαρά το ριζικό σύστημα.
Εσωτερικός χώρος	Δεν συνιστάτε και τόσο για εσωτερικό χώρο

Washingtonia robusta

Εικ.98. Washingtonia robusta

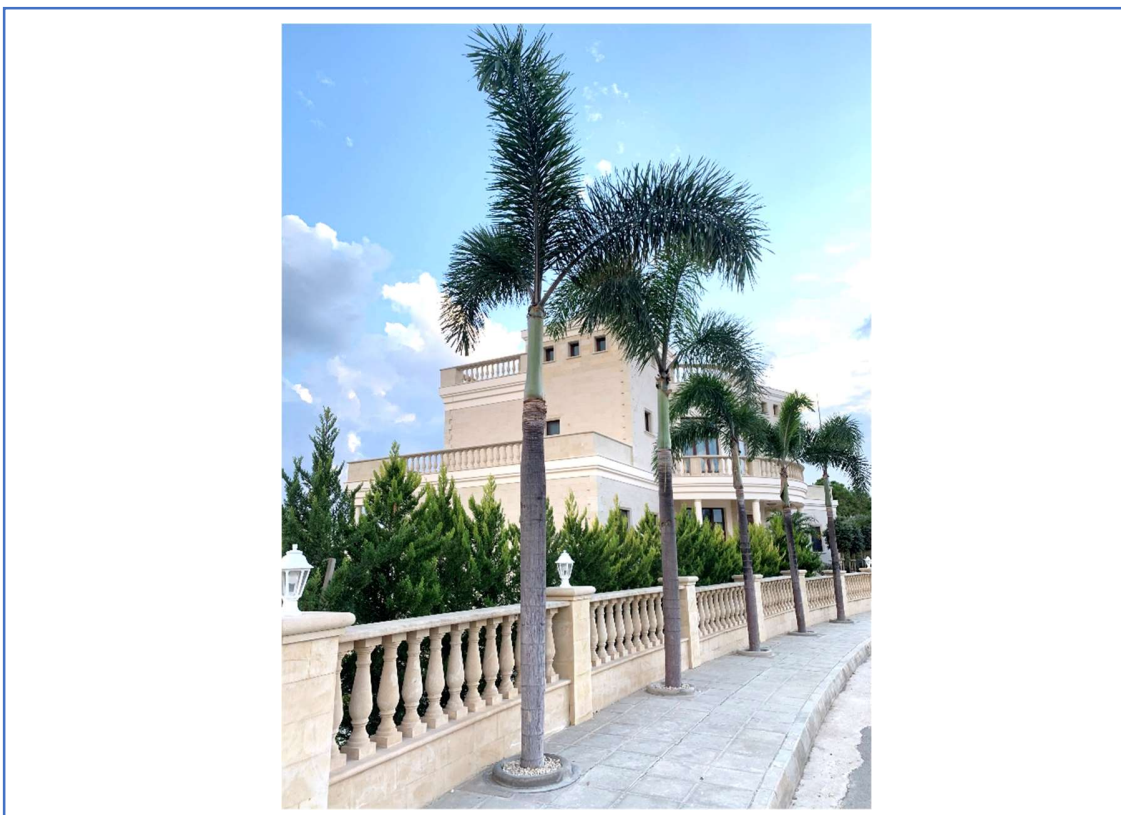
Λατινική ονομασία Washingtonia robusta	
Κύρια ονομασία Mexican Fan Palm	
Κυπριακή ονομασία Ουασιγκτόνια ψηλή	
Οικογένεια	Arecacea
Γένος	Washingtonia
Είδος	W.robusta
Καταγωγή	Μεξικό

Εμφάνιση	
Εμφάνιση	Μονόκορμο είδος με πυκνό στέμμα με περίπου 30 παλαμοειδή φύλλα.
Ύψος	30 μ
Πλάτος	2.4-3 μ

Κορμός	Έχει μονό κορμό που συνήθως διατηρεί παλιό ξηρό φύλλωμα στα ψηλά σημεία και καθαρό με ουλές κορμό στα χαμηλότερα. Κλαδεύεται ώστε να διατηρείται καθαρός και έχει γκρίζο χρώμα. Η διάμετρος του κυμαίνεται από 40-60 εκατοστά. Στις περιπτώσεις που είναι πολύ ψηλός συνήθως συγκλίνει δυτικά.
Άξονας στέμματος	Δεν διαθέτει ευδιάκριτο άξονα στέμματος.
Φύλλο	Παλαμοειδές φύλλο μήκους 1.8-2.1 μέτρων. Έχει βαθύ πράσινο χρώμα που γίνεται γυαλιστερό όταν το φύλλο ωριμάσει και εμφανίζουν ίνες. Στα νεαρότερα φύλλα τα φυλλάρια είναι άκαμπτά και στο πιο ώριμα παίρνουν κατακόρυφη κλίση προς το έδαφος και σχίζονται.
Μίσχος	Ο μίσχος είναι αρκετά μακρύς μήκους 1.5-1.8 μέτρων. Διαθέτει μεγάλα πολύ αιχμηρά αγκάθια που μοιάζουν με αγκίστρι. Έχει χρώμα όμοιο με του φύλλου.
Ταξιανθία	Έχει μακριά καμπυλωτή ταξιανθία καφέ χρώματος που αποτελείται από λευκά άνθη.
Καρπός	Ο καρπός είναι σφαιρικός με διάμετρο 1 εκατοστό. Έχει κιτρινοπράσινο χρώμα που γίνεται καφέ όταν ωριμάσει.

Αντοχές και απαιτήσεις	
Ελάχιστη θερμοκρασία	-7 C°
Αντοχή στη ξηρασία	Πολύ καλή
Αντοχή στη θερμότητα	Πολύ καλή
Αντοχή στο κρύο	Μέτρια
Αντοχή στον άνεμο	Πολύ καλή
Αντοχή στην αλατότητα	Καλή
Ταχύτητα ανάπτυξης	Πολύ γρήγορη
Εδαφικές προτιμήσεις	Ευρέως προσαρμόσιμο είδος
Απαιτήσεις σε ήλιο	Πλήρης ήλιο από το πρώτο έτος.
Επικινδυνότητα	Επικίνδυνη πτώση φύλλων λόγω δυνατών ανέμων. Η λόγω άφθονης πτώσης καρπών προκαλεί ολισθηρότητα στα πεζοδρόμια. Τα αιχμηρά αγκάθια στους μίσχους είναι επικίνδυνα κατά το κλάδεμα.
Προβλήματα	Ελκυστικό είδος για το ρυγχοφόρο κάνθαρο.
Μεταφύτευση	Αρκετό ανεκτικό στην μεταφύτευση εφόσον δεν τραυματιστεί σοβαρά το ριζικό σύστημα.
Εσωτερικός χώρος	Δεν συνιστάτε και τόσο για εσωτερικό χώρο

Wodyetia bifurcata

Εικ.99. Wodyetia bifurcata

Λατινική ονομασία Wodyetia bifurcata	
Κύρια ονομασία Foxtail Palm	
Κυπριακή ονομασία -	
Οικογένεια	Arecacea
Γένος	Wodyetia
Είδος	W.bifurcata
Καταγωγή	Αυστραλία

Εμφάνιση	
Εμφάνιση	Μονόκορμο είδος με στέμμα αποτελούμενο από 8-14 πτεροειδή φουντωτά φύλλα που μοιάζουν με ουρά αλεπούς.
Ύψος	9 μ
Πλάτος	1.8-3 μ

Κορμός	Μονός κορμός, δακτυλιοειδής με διάμετρο 25 εκατοστά. Έχει ανοικτό γκριζο χρώμα και στην βάση καφέ. Είναι αυτοκαθαριζόμενος.
Άξονας στέμματος	Το μήκος του άξονα φτάνει τα 45 εκατοστά. Έχει γυαλιστερή υφή και ανοικτό πράσινο χρώμα. Η διάμετρος στην βάση του άξονα είναι ίση με το κορμό και λεπτότερη κοντά στο στέμμα.
Φύλλο	Πτεροειδές φύλλο, με φυλλάρια που εκφύονται περιμετρικά, διαμορφώνουν φουντωτό φύλλο που μοιάζει με ουρά αλεπούς και που σχηματίζει καμπύλη με κλίση προς το έδαφος. Έχει πράσινο, λαδί ή σκούρο πράσινο χρώμα. Το μήκος του κυμαίνεται από 0.9-1.8 μέτρα.
Μίσχος	Το μήκος του φτάνει τα 30 εκατοστά. Έχει λαμπερό ανοικτό πράσινο χρώμα έως γαλανοπράσινο και στην βάση των φύλλων είναι μαύρος.
Ταξιανθία	Το μήκος της κυμαίνεται από 30-60 εκατοστά . Έχει οριζόντιο προσανατολισμό και είναι πολύ διακλαδωμένη. Εμφανίζεται κάτω από τον άξονα του στέμματος και αποτελείται από κιτρινοπράσινα άνθη.
Καρπός	Έχει ελαφρός ωοειδές σχήμα με διάμετρο 5 εκατοστών. Έχει λαδί χρώμα και πορτοκαλί ή κόκκινο όταν ωριμάσει.

Αντοχές και απαιτήσεις	
Ελάχιστη θερμοκρασία	-3 C°
Αντοχή στη ξηρασία	Μέτρια
Αντοχή στη θερμότητα	Καλή
Αντοχή στο κρύο	Μέτρια
Αντοχή στον άνεμο	Μέτρια
Αντοχή στην αλατότητα	Κακή έως μέτρια
Ταχύτητα ανάπτυξης	Αργή έως μέτρια
Εδαφικές προτιμήσεις	Ευπροσάρμοστο είδος
Απαιτήσεις σε ήλιο	Ελαφρός σκιά μέχρι το τρίτο έτος. Πλήρης ήλιο μετά το τρίτο έτος.
Επικινδυνότητα	Καμία
Προβλήματα	Επιρρεπείς σε ορισμένες ελλείψεις θρεπτικών συστατικών στα αμμώδη εδάφη
Μεταφύτευση	-
Εσωτερικός χώρος	Συνιστάτε για εσωτερικό χώρο

iv) Αποτελέσματα φυτολογικής μελέτης

Μέσα από την φυτολογική μελέτη που έγινε για κάθε είδος της οικογένειας arecacea που καταγράφηκε στην επαρχία Πάφου παρατηρήθηκε ότι τα πλείστα φυτά έχουν πολύ καλές αντοχές και απαιτήσεις που μπορούν να ανταποκρίνονται άψογα σε φυτεύσεις σε διάφορα σημεία της επαρχίας Πάφου.

Επίσης μελετώντας την περιοχή καταγωγής του κάθε είδους που μας ενδιαφέρει εντοπίστηκαν 10 διαφορετικές περιοχές ανά το παγκόσμιο.

Στον πιο κάτω πίνακα παρουσιάζονται οι περιοχές καταγωγής για κάθε είδος.

Πίνακας αποτελεσμάτων φυτολογικής μελέτης ως προς την καταγωγή του είδους	
Είδος που μελετήθηκε	Κυρίως καταγωγή είδους
Archontophoenix alexandrae	Αυστραλία
Archontophoenix cunnighamiana	Αυστραλία
Chamaerops humilis	Ευρώπη
Dypsis decaryi	Μαδαγασκάρη
Dypsis lutescens	Μαδαγασκάρη
Phoenix canariensis	Κανάριοι νήσοι
Phoenix dactylifera	Μέση Ανατολή
Phoenix roebelenii	Νοτιοανατολική Ασία
Ravenea rivularis	Μαδαγασκάρη
Roystonea regia	Μεξικό/ Κεντρική Αμερική
Syagrus romanzoffiana	Νότιος Αμερική
Washingtonia filifera	Νοτιοδυτικές ΗΠΑ
Washingtonia robusta	Μεξικό
Wodyetia bifurcata	Αυστραλία

Πιν.2. Αποτελέσματα φυτολογικής μελέτης ως προς την καταγωγή του είδους

Πίνακας αποτελεσμάτων φυτολογική μελέτης ως προς τα είδη που αριθμεί κάθε περιοχή	
Καταγωγή είδους	Είδη που αριθμεί
Αυστραλία	3 είδη
Ευρώπη	1 είδος
Κανάριοι νήσοι	1 είδος
Κεντρική Αμερική	1 είδος
Μαδαγασκάρη	3 είδη
Μέση Ανατολή	1 είδος
Μεξικό	2 είδη
Νοτιοανατολική Ασία	1 είδος
Νοτιοδυτικές ΗΠΑ	1 είδος
Νότιος Αμερική	1 είδος

Πιν.3. Αποτελέσματα φυτολογικής μελέτης ως προς τα είδη που αριθμεί κάθε περιοχή

Μέσα από τα αποτελέσματα μελέτης που αφορούν την καταγωγή των ειδών παρατηρείται ότι 3 από τα είδη έχουν καταγωγή από την Αυστραλία, άλλα 3 από την Μαδαγασκάρη, 2 από το Μεξικό και τα υπόλοιπα είδη από άλλες διαφορετικές μεταξύ τους περιοχές. Πρόκειται για είδη τα οποία έχουν καταγωγή από πολύ υποτροπικές μέχρι και τροπικές περιοχές.

Από τις τρεις περιοχές επιλέχθηκε η μεγαλύτερη πόλη ή η πρωτεύουσα και έγινε κλιματολογική μελέτη.

Από την Αυστραλία επιλέχθηκε το Σύδνεϋ ως μεγαλύτερη πόλη της χώρας.

Από την Μαδαγασκάρη επιλέχθηκε το Ανταναρίβο ως μεγαλύτερη πόλη και πρωτεύουσα της χώρας.

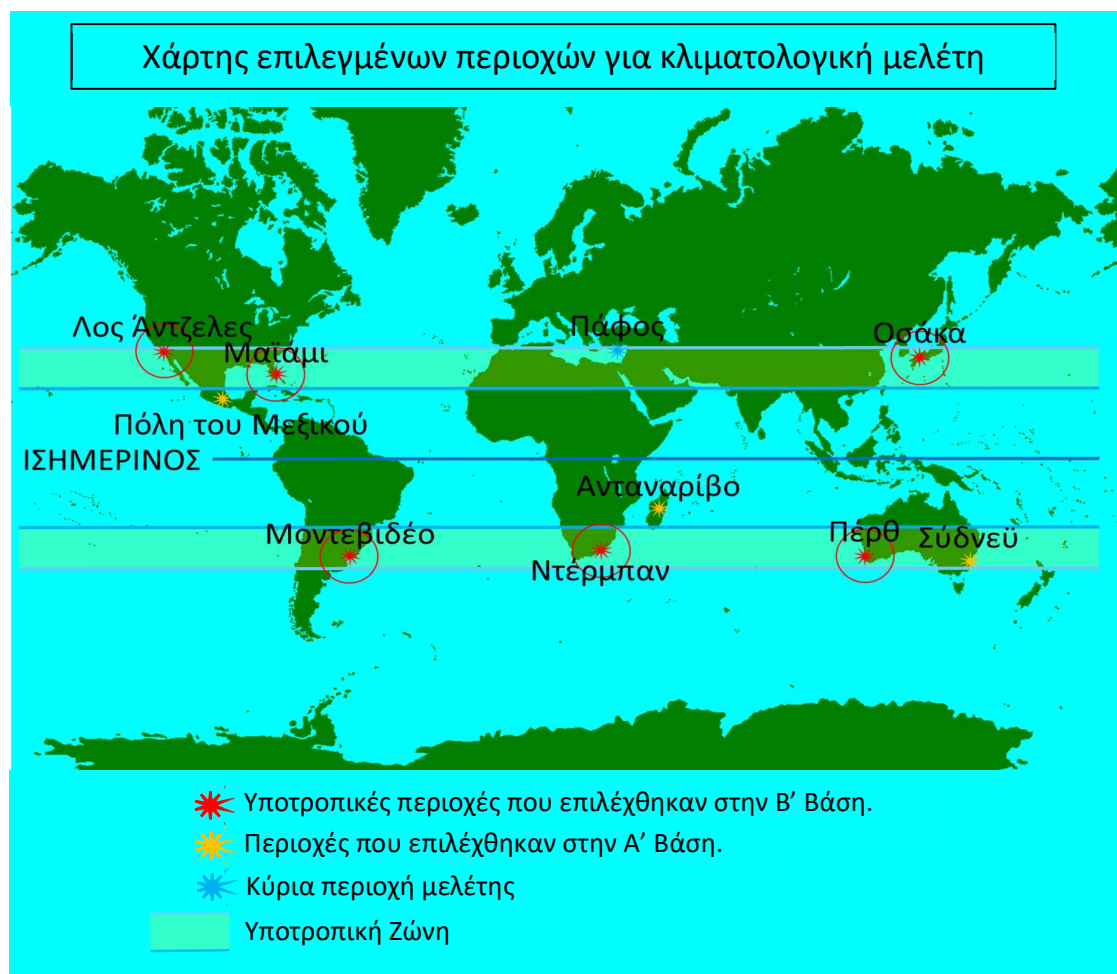
Από το Μεξικό επιλέχθηκε η Πόλη του Μεξικού ως μεγαλύτερη πόλη και πρωτεύουσα της χώρας.

3.4.2. Β' φάση έρευνας

i) Κλιματολογική μελέτη

Στην φάση αυτή έγινε κλιματολογική μελέτη από τις τρεις πόλεις που επιλέχθηκαν από την Α' φάση και έξι πόλεις που βρίσκονται στο ίδιο γεωγραφικό μήκος με την Πάφο και εντός της υποτροπικής ζώνης. Επιλέχθηκαν τρεις πόλεις από το Βόρειο ημισφαίριο και τρεις από το Νότιο ημισφαίριο.

Στο πιο κάτω χάρτη φαίνονται η περιοχής που επιλέχθηκαν.

Εικ.100. Χάρτης επιλεγμένων περιοχών για κλιματολογική μελέτη

Η κλιματολογική μελέτη περιλαμβάνει σύγκριση του κλίματος όλων των περιοχών με το κλίμα της Πάφου.

Πιο κάτω θα γίνει μελέτη όλων των κλιμάτων μέσα από καταγραφές των ετήσιων θερμοκρασιών και της ετήσιας βροχόπτωσης και θα παραστούν σε πίνακες.

Στην συνέχεια παρουσιάζονται οι πίνακες, οι παρατηρήσεις και τα συμπεράσματα από την κλιματολογική μελέτη.

Το τελικό αποτέλεσμα για την επιλογή των περιοχών που θα πληρούν τα κριτήρια που τέθηκαν μετά την μελέτη.

Τα δεδομένα συλλέχθηκαν από την γερμανική διαδικτυακή πύλη en.climate-data.org.

Κλιματικές συνθήκες Πάφου

Πάφος, Κύπρος	Ιαν.	Φεβ.	Μάρ.	Απρ.	Μάι.	Ιούν.	Ιούλ.	Αυγ.	Σεπ.	Οκτ.	Νοε.	Δέκ.	Ετήσιες
Χαμ. θερμοκρασίες (°C)	8.4	8.3	9.5	11.5	14.8	18.4	20.6	20.9	19.1	16.3	12.9	9.9	14.2
Υψ. θερμοκρασίες (°C)	16.7	16.9	18.7	21.7	25.2	28.8	30.9	31.4	29.9	26.6	22.6	18.5	24.0
Βροχοπτώσεις (mm)	117	74	55	22	10	2	1	0	3	35	58	113	490.0

Πίν.4. Πίνακας ετήσιων κλιματικών συνθηκών στην Πάφο

Παρατηρήσεις:

Οι κατώτερες θερμοκρασίες στην Πάφο είναι τον Φεβρουάριο με μέσο όρο 8.3 βαθμούς.

Ο μέσος όρος ετήσιων υψηλότερων θερμοκρασιών είναι 24.0 κελσίου.

Το σύνολο των ετήσιων βροχοπτώσεων στην Πάφο είναι 490mm.

Κλιματικές συνθήκες περιοχών όπου κατ'άγονται τα φοινικοειδή στην Κύπρο

Ανταναρίβο, Μαδαγασκάρη

ΑΝΤΑΝΑΡΙΒΟ	Ιαν.	Φεβ.	Μάρ.	Απρ.	Μάι.	Ιούν.	Ιούλ.	Αυγ.	Σεπ.	Οκτ.	Νοε.	Δέκ.	Ετήσιες
Χαμ. θερμοκρασίες (°C)	16	16	15.7	14.5	11.5	9.7	9.7	9.6	10.5	11.9	14.4	15.5	12.9
Υψ. θερμοκρασίες (°C)	25.4	26.2	25.4	24.7	22.8	21.5	20.3	20.4	22.5	25.2	26.3	25.6	23.9
Βροχοπτώσεις (mm)	304	258	192	46	14	9	9	11	12	48	149	265	1,317.0

Πίν.5. Πίνακας ετήσιων κλιματικών συνθηκών στο Ανταναρίβο

Παρατηρήσεις:

Οι ψηλότερη ετήσια θερμοκρασία που καταγράφηκε στο Ανταναρίβο είναι 26.3 βαθμοί κελσίου.

Το σύνολο των ετήσιων βροχοπτώσεων στον Ανταναρίβο είναι 1,317 mm.

Συμπεράσματα:

Σε σχέση με την Πάφο το Ανταναρίβο έχει σχετικά χαμηλές υψηλές θερμοκρασίας από τις ζητούμενες, και σχεδόν οριακές με τες ζητούμενες ετήσιες βροχοπτώσεις.

Πόλη του Μεξικού, Μεξικό

ΠΟΛΗ ΤΟΥ ΜΕΞΙΚΟΥ	Ιαν.	Φεβ.	Μάρ.	Απρ.	Μάι.	Ιούν.	Ιούλ.	Αυγ.	Σεπ.	Οκτ.	Νοε.	Δέκ.	Ετήσιες
Χαμ. θερμοκρασίες (°C)	2.9	3.7	6.1	7.8	9.3	11	10.6	10.5	10.5	8.2	5.2	3.5	7.4
Υψ. θερμοκρασίες (°C)	22.3	24	26.4	27.2	27.2	25.7	24.3	24.7	23.6	23.6	22.9	21.9	24.5
Βροχοπτώσεις (mm)	9	7	11	23	54	110	124	119	102	52	8	6	625.0

Πίν.6. Πίνακας ετήσιων κλιματικών συνθηκών στην Πόλη του Μεξικού

Παρατηρήσεις:

Οι ψηλότερη ετήσια θερμοκρασία που καταγράφηκε στην Πόλη του Μεξικού είναι 27.2 βαθμοί κελσίου.

Το σύνολο των ετήσιων βροχοπτώσεων στην Πόλη του Μεξικού είναι 625 mm.

Συμπεράσματα:

Σε σχέση με την Πάφο η Πόλη του Μεξικού έχει σχεδόν αρκετά χαμηλότερες υψηλές θερμοκρασίες, αλλά αρκετά ικανοποιητική ετήσια βροχόπτωση.

Σύδνεϋ, Αυστραλία

ΣΥΔΝΕΥ	Ιαν.	Φεβ.	Μάρ.	Απρ.	Μάι.	Ιούν.	Ιούλ.	Αυγ.	Σεπ.	Οκτ.	Νοε.	Δέκ.	Ετήσιες
Χαμ. θερμοκρασίες (°C)	18.3	18.4	16.9	13.7	10.5	8.3	7.1	8	10	13	15	17.2	13.0
Υψ. θερμοκρασίες (°C)	26.2	26.3	25.4	23.2	20	17.5	16.9	18.2	20.4	22.6	24.1	25.8	22.2
Βροχοπτώσεις (mm)	126	147	155	112	110	152	74	93	60	92	103	85	1,309.0

Πίν.7. Πίνακας ετήσιων κλιματικών συνθηκών στο Σύδνεϋ

Παρατηρήσεις:

Οι ψηλότερη ετήσια θερμοκρασία που καταγράφηκε στον Σύδνεϋ είναι 26.3 βαθμοί κελσίου.

Το σύνολο των ετήσιων βροχοπτώσεων στο Σύδνεϋ είναι 1,309 mm.

Συμπεράσματα:

Σε σχέση με την Πάφο το Σύδνεϋ έχει χαμηλότερες υψηλές θερμοκρασίες από το ζητούμενο, και ταυτόχρονα υψηλή αλλά οριακή ετήσια βροχόπτωση.

Κλιματικές συνθήκες υποτροπικών περιοχών Βόρειου Ημισφαιρίου.

Λος Άντζελες, Καλιφόρνια

ΛΟΣ ΑΝΤΖΕΛΕΣ	Ιαν.	Φεβ.	Μάρ.	Απρ.	Μάι.	Ιούν.	Ιούλ.	Αυγ.	Σεπ.	Οκτ.	Νοε.	Δέκ.	Ετήσιες
Χαμ. θερμοκρασίες (°C)	8.1	9	9.4	10.8	13	15.1	17.1	17.7	16.8	14.2	10.5	8.2	12.5
Υψ. θερμοκρασίες (°C)	19.8	20.7	20.5	22.3	23.3	25.9	29	29.5	28.5	26.3	22.6	20	24.0
Βροχοπτώσεις (mm)	88	91	76	23	6	1	0	4	9	8	37	53	396.0

Πίν.8. Πίνακας ετήσιων κλιματικών συνθηκών στο Λος Άντζελες

Παρατηρήσεις:

Οι ψηλότερη ετήσια θερμοκρασία που καταγράφηκε στο Λος Άντζελες είναι 29.5 βαθμοί κελσίου.

Το σύνολο των ετήσιων βροχοπτώσεων στον Λος Άντζελες είναι 396 mm.

Συμπεράσματα:

Σε σχέση με την Πάφο το Λος Άντζελες έχει ικανοποιητικές υψηλές θερμοκρασίες, και πολύ ικανοποιητική βροχόπτωση στα επίπεδα της Πάφου.

Οσάκα, Ιαπωνία

ΟΣΑΚΑ	Ιαν.	Φεβ.	Μάρ.	Απρ.	Μάι.	Ιούν.	Ιούλ.	Αυγ.	Σεπ.	Οκτ.	Νοε.	Δέκ.	Ετήσιες
Χαμ. θερμοκρασίες (°C)	1.4	1.7	3.9	9.1	13.6	18.6	23.2	24.1	19.9	13.5	8.2	3.8	11.8
Υψ. θερμοκρασίες (°C)	8.5	9.1	12.8	18.9	23.4	26.7	30.6	32.4	27.9	22.3	16.8	11.6	20.1
Βροχοπτώσεις (mm)	67	72	105	132	132	198	169	108	184	126	86	65	1,444.0

Πίν.9. Πίνακας ετήσιων κλιματικών συνθηκών στη Οσάκα

Παρατηρήσεις:

Οι ψηλότερη ετήσια θερμοκρασία που καταγράφηκε στην Οσάκα είναι 32.4 βαθμοί κελσίου.

Το σύνολο των ετήσιων βροχοπτώσεων στην Οσάκα είναι 1,444 mm.

Συμπεράσματα:

Σε σχέση με την Πάφο η Οσάκα έχει σχεδόν ικανοποιητικές υψηλές θερμοκρασίες, αλλά πολύ υψηλή ετήσια βροχόπτωση που ξεπερνά το όριο των κριτηρίων.

Μαϊάμι, Φλόριντα

MIAMI	Ιαν.	Φεβ.	Μάρ.	Απρ.	Μάι.	Ιούν.	Ιούλ.	Αυγ.	Σεπ.	Οκτ.	Νοε.	Δέκ.	Ετήσιες
Χαμ. θερμοκρασίες (°C)	16	16.1	18.3	20.2	22.4	24	25	25	24.5	22.6	19.7	21.7	21.3
Υψ. θερμοκρασίες (°C)	23.6	24	25.3	27.1	28.8	30.4	31.1	31.3	30.6	28.8	26.4	32.7	28.3
Βροχοπτώσεις (mm)	57	56	53	65	147	196	113	138	179	143	74	57	1,278.0

Πίν.10 Πίνακας ετήσιων κλιματικών συνθηκών στο Μαϊάμι

Παρατηρήσεις:

Οι ψηλότερη ετήσια θερμοκρασία που καταγράφηκε στο Μαϊάμι είναι 31.3 βαθμοί κελσίου.

Το σύνολο των ετήσιων βροχοπτώσεων στον Μαϊάμι είναι 1,278 mm.

Συμπεράσματα:

Σε σχέση με την Πάφο το Μαϊάμι έχει πολύ ικανοποιητικές υψηλές θερμοκρασίες, και πολύ ψηλή βροχόπτωση που όμως πλησιάζει τα όρια της ζητούμενης βροχόπτωσης.

Κλιματικές συνθήκες υποτροπικών περιοχών Νότιου Ημισφαιρίου.

Ντέρμπαν, Νότιος Αφρική

ΝΤΕΡΜΠΑΝ	Ιαν.	Φεβ.	Μάρ.	Απρ.	Μάι.	Ιούν.	Ιούλ.	Αυγ.	Σεπ.	Οκτ.	Νοε.	Δέκ.	Ετήσιες
Χαμ. θερμοκρασίες (°C)	20.6	20.9	19.9	17.5	14.4	11.6	11.3	12.9	15	16.8	18.2	19.8	16.6
Υψ. θερμοκρασίες (°C)	27.7	28.1	27.6	26.1	24.4	22.9	22.4	22.9	23.5	24.2	25.4	27	25.2
Βροχοπτώσεις (mm)	124	113	125	71	56	30	31	46	64	95	110	110	975.0

Πίν.11 Πίνακας ετήσιων κλιματικών συνθηκών στο Ντέρμπαν

Παρατηρήσεις:

Οι ψηλότερη ετήσια θερμοκρασία που καταγράφηκε στο Ντέρμπαν είναι 28.1 βαθμοί κελσίου.

Το σύνολο των ετήσιων βροχοπτώσεων στον Ντέρμπαν είναι 807 mm.

Συμπεράσματα:

Σε σχέση με την Πάφο το Ντέρμπαν έχει σχεδόν οριακές υψηλές θερμοκρασίες από τις ζητούμενες, και περίπου διπλάσια ετήσια βροχόπτωση.

Πέρθ, Αυστραλία

ΠΕΡΘ	Ιαν.	Φεβ.	Μάρ.	Απρ.	Μάι.	Ιούν.	Ιούλ.	Αυγ.	Σεπ.	Οκτ.	Νοε.	Δέκ.	Ετήσιες
Χαμ. θερμοκρασίες (°C)	18.5	18.7	17.2	14.2	11.8	10.4	9.3	9.1	10.2	11.8	13.8	16.2	13.4
Υψ. θερμοκρασίες (°C)	30.5	31	29	25	21.6	19	17.9	18.4	20	22.1	25.1	27.9	24.0
Βροχοπτώσεις (mm)	7	16	15	44	111	175	169	114	71	51	23	11	807.0

Πίν.12. Πίνακας ετήσιων κλιματικών συνθηκών στο Πέρθ

Παρατηρήσεις:

Οι ψηλότερη ετήσια θερμοκρασία που καταγράφηκε στο Πέρθ είναι 31.0 βαθμοί κελσίου.

Το σύνολο των ετήσιων βροχοπτώσεων στο Πέρθ είναι 807 mm.

Συμπεράσματα:

Σε σχέση με την Πάφο το Πέρθ έχει πολύ ικανοποιητικές υψηλές θερμοκρασίες, και περίπου διπλάσια ετήσια βροχόπτωση.

Μοντεβιδέο, Ουρουγουάη

ΜΟΝΤΕΒΙΔΕΟ	Ιαν.	Φεβ.	Μάρ.	Απρ.	Μάι.	Ιούν.	Ιούλ.	Αυγ.	Σεπ.	Οκτ.	Νοε.	Δέκ.	Ετήσιες
Χαμ. θερμοκρασίες (°C)	16.9	16.7	15.4	12.1	9.3	6.8	6.5	6.7	8.3	10.4	12.7	15.2	11.4
Υψ. θερμοκρασίες (°C)	28.3	27.7	25.6	21.8	18.4	15.1	14.7	15.6	17.5	20.1	23.7	26.7	21.3
Βροχοπτώσεις (mm)	76	79	88	85	79	75	70	78	75	86	75	67	933.0

Πίν.13. Πίνακας ετήσιων κλιματικών συνθηκών στο Μοντεβιδέο

Παρατηρήσεις:

Οι ψηλότερη ετήσια θερμοκρασία που καταγράφηκε στο Μοντεβιδέο είναι 28.3 βαθμοί κελσίου.

Το σύνολο των ετήσιων βροχοπτώσεων στο Μοντεβιδέο είναι 933 mm.

Συμπεράσματα:

Σε σχέση με την Πάφο το Μοντεβιδέο έχει σχεδόν οριακές υψηλές θερμοκρασίες από τις ζητούμενες, και περίπου διπλάσια ετήσια βροχόπτωση.

ii) Αποτελέσματα κλιματολογικών μελετών

Σύμφωνα με την αντοχή το φοινικοειδών ειδών στις θερμοκρασίες αλλά και την ανάγκη τους σε νερό επιλέχθηκαν ορισμένα κριτήρια για την τελική επιλογή των περιοχών. Επίσης σημαντικό ρόλο στην επιλογή των κριτηρίων έλαβε και η κλιματολογική μελέτη της Πάφου. Τα κριτήρια είναι τα εξής:

α) Η υψηλότερη θερμοκρασία του έτους να υπερβαίνει τους 28.0 βαθμούς.

Η επιλογή του κριτηρίου επιλέχθηκε με διαφορά -5 βαθμών ως προς την τιμή ετήσιων υψηλότερων θερμοκρασιών στην περιοχή της Πάφου. Πολύ χαμηλότερες τιμές σε περιοχές πιθανών να μας οδηγήσουν στην εξεύρεση φοινικοειδών πολύ ευαίσθητων σε υψηλές θερμοκρασίες. Για την επιλογή ορθότερης τιμής λάβαμε υπόψη μας το σενάριο απόκλισης των θερμοκρασιών από έτος σε έτος ίσο με +5%.

Η τιμή καθορίστηκε από το πιο κάτω τύπο:

$$\alpha = (\text{Υψηλότερη ετήσια θερμοκρασία} + 5\%) - 5$$

β) Η ετήσια βροχόπτωση να μην ξεπερνά τα 1,323 mm.

Η επιλογή του κριτηρίου βασίστηκε στο ότι πολλά φοινικοειδή με καταγωγή από περιοχές με υψηλές ετήσιες βροχοπτώσεις, ευδοκιμούν αρκετά καλά σε περιοχές της Πάφου, με περισσότερες όμως ανάγκες νερού. Η επιλογή της ανώτατης τιμής επιλέχθηκε σχεδόν στο τριπλάσιο των ετήσιων βροχοπτώσεων της Πάφου. Τιμή αρκετά ικανοποιητική αφού υπάρχουν στις περιοχές μας φοινικοειδή με καταγωγή από περιοχές με 3 φορές μεγαλύτερη ετήσια βροχόπτωση. Για την απόφαση της τελευταίας τιμής λάβαμε υπόψη μας το σενάριο απόκλισης των βροχοπτώσεων από έτος σε έτος ίσο με -10%.

Η τιμή καθορίστηκε από το πιο κάτω τύπο:

$$\beta = (\text{Ετήσια βροχόπτωση} - 10\%) * 3$$

Πίνακας αποτελεσμάτων κλιματικών συνθηκών				
Περιοχή	Χαμηλότερη ετήσια θερμοκρασία. Κριτήριο επιλογής: -	Υψηλότερη ετήσια θερμοκρασία. Κριτήριο επιλογής: > 28,0	Ετήσιες βροχοπτώσεις. Κριτήριο επιλογής: < 1,323	Αποτέλεσμα αποδοχής περιοχών
Πάφος	8.3	31.4	490	
Ανταναρίβο	9.6	26.3	1,317	Μη αποδεκτή
Μεξικό (Πόλη)	2.9	27.2	625	Μη αποδεκτή
Σύδνεϋ	8	26.3	1,309	Μη αποδεκτή
Λος Άντζελες	8.1	29.5	396	Αποδεκτή
Οσάκα	1.4	32.4	1,444	Μη Αποδεκτή
Μαϊάμι	16.0	32.7	1,278	Αποδεκτή
Ντέρμπαν	11.3	28.1	975	Αποδεκτή
Πέρθ	9.1	31.0	807	Αποδεκτή
Μοντεβιδέο	6.5	28.3	933	Αποδεκτή

Πίν.14. Πίνακας κλιματικών συνθηκών περιοχών

Η μελέτη ολοκληρώθηκε με την αποδοχή πέντε περιοχών από τις εννέα. Τρεις περιοχές παρουσίασαν λίγο χαμηλότερες από το ζητούμενο υψηλές θερμοκρασίες και μία περιοχή πολύ υψηλές από τις επιθυμητές ετήσιες βροχοπτώσεις.

Οι περιοχές που επιλέχθηκαν για την εξεύρεση νέων φοινικοειδών από την καταγραφή που έγινε στο επόμενο στάδιο είναι το Λος Άντζελες στην Καλιφόρνια, το Μαϊάμι στη Φλόριντα, το Ντέρμπαν στη Νότιο Αφρική, το Πέρθ στην Αυστραλία και το Μοντεβιδέο στην Ουρουγουάη.

iii) Καταγραφή

Στο παρόν στάδιο έγινε καταγραφή φοινικόδεντρων από περιοχές των πέντε πόλεων που επιλέχθηκαν από την κλιματολογική μελέτη.

Η καταγραφή διενεργήθηκε μέσω τις διαδικτυακής δορυφορικής πλατφόρμας Google Earth. Έγινε περιήγηση στο παραλιακό μέτωπο και σε κεντρικά σημεία των πόλεων, σε δρόμους, πλατείες, πάρκα, κήπους κατοικιών και κτηρίων.

Από την περιήγηση έγινε καταγραφή όλων το ειδών της οικογένειας arecacea που ευδοκούν σε κάθε πόλη, και αποτυπώθηκε σε φωτογραφικό υλικό. Στην συνέχεια έγινε αναγνώριση των φοινικοειδών και ετοιμάστηκαν λίστες με φυτά που θα υποστούν φυτολογική μελέτη.

Η πόλεις που προέκυψαν από την κλιματολογική μελέτη είναι η εξής πιο κάτω.

- Λος Άντζελες, Καλιφόρνια
- Μαϊάμι, Φλόριντα
- Ντέρμπαν, Νότιος Αφρική
- Πέρθ, Αυστραλία
- Μοντεβιδέο, Ουρουγουάη

Λος Άντζελες, Καλιφόρνια

Το Λος Άντζελες είναι μία από τις μεγαλύτερες πόλεις των ΗΠΑ και η μεγαλύτερη πόλη της πολιτείας της Καλιφόρνιας. Η επιλογή της έγινε βάση της θέσης της που βρίσκεται στην υποτροπική ζώνη και πληρούσε τα κριτήρια επιλογής. Κλιματολογικά βρίσκεται κοντά στο κλίμα της Πάφου και αναμένεται ο αριθμός των νέων ειδών που θα ανακαλυφθούν να είναι χαμηλός.

Για την περιήγηση στο Λος Άντζελες επιλέχθηκε μία από της κεντρικές λεωφόρους η Avenida palmar orange και μια από διασημότερες παραλιακές περιοχές το Newport Beach. Στις περιοχές αυτές παρατηρήθηκε η συχνότερη εμφάνιση ειδών τις οικογένειας arecacea.

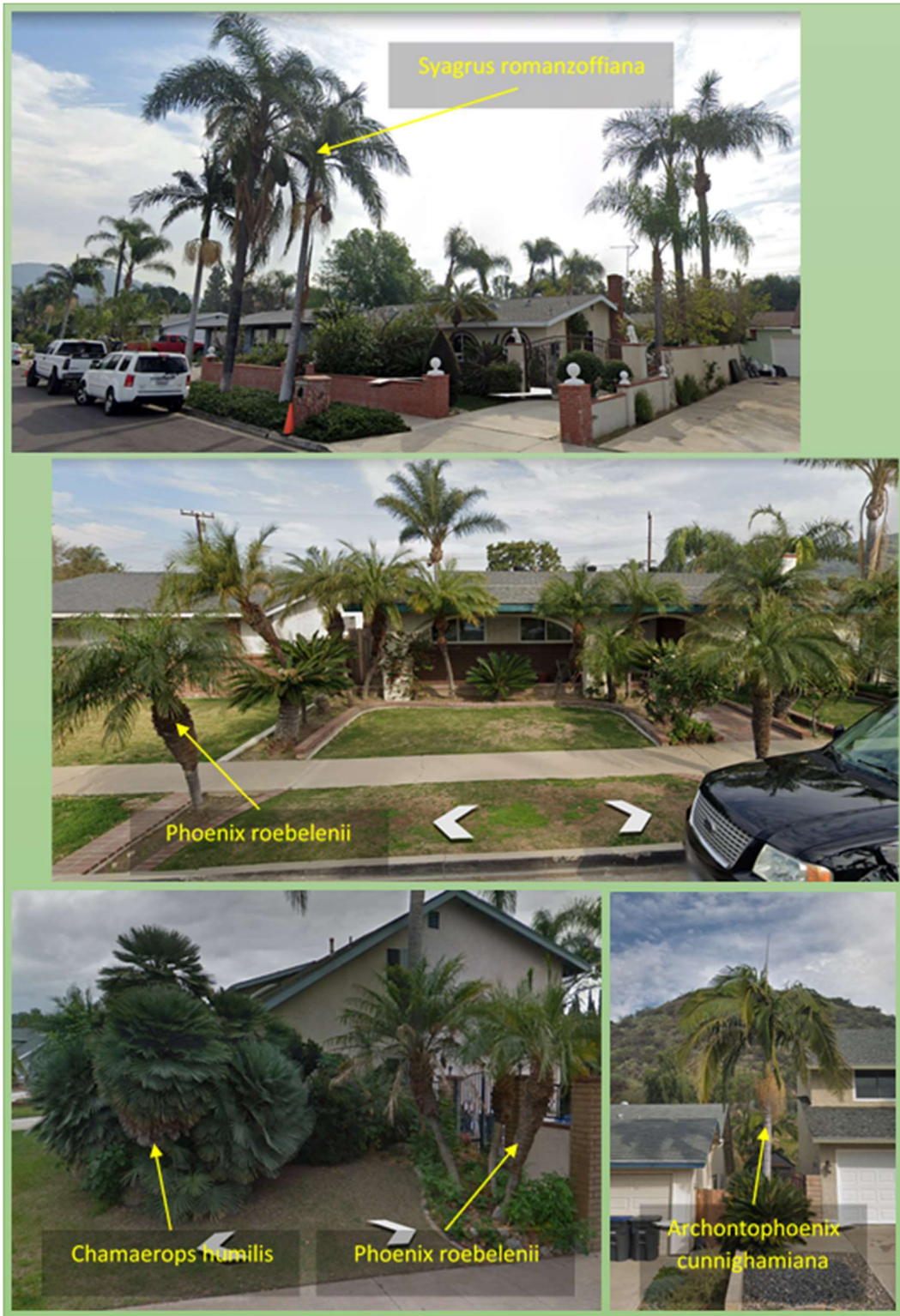
Εικ.101. Αεροφωτογραφία του Λος Άντζελες από το Google Earth

Avenida palmar orange, Los Angeles CA

Εκ.102. Καταγραφή Λος Άντζελες

Avenida palmar orange, Los Angeles CA

Εκ.103. Καταγραφή Λος Άντζελες

Newport Beach, Los Angeles CA

Εικ.104. Καταγραφή Λος Άντζελες

Newport Beach, Los Angeles CA

Εκ.105. Καταγραφή Λος Άντζελες

Αποτελέσματα καταγραφής στο Λος Άντζελες

Από την καταγραφή που έγινε στις περιοχές του Λος Άντζελες εντοπίστηκαν συνολικά 9 είδη από τα οποία προέκυψαν 2 νέα είδη τα οποία είναι το είδος *Butia capitata* και το είδος *Brahea armata*.

Όλα τα είδη που καταγραφήκαν από την περιοχή είναι τα εξής πιο κάτω.

Γνώριμα είδη:

- ❖ *Archontophoenix cunninghamiana*
- ❖ *Chamaerops humilis*
- ❖ *Phoenix roebelenii*
- ❖ *Ravenea rivularis*
- ❖ *Syagrus romanzoffiana*
- ❖ *Washingtonia filifera*
- ❖ *Washingtonia robusta*

Νέα είδη:

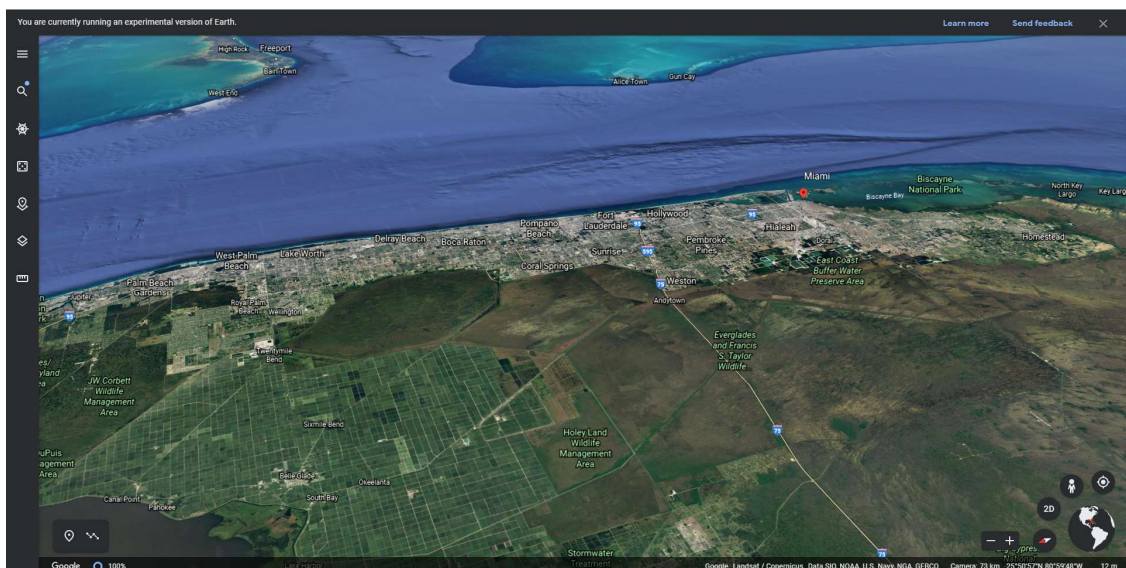
- ❖ *Brahea armata*
- ❖ *Butia capitata*

Μαϊάμι, Φλόριντα

Το Μαϊάμι είναι μία μικρή πόλη στην πολιτεία της Φλόριντα και η δεύτερη μεγαλύτερη. Η επιλογή του έγινε βάση της θέσης του που βρίσκεται στην υποτροπική ζώνη και πληρούσε τα κριτήρια επιλογής, αλλά μεγάλο βαθμό στην επιλογή του έλαβε το ότι είναι γνωστό για την μεγάλη ποικιλία φοινικοειδών που βρίσκονται σε όλη σχεδόν την πολιτεία. Τα φοινικοειδή για το Μαϊάμι αποτελούν το έμβλημα της πόλης καθώς κάθε σημείο της πόλης, δρόμοι, πλατείες, πάρκα και κήποι καλλωπίζονται από φοινικοειδή.

Όσο αφορά τις θερμοκρασίες που επικρατούν στην περιοχή είναι αρκετά κοντά σε αυτές της Πάφου, όμως έχει πολύ υψηλότερες βροχοπτώσεις. Όπως είναι γνωστό περιοχές με υψηλότερες βροχοπτώσεις αποτελούν περιοχές με μεγαλύτερο αριθμό ειδών της οικογένειας arecacea και αναμένεται η καταγραφή πολλών νέων ειδών.

Για την περιήγηση στο Μαϊάμι επιλέχθηκαν δύο μεγάλοι κεντρικοί δρόμοι οι οποίοι είναι οι Palm Beach και West Palm Beach. Επίσης επιλέχθηκαν τέσσερις μεγάλες συνοικίες οι οποίες είναι αρκετά γνωστές για τους υπέροχους κήπους με φοινικοειδή που διαθέτουν οι κατοικίες και τα διαφορά άλλα κτήρια των περιοχών αυτών. Οι περιοχές αυτές είναι το Palm Beach Gardens, το Lake Worth, το Miami Beach και το Coral Gables.

Εικ.106. Αεροφωτογραφία του Μαϊάμι από το Google Earth

Palm Beach, Miami FL

Εικ.107. Καταγραφή Μαϊάμι

Palm Beach, Miami FL

Εικ.108. Καταγραφή Μαιάμι

Palm Beach, Miami FL

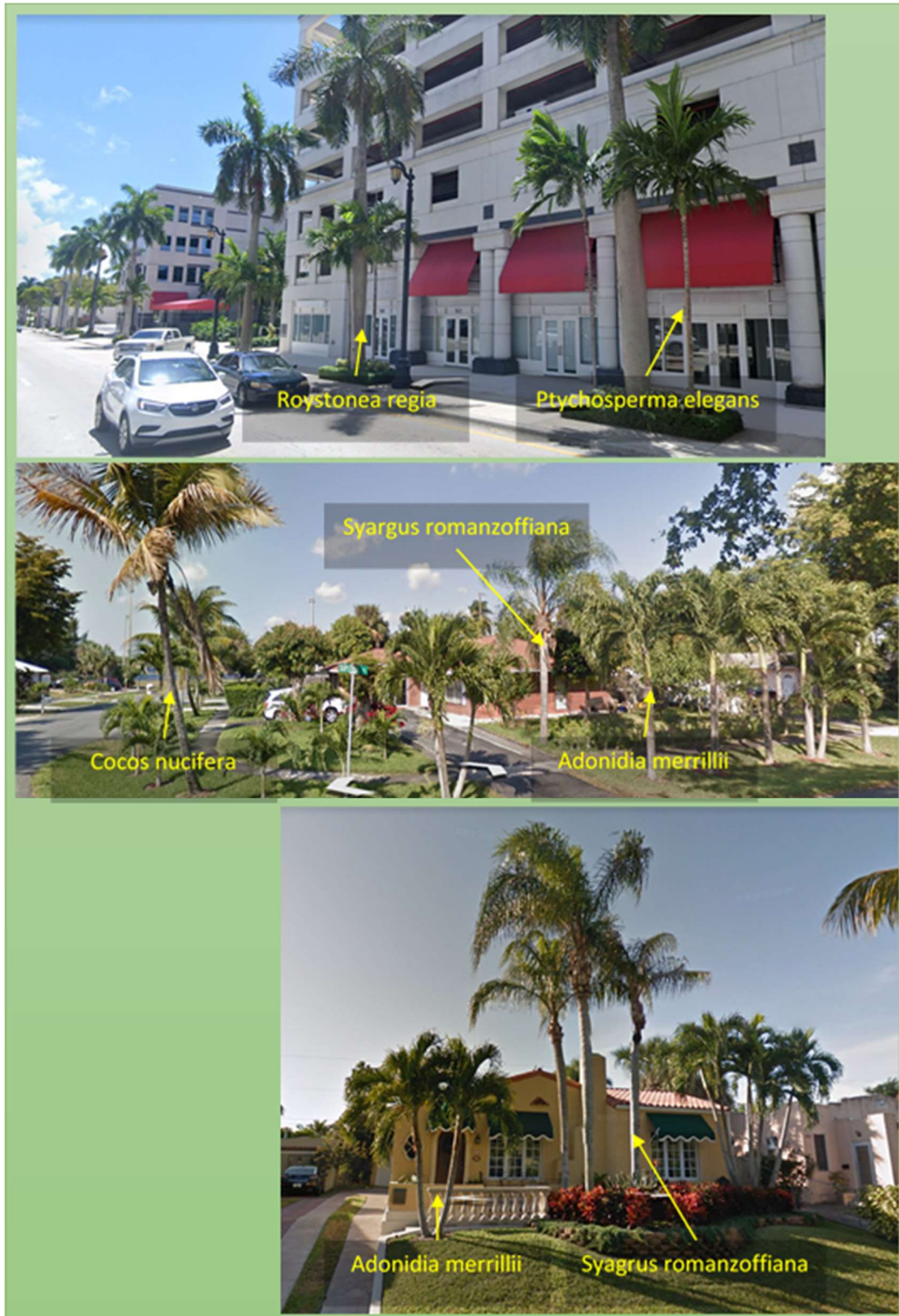
Εικ.109. Καταγραφή Μαϊάμι

Palm Beach, Miami FL

Εικ.110. Καταγραφή Μαιάμι

West Palm Beach, Miami FL

Εικ.111. Καταγραφή Μιάμι

West Palm Beach, Miami FL

Εικ.112. Καταγραφή Μαιάμι

Palm Beach Gardens, Miami FL

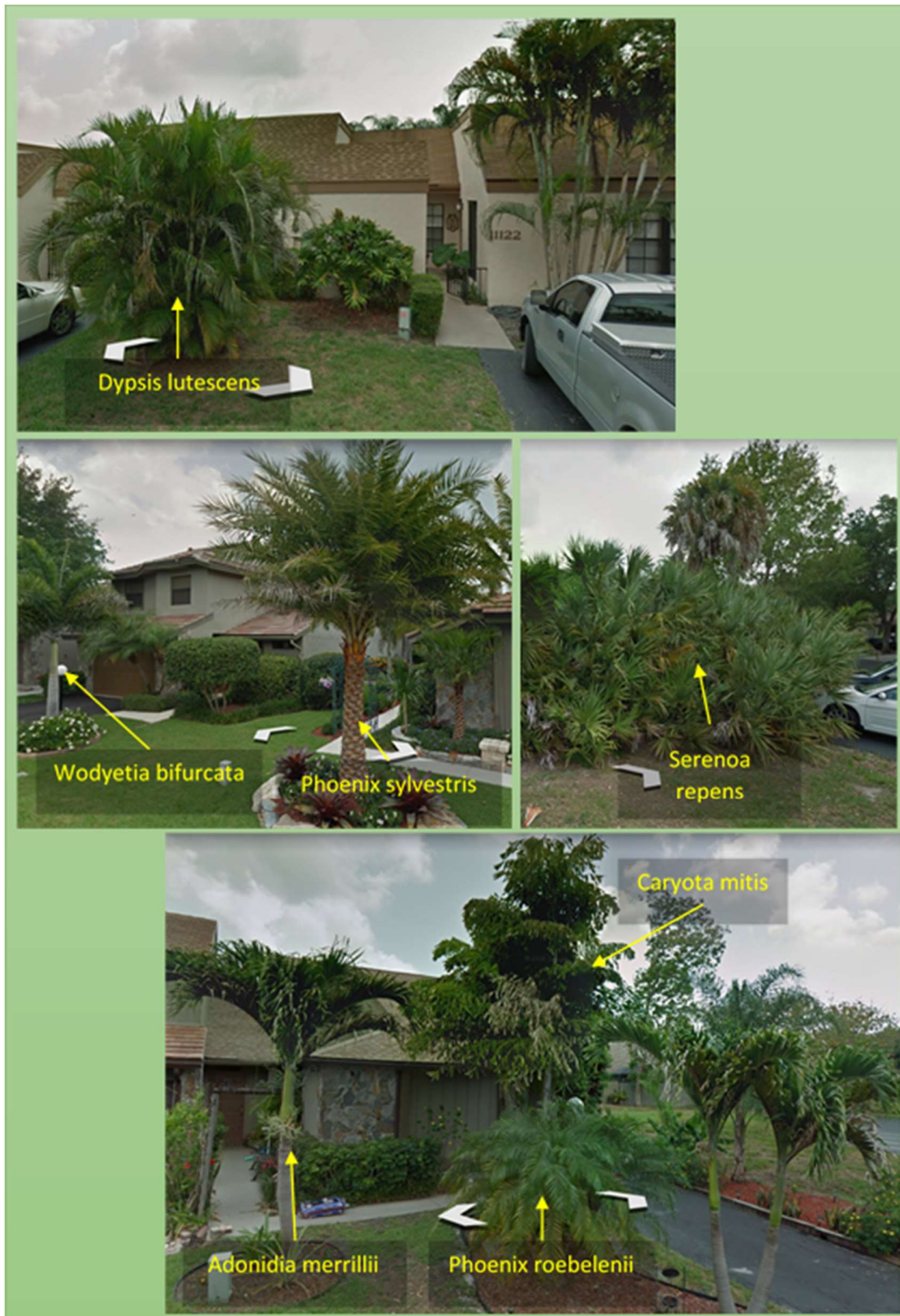
Εικ.113. Καταγραφή Μισιάμι

Palm Beach Gardens, Miami FL

Εκ.114. Καταγραφή Μαϊάμι

Palm Beach Gardens, Miami FL

Εικ.115. Καταγραφή Μαιάμι

Lake Worth, Miami FL

Εικ.116. Καταγραφή Μαϊάμι

Lake Worth, Miami FL

Εκ.117. Καταγραφή Μαϊάμι

Miami Beach, Miami FL

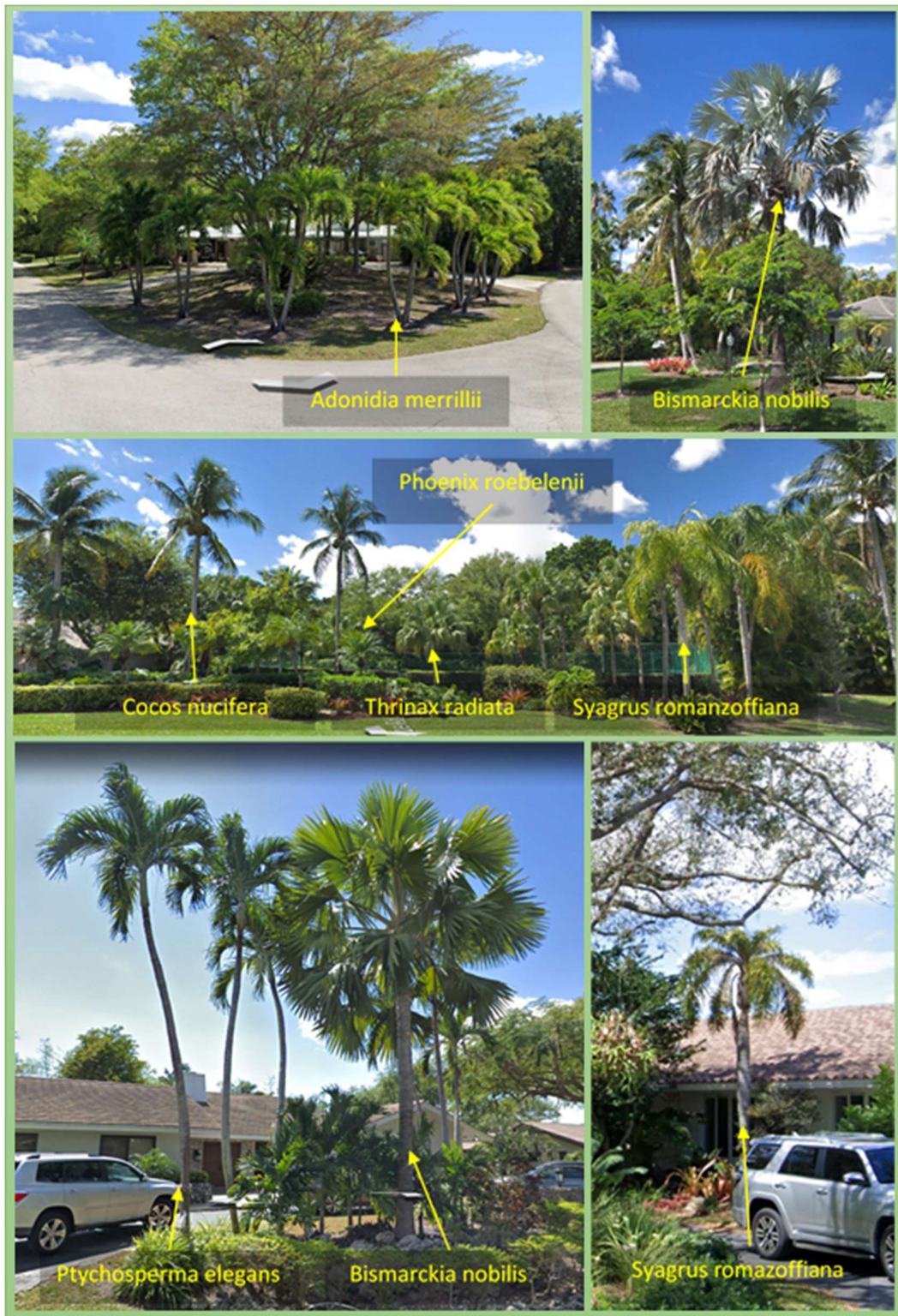
Εκ.118. Καταγραφή Μαϊάμι

Miami Beach, Miami FL

Εκ.119. Καταγραφή Μαϊάμι

Coral Gables, Miami FL

Εικ.120. Καταγραφή Μαϊάμι

Coral Gables, Miami FL

Εικ.121. Καταγραφή Μαϊάμι

Αποτελέσματα καταγραφής στο Μαϊάμι

Από την καταγραφή που έγινε στις περιοχές του Μαϊάμι εντοπίστηκε ένας μεγάλος αριθμός από 26 διαφορετικά είδη από τα οποία τα 16 αποτελούν νέα είδη για την Πάφο.

Όλα τα είδη που καταγράφηκαν από την περιοχή είναι τα εξής πιο κάτω.

Γνώριμα είδη:

- ❖ *Dypsis decaryi*
- ❖ *Dypsis lutescens*
- ❖ *Hyophorbe verschafeltii*
- ❖ *Phoenix canariensis*
- ❖ *Phoenix roebelenii*
- ❖ *Roystonea regia*
- ❖ *Ravenea rivularis*
- ❖ *Syagrus romanzoffiana*
- ❖ *Wodyetia bifurcata*
- ❖ *Washingtonia robusta*

Νέα είδη:

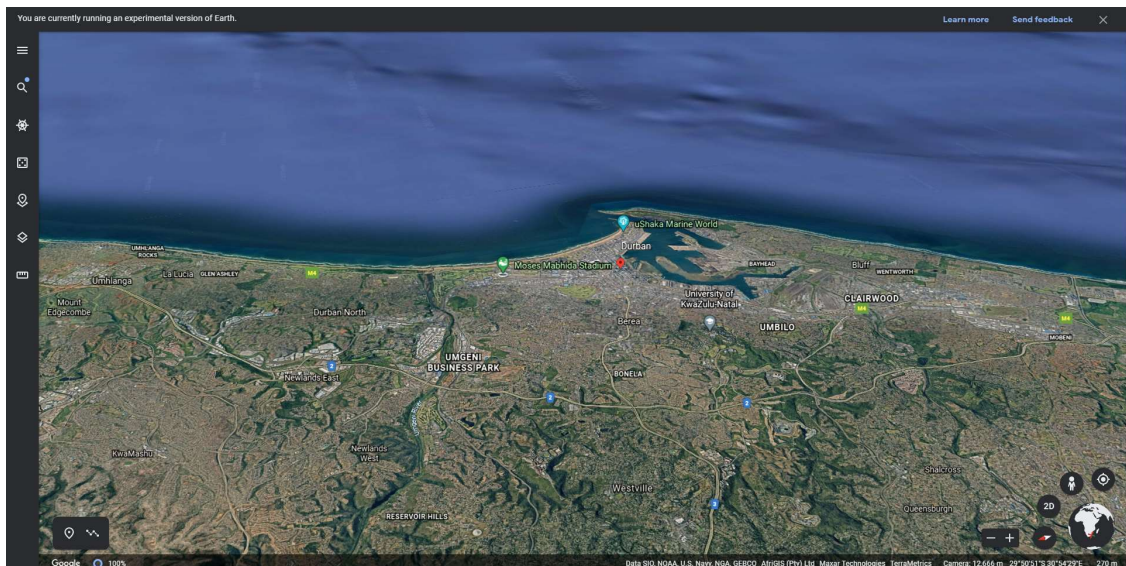
- ❖ *Adonidia merrillii*
- ❖ *Acoelorrhaphe wrightii*
- ❖ *Bismarckia nobilis*
- ❖ *Caryota mitis*
- ❖ *Cocos nucifera*
- ❖ *Hyophorbe lagenicaulis*
- ❖ *Livistona chinensis*
- ❖ *Livistona decora*
- ❖ *Phoenix reclinata*
- ❖ *Phoenix sylvestris*
- ❖ *Ptychosperma elegans*
- ❖ *Sabal minor*
- ❖ *Sabal palmetto*
- ❖ *Serenoa repens*
- ❖ *Thrinax radiata*
- ❖ *Veitchia montgomeryana*

Ντέρμπαν, Νότιος Αφρική

Το Ντέρμπαν είναι πόλη της Νοτίου Αφρικής. Βρίσκεται νοτιοανατολικά και πρόκειται για την δεύτερη μεγαλύτερη πόλη της χώρας. Είναι αρκετά γνωστή για την παρουσία φοινικοειδών σε πολλά σημεία της πόλης.

Όσο αφορά τις θερμοκρασίες που επικρατούν στην περιοχή είναι αρκετά κοντά σε αυτές της Πάφου, είναι λίγο χαμηλότερες το καλοκαίρι αλλά στα επιθυμητά όρια. Η ετήσια βροχόπτωση είναι σχεδόν διπλάσια και αυτό προβλέπει καταγραφή αρκετών διαφορετικών ειδών της οικογένειας arecacea.

Για την περιήγηση στο Ντέρμπαν επιλέχθηκαν τρεις περιοχές, όπου έγινε καταγραφή των φοινικοειδών. Πρόκειται για περιοχές που η εμφάνιση φοινικοειδών είναι αρκετά συχνή. Η περιοχή Durban που επιλέχθηκε είναι κεντρική που περιλαμβάνει κυρίους δρόμους, πλατείες, πάρκα, κατοικίες και άλλα κτήρια. Η άλλες δύο περιοχές είναι το Durban North και το Umhlanga. Είναι υπεραστικές περιοχές και περιλαμβάνουν κύριους δρόμους και συνοικισμούς με ωραίους κήπους.

Εικ.122. Αεροφωτογραφία του Ντέρμπαν από το Google Earth

Durban, South Africa

Εικ.123. Καταγραφή Ντέρμπαν

Durban, South Africa

Εικ.124. Καταγραφή Ντέρμπαν

Durban North, South Africa

Εικ.125. Καταγραφή Ντέρμπαν

Durban North, South Africa

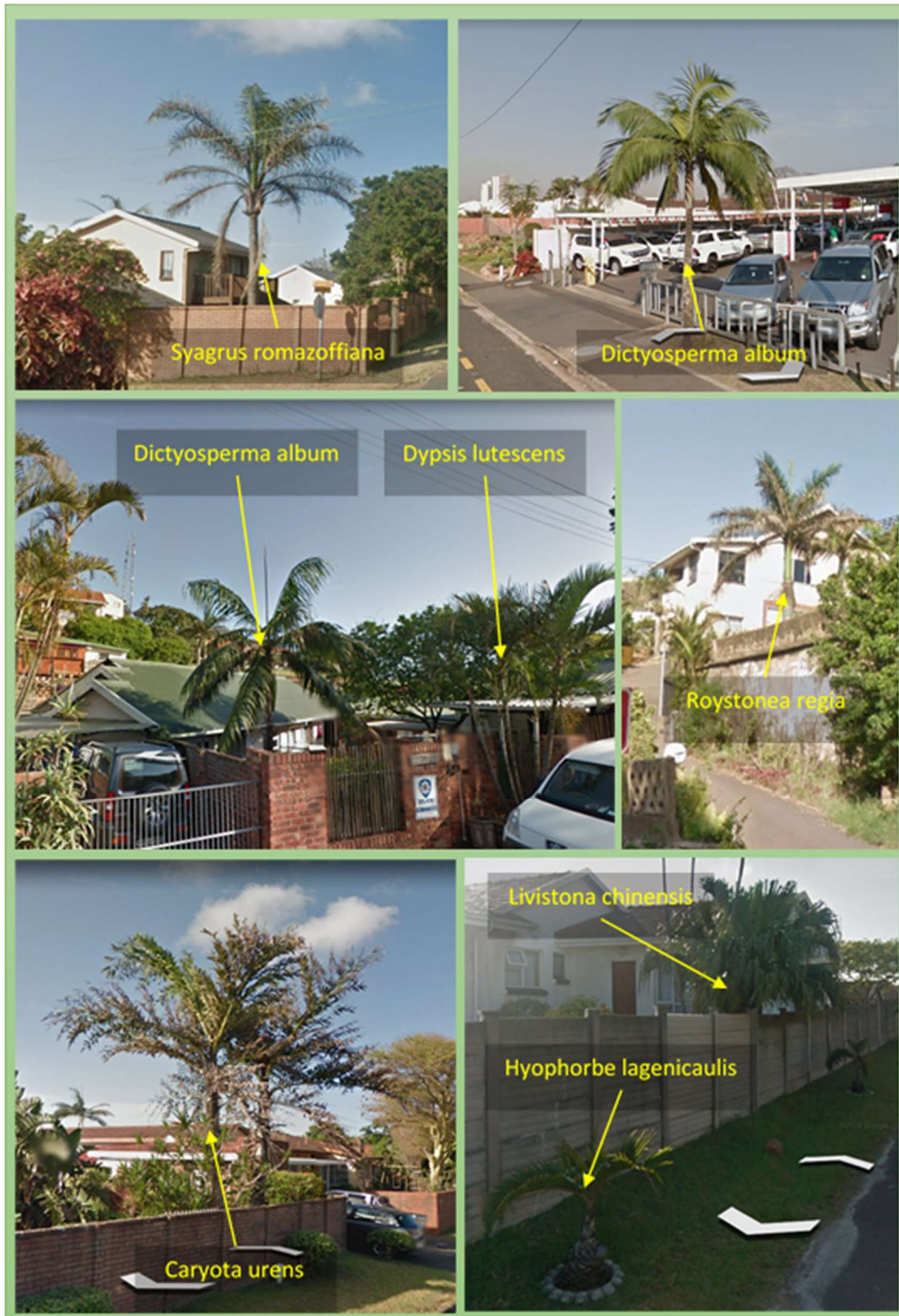
Εικ.126. Καταγραφή Ντέρμπαν

Durban North, South Africa

Εικ.127. Καταγραφή Ντέρμπαν

Durban North, South Africa

Εικ.128. Καταγραφή Ντέρμπαν

Umhlanga, South Africa

Εικ.129. Καταγραφή Ντέρμπαν

Umhlanga, South Africa

Εικ.130. Καταγραφή Ντέρμπαν

Αποτελέσματα καταγραφής στο Ντέρμπαν

Από την καταγραφή που έγινε στις περιοχές του Ντέρμπαν καταγραφήκαν 16 είδη από τα οποία ακριβώς τα μισά αποτελούν νέα είδη για την επαρχία της Πάφου.

Όλα τα είδη που καταγραφήκαν από την περιοχή είναι τα εξής πιο κάτω.

Γνώριμα είδη:

- ❖ *Archontophoenix alexandrae*
- ❖ *Archontophoenix cunnighamiana*
- ❖ *Dypsis lutescens*
- ❖ *Hyophorbe verschafeltii*
- ❖ *Phoenix canariensis*
- ❖ *Roystonea regia*
- ❖ *Syagrus romanzoffiana*
- ❖ *Washingtonia robusta*

Νέα είδη:

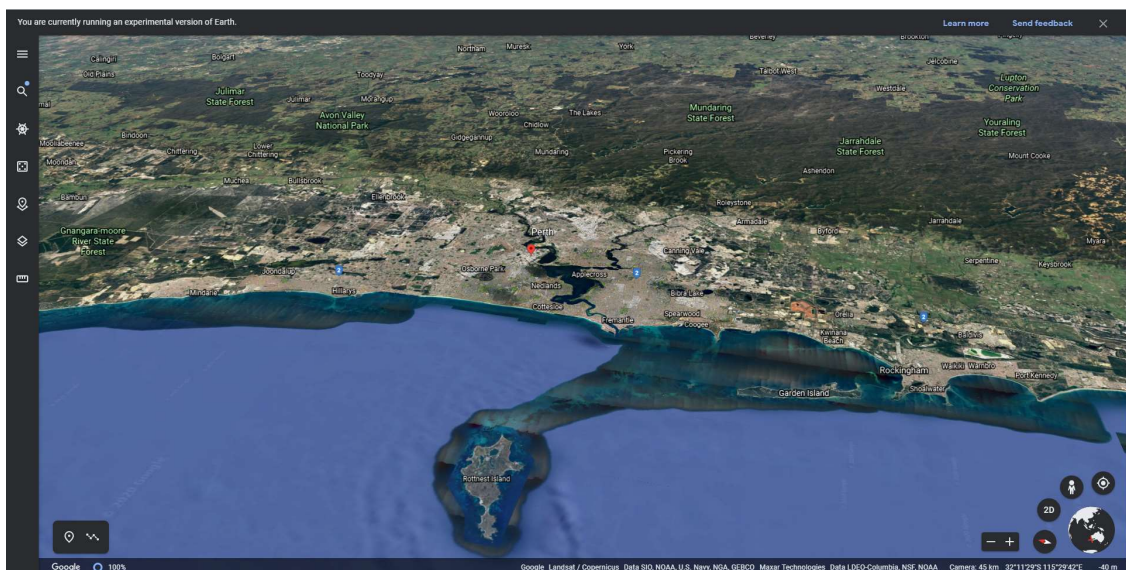
- ❖ *Cocos nucifera*
- ❖ *Caryota urens*
- ❖ *Dictyosperma album*
- ❖ *Hyophorbe lagenicaulis*
- ❖ *Livistona chinensis*
- ❖ *Phoenix reclinata*
- ❖ *Thrinax radiata*
- ❖ *Veitchia montgomeryana*

Πέρθ, Αυστραλία

Το Πέρθ είναι μεγάλη πόλη της Αυστραλίας. Βρίσκεται νοτιοδυτικά της χερσονήσου. Είναι μια από τις πόλεις στις οποίες συναντά κάνεις αρκετά φοινικοειδή κυρίως σε πάρκα και κύρους δρόμους.

Όσο αφορά τις θερμοκρασίες που επικρατούν στην περιοχή είναι όμοιες με αυτές της Πάφου. Η ετήσια βροχόπτωση είναι σχεδόν διπλάσια και αυτό προβλέπει καταγραφή αρκετών διαφορετικών ειδών της οικογένειας arecacea.

Για την περιήγηση στο Πέρθ επιλέχθηκαν τέσσερις περιοχές. Οι τρεις από αυτές αποτελούν το παραλιακό σημείο τις πόλεις με πάρκα και τους κύριους δρόμους, και είναι η περιοχές Perth, South Perth και Victoria Park. Η περιοχή Newport Beach είναι παραθαλάσσιος συνοικισμός όπου οι κατοικίες συνηθίζεται να διαθέτουν κήπους με φοινικοειδή.

Εικ.131. Αεροφωτογραφία του Πέρθ από το Google Earth

Perth, South Perth, Victoria Park, Perth

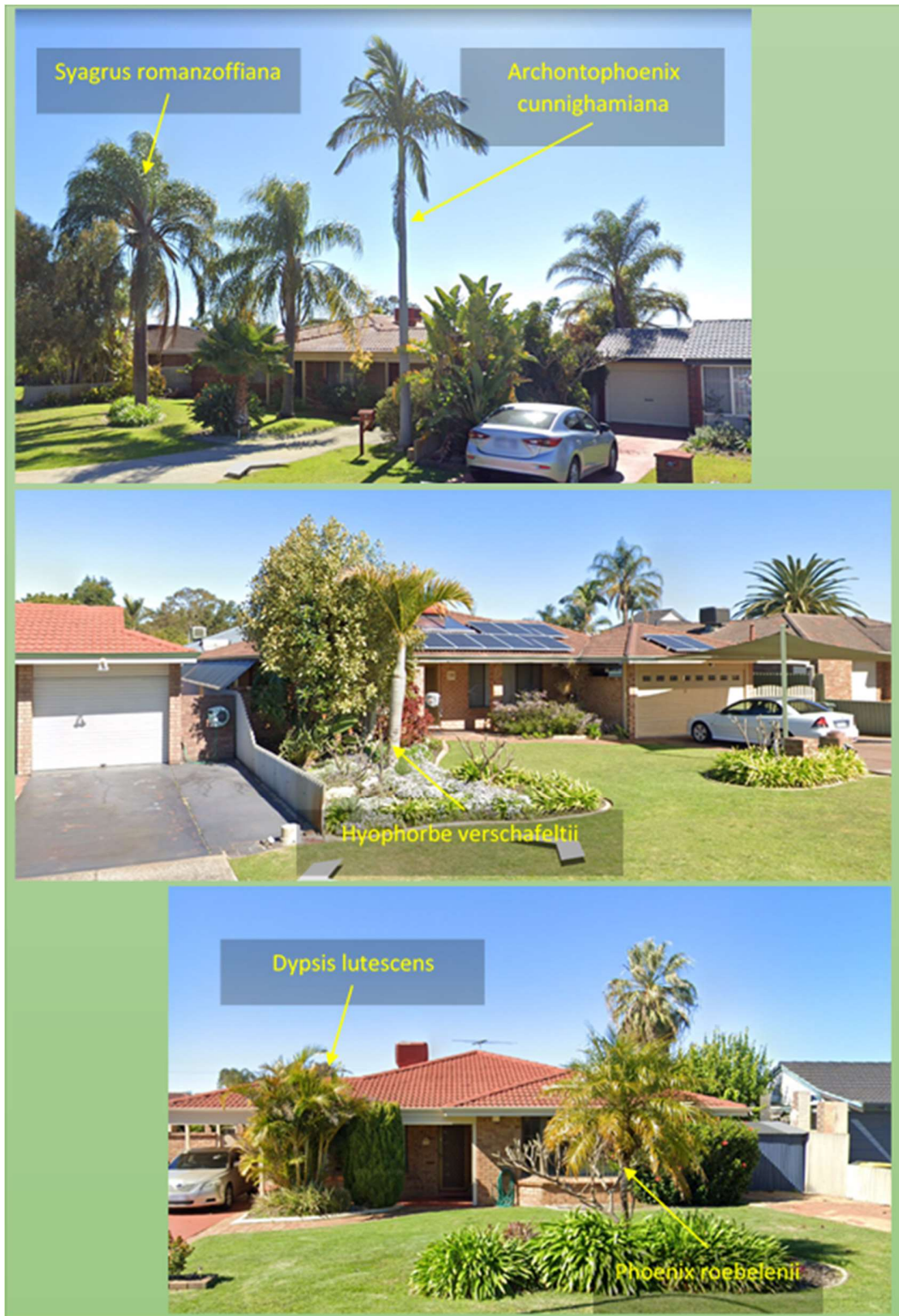
Εικ.132. Καταγραφή Πέρθ

Perth, South Perth, Victoria Park, Perth

Εικ.133. Καταγραφή Πέρθ

Newport Beach, Perth

Εικ.134. Καταγραφή Πέρθ

Newport Beach, Perth

Εικ.135. Καταγραφή Πέρθ

Newport Beach, Perth

Εικ.136. Καταγραφή Πέρθ

Αποτελέσματα καταγραφής στο Πέρθ

Από την καταγραφή που έγινε στις περιοχές του Πέρθ καταγράφηκαν 15 διαφορετικά είδη από τα οποία μόλις 4 αποτελούν νέα είδη για την Πάφο.

Όλα τα είδη που καταγράφηκαν από την περιοχή είναι τα εξής πιο κάτω.

Γνώριμα είδη:

- ❖ *Archontophoenix cunnighamiana*
- ❖ *Dypsis decaryi*
- ❖ *Dypsis lutescens*
- ❖ *Hyophorbe verschafeltii*
- ❖ *Phoenix canariensis*
- ❖ *Phoenix roebelenii*
- ❖ *Ravenea rivularis*
- ❖ *Roystonea regia*
- ❖ *Syagrus romanzoffiana*
- ❖ *Washingtonia filifera*
- ❖ *Washingtonia robusta*

Νέα είδη:

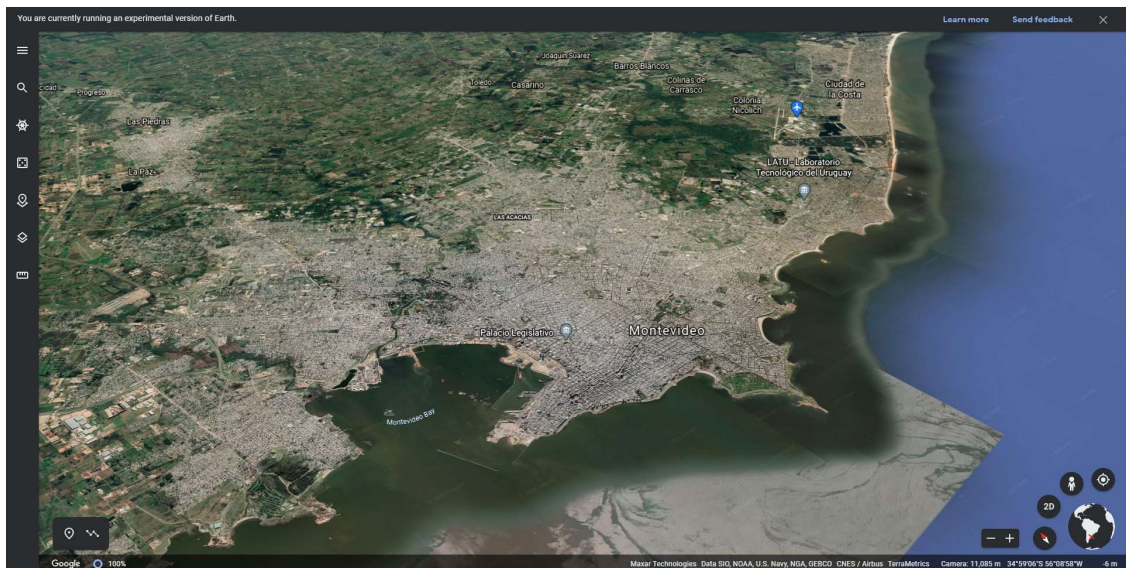
- ❖ *Butia capitata*
- ❖ *Caryota urens*
- ❖ *Ptychosperma elegans*
- ❖ *Phoenix reclinata*

Μοντεβιδέο, Ουρουγουάη

Το Μοντεβιδέο είναι η πρωτεύουσα και μεγαλύτερη πόλη της Ουρουγουάης. Είναι μια από τις πόλεις της χώρας όπου στα παράλια της υπάρχουν αρκετά φοινικόδεντρα κυρίως σε πάρκα, νησίδες και δρόμους αλλά και σε κήπους κατοικιών.

Όσο αφορά τις θερμοκρασίες που επικρατούν στην περιοχή η υψηλότερες θερμοκρασίες είναι χαμηλότερες από αυτές τις Πάφου, αλλά μέσα στα επιθυμητά όρια. Η ετήσια βροχόπτωση είναι σχεδόν διπλάσια και αυτό προβλέπει καταγραφή αρκετών διαφορετικών ειδών της οικογένειας arecacea.

Η καταγραφή στο Μοντεβιδέο έγινε κοντά στα παράλια της πόλης σε κεντρικά σημεία αφού εκεί υπάρχουν τα περισσότερα φοινικοειδή.

Εικ.137. Αεροφωτογραφία του Μοντεβιδέο από το Google Earth

Montevideo

Εικ.138. Καταγραφή Μοντεβιδέο

Montevideo

Εικ.139. Καταγραφή Μοντεβιδέο

Αποτελέσματα καταγραφής στο Μοντεβιδέο

Από την καταγραφή που έγινε στο Μοντεβιδέο καταγραφήκαν μόνο 7 είδη από τα οποία μόνο 3 ήταν νέα είδη.

Όλα τα είδη που καταγραφήκαν από την περιοχή είναι τα εξής πιο κάτω.

Γνώριμα είδη:

- ❖ *Archontophoenix cunnighamiana*
- ❖ *Phoenix canariensis*
- ❖ *Syagrus romanzoffiana*
- ❖ *Washingtonia filifera*

Νέα είδη:

- ❖ *Butia capitata*
- ❖ *Butia yatay*
- ❖ *Livistona chinensis*

iv) Αποτελέσματα καταγραφής

Μέσα από την καταγραφή που έγινε σε περιοχές των πέντε πόλεων ανακαλύφθηκαν 34 διαφορετικά είδη της οικογένειας arecacea από τα οποία προέκυψαν 21 νέα είδη.

Τα αποτελέσματα της καταγραφής αναγράφονται στο πιο κάτω πίνακα.

Πίνακας αποτελεσμάτων καταγραφής πόλεων					
Νέο είδος που καταγράφηκε	Λος Άντζελες	Μαϊάμι	Ντέρμπαν	Πέρθ	Μοντεβιδέο
Acoelorrhaph e Wrightii	-	Καταγράφηκ αν μερικά φυτά σε κήπο κτηρίου και κατοικίας	-	-	-
Adonidia merrillii	-	Καταγράφηκ αν πολλά φυτά σε νησίδες, πεζοδρόμια και κήπους κατοικιών.	-	-	-
Bismarckia nobilis	-	Καταγράφηκ αν περίπου 10 φυτά σε αυλές κατοικιών και μικρό πάρκο	-	-	-

Brahea armata	Καταγράφηκε μόνο 1 φυτό σε νησίδα δρόμου	-	-	-	-
Butia capitata	Καταγράφηκε αν μόνο 2 φυτά σε πεζοδρόμια	-	-	Καταγράφηκε ε 1 μόνο φυτά σε αυλή κατοικίας	Καταγράφηκε αν αρκετά φυτά σε αυλές κατοικιών, δρόμους και μικρό πάρκο
Butia yatay	-	-	-	-	Καταγράφηκε αν λίγα φυτά σε αυλές κατοικιών και μικρό πάρκο
Caryota urens	-	-	Καταγράφηκε αν 5 μόνο φυτά σε αυλές κατοικιών	Καταγράφηκε ε 1 μόνο φυτό σε αυλή κτηρίου	-
Caryota mitis	-	Καταγράφηκε ε 1 μόνο φυτό σε κήπο κατοικίας	-	-	-

Cocos nucifera	-	Καταγράφηκ αν πάρα πολλά φυτά κυρίως σε παραθαλάσσι ες περιοχές	Καταγράφηκ αν πάρα πολλά φυτά σε παραθαλάσσι ες περιοχές και δρόμους	-	-
Dictyosperma album	-	-	Καταγράφηκ αν αρκετά φυτά κήπους κατοικιών και νησίδες δρόμων	-	-
Hyophorbe lagenicaulis	-	Καταγράφηκ αν 5 μόνο φυτά σε κήπους κατοικιών	Καταγράφηκ αν μερικά φυτά σε αυλές κατοικιών και δρόμους	-	-
Livistona chinensis	-	Καταγραφική αν 4 φυτά μόνο σε αυλές κατοικιών και νησίδες δρόμων	Καταγραφική αν μερικά φυτά σε αυλή κατοικίας	-	Καταγράφηκ αν 2 μόνο φυτά σε δρόμο και αυλή κατοικίας
Livistona decora	-	Καταγράφηκ ε 1 μόνο φυτό σε νησίδα δρόμου	-	-	-

Phoenix reclinata	-	Καταγράφηκ αν μερικά φυτά σε αυλές κτηρίων	Καταγράφηκ αν μερικά φυτά σε αυλή κατοικίας και σε δρόμο	Καταγράφηκ αν μερικά φυτά σε αυλή κατοικίας	-
Phoenix sylvestris	-	Καταγράφηκ αν αρκετά φυτά κυρίως σε δρόμους	-	-	-
Ptychosperma elegans	-	Καταγράφηκ αν αρκετά φυτά κυρίως σε πεζοδρόμια	-	Καταγράφηκ αν 3 μόνο φυτά σε αυλές κατοικιών	-
Sabal minor	-	Καταγράφηκ αν μερικά φυτά σε αυλή κατοικίας	-	-	-
Sabal palmetto	-	Καταγράφηκ αν πολλά φυτά σε διάφορα σημεία	-	-	-
Serenoa repens	-	Καταγράφηκ αν λίγα φυτά σε αυλές κατοικιών	-	-	-

Thrinax radiata	-	Καταγράφηκαν 3 μόνο φυτά σε αυλή κατοικίας και μικρό πάρκο	Καταγράφηκαν 2 μόνο φυτά σε κήπους κατοικιών.	-	-
Veitchia montgomeryana	-	-	Καταγράφηκαν μερικά φυτά κυρίως σε κήπους κατοικιών	-	-

Πιν.15. Πίνακας αποτελεσμάτων καταγραφής πόλεων

Στο Λος Άντζελες καταγράφηκε ένας μεγάλος αριθμός φυτών των ειδών *Washingtonia robusta* και *Washingtonia filifera* στις παραθαλάσσιες περιοχές. Στους κύριους δρόμους και σε κατοικίες παρατηρήθηκαν αρκετά συχνά τα είδη *Archontophoenix cunninghamiana* και *Syagrus romanzoffiana*. Επίσης σε κατοικίες εντοπίστηκαν αρκετά φυτά *Phoenix roebelenii*. Όσο αφορά νέα είδη στο Λος Άντζελες εντοπίστηκαν μόνο 2 είδη, 2 φυτά *Butia capitata* και 1 φυτό *Brahea armata*.

Στο Μαϊάμι καταγράφηκε ο μεγαλύτερος πληθυσμός φοινικοειδών τόσο σε ποσότητα όσο και ποικιλία ειδών. Παραθαλάσσια και σε κεντρικούς δρόμους έχει καταγραφεί ένας μεγάλος αριθμός του είδους *Cocos nucifera* που είναι ο γνωστός Κοκοφοίνικας. Σε κεντρικούς δρόμους επίσης αλλά και σε όλα τα σημεία της πόλης παρατηρήθηκε ακόμα ένας μεγάλος αριθμός από το είδος *Roystonea regia* το γνωστό Βασιλικό φοίνικα. Άλλα συνηθισμένα είδη στο Μαϊάμι που καταγραφήκαν σε δρόμους και κήπους κατοικιών είναι τα είδη *Ptychoperma elegans*, *Adonidia merrillii* και *Wodyetia bifurcata*, όπου τα δύο πρώτα αποτελούν και νέα είδη για την Πάφο. Άλλα νέα είδη που εντοπίζονται συχνά στο Μαϊάμι είναι το *Sabal palmetto* και το *Phoenix sylvestris*. Εκτός από τα προαναφερθέντα 4 νέα είδη, έχουν καταγραφεί άλλα 12 νέα είδη τα οποία αναγράφονται στο πιο πάνω πίνακα αποτελεσμάτων της καταγραφής.

Στο Ντέρμπαν παρατηρείται σε μεγάλο αριθμό στην παραθαλάσσια περιοχή το είδος *Cocos Nucifera*. Σε δρόμους και κατοικίες καταγράφηκε επίσης σε μεγάλο αριθμό το είδος *Syagrus romanzoffiana*. Αλλά φυτά που συναντά κάποιος συχνά σε δημόσιους χώρους είναι το είδος *Dictyosperma album*. Σε κήπους κατοικιών καταγράφηκαν αρκετά συχνά τα είδη *Dypsis lutescens* και *Hyophorbe verschafeltii*. Όσο αφορά νέα είδη, εντοπίστηκαν 8. Σε αυτά συμπεριλαμβάνονται και τα είδη *Veitchia montgomeryana* και *Hyophorbe lagenicaulis*, ένα χαμηλό είδος που ο κορμός του μοιάζει με μπουκάλι.

Στην παραθαλάσσια περιοχή του Πέρθ καταγράφηκε ένας τεράστιος αριθμός από το είδος *Phoenix canariensis* το γνωστό Κανάριο Φοίνικα. Άλλα φυτά που καταγραφήκαν σε μεγάλο αριθμό είναι τα είδη *Washingtonia filifera* και *Washingtonia robusta* που συχνά παρατηρούνται στις νησίδες των παραθαλάσσιων δρόμων της πόλης. Σε κήπους κατοικιών και σε δρόμους εντοπίστηκαν πολλά φυτά *Syagrus romanzoffiana* και *Archontophoenix cunninghamiana*. Τα νέα είδη που καταγραφήκαν στο Πέρθ είναι μόνο 4 και μεταξύ αυτών είναι και τα είδη *Ptychosperma elegans* και *Phoenix reclinata*.

Στο Μοντεβιδέο όπως και στο Ντέρμπαν στις παραθαλάσσιες περιοχές και σε πάρκα καταγράφηκε τεράστιος αριθμός φυτών του είδους *Phoenix canariensis*. Στους δρόμους συχνά παρατηρούνται φυτά *Syagrus Romanzoffiana* και *Washingtonia filifera*. Αρκετά συχνά σε κατοικίες και πάρκα συναντά κανείς φυτά του γένους *Butia*, το οποίο αριθμεί τα 2 από τα τρία νέα είδη που καταγραφήκαν.

Μέσα από το αποτέλεσμα της καταγραφής των ειδών από τις πέντε πόλεις εντοπίστηκαν 21 νέα είδη, τα πλείστα από αυτά καταγράφηκαν στο Μαϊάμι της Φλόριντας. Ένας σημαντικός αριθμός που μαζί με τα 14 είδη που καταγράφηκαν στην πρώτη φάση από περιοχές της επαρχίας Πάφου φτάνουν στο σύνολο τα 35 φυτά που μέσα από την φυτολογική μελέτη θα επιλεγθούν τα καταλληλότερα για την πόλη της Πάφου.

v) Φυτολογική μελέτη

Κατά την διαδικασία αυτή έγινε βοτανική και φυτολογική μελέτη για τα πιο κάτω 21 νέα είδη φοινικοειδών που προέκυψαν από την διαδικασία καταγραφή φοινικοειδών στις πόλεις Λος Άντζελες, Μαϊάμι, Ντέρμπαν, Πέρθ και Μοντεβιδέο.

- ❖ *Acoelorrhaphe wrightii*
- ❖ *Adonidia merrillii*
- ❖ *Bismarckia nobilis*
- ❖ *Brahea armata*
- ❖ *Butia capitata / odorata*
- ❖ *Butia yatay*
- ❖ *Caryota urens*
- ❖ *Caryota mitis*
- ❖ *Cocos nucifera*
- ❖ *Dictyosperma album*
- ❖ *Hyophorbe lagenicaulis*
- ❖ *Livistona chinensis*
- ❖ *Livistona decora*
- ❖ *Phoenix reclinata*
- ❖ *Phoenix sylvestris*
- ❖ *Ptychosperma elegans*
- ❖ *Sabal minor*
- ❖ *Sabal palmetto*
- ❖ *Serenoa repens*
- ❖ *Thrinax radiata*
- ❖ *Veitchia montgomeryana / arecina*

Acoelorrhaphe wrightii

Εικ.140. Acoelorrhaphe wrightii

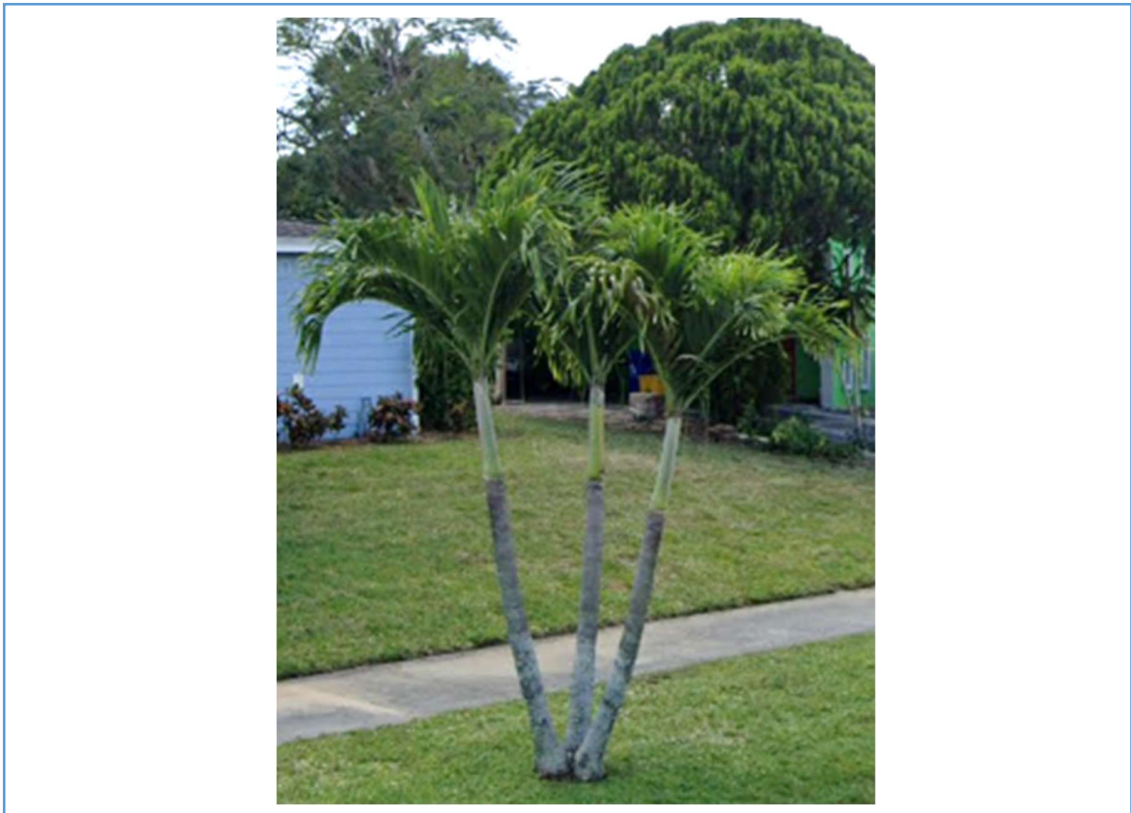
Λατινική ονομασία <i>Acoelorrhaphe wrightii</i>	
Κύρια ονομασία Paurotis Palm	
Κυπριακή ονομασία -	
Οικογένεια	Arecacea
Γένος	Acoelorrhaphe
Είδος	A.wrightii
Καταγωγή	Κεντρική Αμερική

Εμφάνιση	
Εμφάνιση	Πολύκορμο είδος με στέμμα που αποτελείται από 20-30 παλαμοειδή φύλλα.
Ύψος	4.5-6 μ
Πλάτος	1.8-6 μ

Κορμός	Εμφανίζει περισσότερους από ένα κορμό με διάμετρο μέχρι 10 εκατοστά. Καλύπτονται από ίνες και βάσεις κορμών.
Άξονας στέμματος	Δεν διαθέτει ευδιάκριτο άξονα στέμματος.
Φύλλο	Έχει παλαμοειδές φύλλο με φυλλάρια κατανεμημένα σε ημικύκλιο. Είναι ενωμένα μεταξύ τους και χωρίζονται στο μισό του μήκους τους. Το πάνω μέρος έχει πράσινο και το κάτω γκριζοπράσινο χρώμα. Το μήκος του κυμαίνεται από 45-90 εκατοστά.
Μίσχος	Ο μίσχος είναι στενός και διαθέτει πολλά μικρά αιχμηρά αγκάθια. Έχει όμοιο χρώμα με το φύλλο.
Ταξιανθία	Η ταξιανθία είναι πολύ μακριά με μήκος που κυμαίνεται από 60-120 εκατοστά. Έχει κίτρινο χρώμα και λευκά άνθη.
Καρπός	Ο καρπός είναι σφαιρικός με διάμετρο 1.5 εκατοστού. Έχει πράσινο έως κίτρινο χρώμα που γίνεται μαύρο όταν ωριμάσει.

Αντοχές και απαιτήσεις	
Ελάχιστη θερμοκρασία	-7 C°
Αντοχή στη ξηρασία	Μέτρια αλλά προτιμά υγρά εδάφη και χρειάζεται πολύ νερό στην έρημο
Αντοχή στη θερμότητα	Καλή
Αντοχή στο κρύο	Μέτρια
Αντοχή στον άνεμο	Μέτρια
Αντοχή στην αλατότητα	Μέτρια
Ταχύτητα ανάπτυξης	Πολύ αργή έως αργή ανάπτυξη
Εδαφικές προτιμήσεις	Υγρά και πλούσια εδάφη αλλά προσαρμόζεται και σε μεγάλο εύρος εδαφών
Απαιτήσεις σε ήλιο	Ελαφρός σκιά μέχρι το τρίτο έτος. Πλήρης ήλιο από το τρίτο έτος.
Επικινδυνότητα	Αιχμηροί μίσχοι
Προβλήματα	Επιρρεπείς στο μύκητα Ganoderma. Ελλείψεις θρεπτικών συστατικών σε αλκαλικά εδάφη.
Μεταφύτευση	Ανεκτικό στην μεταφύτευση μόλις σχηματιστεί ο κορμός.
Εσωτερικός χώρος	Δεν συνιστάτε και τόσο για εσωτερικό χώρο

Adonidia merrillii

Εκκ.141. Adonidia merrillii

Λατινική ονομασία <i>Adonidia merrillii</i>	
Κύρια ονομασία Christmas Palm	
Κυπριακή ονομασία -	
Οικογένεια	Arecaceae
Γένος	Archontophoenix
Είδος	A.merrillii
Καταγωγή	Φιλιππίνες, Μαλαισία

Εμφάνιση	
Εμφάνιση	Μονόκορμο είδος με στέμμα αποτελούμενο από 5-7 πτεροειδή φύλλα.
Ύψος	7.5 μ
Πλάτος	1.8-2.4 μ

Κορμός	Μονός κορμός, δακτυλιοειδής με διάμετρο 15 εκατοστά. Έχει γκρίζο χρώμα αλλά σε υπερβολική υγρασία μπορεί να πάρει μαύρη απόχρωση. Είναι αυτοκαθαριζόμενος.
Άξονας στέμματος	Το μήκος του άξονα φτάνει τα 60 εκατοστά. Έχει απαλή υφή και χρώμα κιτρινοπράσινο έως κίτρινο. Μπορεί να εμφανίσει λευκή-γκρι επικάλυψη στην επιφάνεια του. Το πάχος του είναι ίσο ή λίγο μεγαλύτερο από τον κορμό στο κάτω μέρος και στενεύει λίγο προς την βάση των φύλλων.
Φύλλο	Πτεροειδές φύλλο, με πολύ διακριτική καμπύλη στην άκρη του. Μπορεί να είναι ελαφρός όρθιο ή ελαφρός οριζόντιο με . Έχει ανοικτό πράσινο ή κιτρινοπράσινο χρώμα. Το μήκος του κυμαίνεται από 1.2-1.5 μέτρα.
Μίσχος	Το μήκος του είναι πολύ κοντός και σωληνοειδής. Έχει χρώμα κιτρινοπράσινο και δεν διαθέτει αγκάθια.
Ταξιανθία	Το μήκος της φτάνει τα 60 εκατοστά . Είναι αρκετά διακλαδωμένη και εμφανίζεται κάτω από τον άξονα του στέμματος. Αποτελείται από λευκά άνθη.
Καρπός	Έχει ωοειδές σχήμα με διάμετρο 4-5 εκατοστών. Έχει πράσινο χρώμα και έντονο κόκκινο όταν ωριμάσει. Είναι πολύ καλλωπιστικός.

Αντοχές και απαιτήσεις	
Ελάχιστη θερμοκρασία	-2 C°
Αντοχή στη ξηρασία	Μέτρια
Αντοχή στη θερμότητα	Κακή
Αντοχή στο κρύο	Κακή
Αντοχή στον άνεμο	Μέτρια
Αντοχή στην αλατότητα	Καλή
Ταχύτητα ανάπτυξης	Γρήγορη ανάπτυξη
Εδαφικές προτιμήσεις	Ευπροσάρμοστο είδος
Απαιτήσεις σε ήλιο	Ελαφρός σκιά μέχρι το τρίτο έτος. Πλήρης ήλιο μετά το τρίτο έτος.
Επικινδυνότητα	Καμία
Προβλήματα	Κιτρίνισμα φύλλων που οφείλεται σε βακτηρίασή μόλυνση
Μεταφύτευση	Μερικώς ανεκτικό στην μεταφύτευση
Εσωτερικός χώρος	Συνιστάται αρκετά για εσωτερικό χώρο

Bismarckia nobilis

Εικ.142. Bismarckia nobilis

Λατινική ονομασία <i>Bismarckia nobilis</i>	
Κύρια ονομασία Bismarck Palm	
Κυπριακή ονομασία -	
Οικογένεια	Arecacea
Γένος	Bismarckia
Είδος	B.nobilis
Καταγωγή	Μαδαγασκάρη

Εμφάνιση	
Εμφάνιση	Μονόκορμο είδος με τεράστιο στέμμα που αποτελείται από μέχρι και 24 παλαμοειδή φύλλα.
Ύψος	9 μ
Πλάτος	4.2-4.8 μ

Κορμός	Ο κορμός είναι χοντρός με διάμετρο που κυμαίνεται από 40-60 εκατοστά. Είναι καθαρός με λίγες βάσεις από πεσμένα φύλλα στο πάνω μέρος.
Άξονας στέμματος	Δεν διαθέτει ευδιάκριτο άξονα στέμματος.
Φύλλο	Παλαμοειδές έως ελαφρός ημι-παλαμοειδές φύλλο. Το χρώμα κυμαίνεται σε χρωματισμού από πράσινο έως γκριζοπράσινο, μπλε-πράσινο και γκριζο-μπλε. Τα φυλλάκια είναι σκληρά και άκαμπτα.
Μίσχος	Ο μίσχος είναι αρκετά μακρύς με μήκος που κυμαίνεται από 1.2-2.4 μέτρα. Η βάση του είναι πολύ πλατιά και αγκαλιάζει το κορμό. Δεν διαθέτει αγκάθια αλλά είναι πολύ αιχμηρός.
Ταξιανθία	Η ταξιανθία εμφανίζεται μέσα από την βάση των φύλλων και είναι άκαμπτη. Είναι διακλαδισμένη, αραιή και έχει σκούρο κόκκινο χρώμα. Τα άνθη έχουν λευκό μεζ χρώμα.
Καρπός	Ο καρπός είναι σφαιρικός με διάμετρο 5-7.5 εκατοστά. Έχει πράσινο χρώμα που γίνεται σκούρο καφέ όταν ωριμάσει.

Αντοχές και απαιτήσεις	
Ελάχιστη θερμοκρασία	-2 C° το είδος με πράσινα φύλλα -6 C° το είδος με γκρι ή μπλε αποχρώσεις φύλλων
Αντοχή στη ξηρασία	Μέτρια έως καλή
Αντοχή στη θερμότητα	Εξαιρετική
Αντοχή στο κρύο	Ελάχιστη
Αντοχή στον άνεμο	Καλή
Αντοχή στην αλατότητα	Μέτρια
Ταχύτητα ανάπτυξης	Αργή έως μέτρια ανάπτυξη
Εδαφικές προτιμήσεις	Προτιμά πλούσια εδάφη καλής αποστράγγισης αλλά προσαρμόζεται και σε αργιλώδη ή αμμώδη εδάφη.
Απαιτήσεις σε ήλιο	Πλήρης ήλιο από το πρώτο έτος.
Επικινδυνότητα	Πολύ αιχμηρός μίσχος στα φύλλα.
Προβλήματα	Ελάχιστα.
Μεταφύτευση	Δεν είναι καθόλου ανεκτικό είδος στη μεταφύτευση.
Εσωτερικός χώρος	Δεν συνιστάτε και τόσο για εσωτερικό χώρο

Brahea armata

Εικ.143. Brahea armata

Λατινική ονομασία <i>Brahea armata</i>	
Κύρια ονομασία Mexican Blue Palm	
Κυπριακή ονομασία -	
Οικογένεια	Arecacea
Γένος	Brahea
Είδος	B.armata
Καταγωγή	Μεξικό

Εμφάνιση	
Εμφάνιση	Μονόκορμο είδος με στέμμα που αποτελείται από 40 φύλλα.
Ύψος	15 μ
Πλάτος	1.8-3 μ

Κορμός	Ο κορμός είναι πολύ χοντρός με διάμετρο 90 εκατοστά. Το κάτω μέρος του είναι καθαρό και ψηλότερα διατηρούνται νεκρά φύλλα. Έχει καφέ έως γκριζο χρώμα.
Άξονας στέμματος	Δεν διαθέτει ευδιάκριτο άξονα στέμματος.
Φύλλο	Παλαμοειδές ή ελαφρός ημι-παλαμοειδές φύλλο. Έχει γαλανοπράσινο έως λευκό-πράσινο χρώμα και έχει μία κηρώδης επίστρωση στην επιφάνεια του. Το μήκος του μπορεί να φτάσει τα 2.7 μέτρα.
Μίσχος	Ο μίσχος έχει χρώμα όμοιο των φυλλαρίων με ελαφρός κίτρινη ή λευκή απόχρωση. Διαθέτει πολύ αιχμηρά κίτρινα γαντζωτά αγκάθια.
Ταξιανθία	Έχει πολύ μακριά ταξιανθία κίτρινου χρώματος που εμφανίζεται από την βάση των φύλλων και πολλές φορές μπορεί να αγγίζει το έδαφος.
Καρπός	Ο καρπός είναι πολύ σφαιρικός με διάμετρο 2 εκατοστό. Έχει πράσινο χρώμα που γίνεται κίτρινο όταν ωριμάσει.

Αντοχές και απαιτήσεις	
Ελάχιστη θερμοκρασία	-9 C°
Αντοχή στη ξηρασία	Πολύ καλή
Αντοχή στη θερμότητα	Καλή
Αντοχή στο κρύο	Καλή
Αντοχή στον άνεμο	Καλή
Αντοχή στην αλατότητα	Κακή έως μέτρια
Ταχύτητα ανάπτυξης	Αργή έως μέτρια ανάπτυξη
Εδαφικές προτιμήσεις	Προσαρμόζεται σε αρκετά εδάφη ακόμα και βαριά αργιλώδεις.
Απαιτήσεις σε ήλιο	Πλήρης ήλιο από το πρώτο έτος.
Επικινδυνότητα	Αιχμηρά γαντζωτά αγκάθια στους μίσχους.
Προβλήματα	Σήψη στέμματος όταν εκτίθεται σε υψηλή υγρασία σε κρύο καιρό. Ελκυστικό είδος για το ρυγχοφόρο κάνθαρο.
Μεταφύτευση	Πολύ ευαίσθητο στην μεταφύτευση όταν σχηματίσει κορμό.
Εσωτερικός χώρος	Δεν συνιστάτε για εσωτερικό χώρο.

Butia capitata

Εικ.144. Butia capitata

Λατινική ονομασία <i>Butia capitata</i>	
Κύρια ονομασία Pindo Palm	
Κυπριακή ονομασία -	
Μ	Arecacea
Γένος	Butia
Είδος	B.odorata, B.capitata
Καταγωγή	Βραζιλία, Ουρουγουάη

Εμφάνιση	
Εμφάνιση	Μονόκορμο είδος με στέμμα αποτελούμενο από 30-50 πτεροειδή φύλλα.
Ύψος	6 μ
Πλάτος	2.4-3.6 μ

Κορμός	Μονός κορμός διαμέτρου 45 εκατοστών. Ο κορμός είναι καθαρός χαμηλά και ψηλά καλυμμένος από βάσεις πεσμένων φύλλων και ίνες. Κλαδεύεται ώστε να έχει καλλωπιστική επιφάνεια με βάσεις φύλλων.
Άξονας στέμματος	Δεν διαθέτει άξονα στέμματος.
Φύλλο	Πτεροειδές φύλλο, όρθιο με πολύ καμπυλοειδής εμφάνιση. Η κορυφή του ξεπερνάει την βάση των φύλλων με κατεύθυνση προς το έδαφος. Το μήκος του κυμαίνεται από 2.1-3 μέτρα. Τα παλιά φύλλα πέφτουν από το προσάρτημα στο μίσχο. Το χρώμα μπορεί να είναι απαλό πράσινο έως μπλε-πράσινο ή γκριζο.
Μίσχος	Ο μίσχος είναι πολύ μακρύς με μήκος που φτάνει τα 60 εκατοστά. Διαθέτει πλατιά αγκάθια. Έχει χρώμα όμοιο με αυτό του φύλλου που η βάση του καλύπτεται με μια λευκή-γκρίζα επίστρωση.
Ταξιανθία	Η ταξιανθία έχει μήκος 90-120 εκατοστά. Τα άνθη έχουν ανοικτό κίτρινο έως μωβ-κόκκινα χρώμα.
Καρπός	Ο καρπός είναι σφαιρικός με διάμετρο 2-3 εκατοστά. Έχει πράσινο ή κίτρινο χρώμα και πορτοκαλί όταν ωριμάσει.

Αντοχές και απαιτήσεις	
Ελάχιστη θερμοκρασία	-9 C°
Αντοχή στη ξηρασία	Καλή
Αντοχή στη θερμότητα	Πολύ καλή
Αντοχή στο κρύο	Πολύ καλή
Αντοχή στον άνεμο	Καλή
Αντοχή στην αλατότητα	Μέτρια
Ταχύτητα ανάπτυξης	Αργή έως μέτρια γρήγορη
Εδαφικές προτιμήσεις	Εξαιρετικά προσαρμόσιμο είδος.
Απαιτήσεις σε ήλιο	Πλήρης ήλιο από το δεύτερο έτος. Ελαφρός σκιά μέχρι το δεύτερο έτος.
Επικινδυνότητα	Καμία
Προβλήματα	Ελκυστικό είδος για το ρυγχοφόρο κάんθαρο.
Μεταφύτευση	Εξαιρετικά ανεκτικό στη μεταφύτευση.
Εσωτερικός χώρος	Δεν συνιστάτε και τόσο για εσωτερικό χώρο

Butia yatay

Εικ.145. Butia yatay

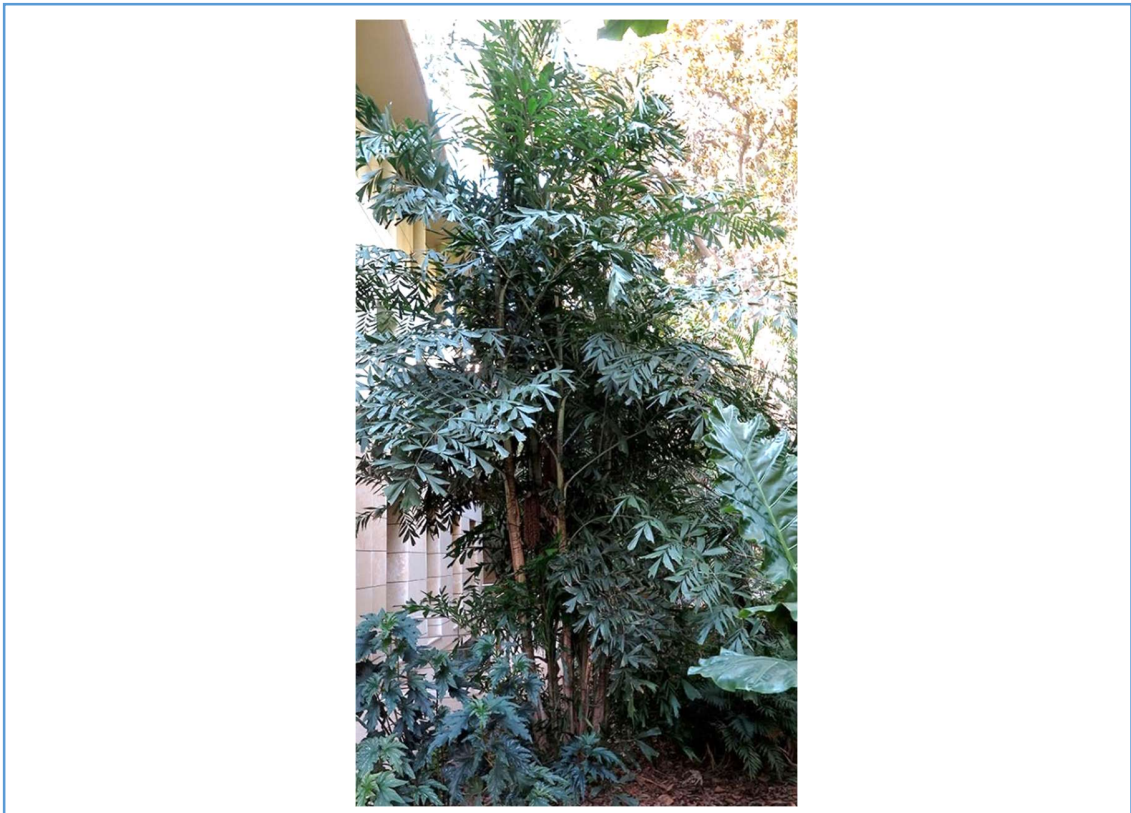
Λατινική ονομασία <i>Butia yatay</i>	
Κύρια ονομασία Jelly Palm	
Κυπριακή ονομασία -	
Μ	Arecacea
Γένος	Butia
Είδος	B.yatay
Καταγωγή	Βραζιλία, Ουρουγουάη, Αργεντινή

Εμφάνιση	
Εμφάνιση	Μονόκορμο είδος με στέμμα αποτελούμενο από 30-40 πτεροειδή φύλλα.
Ύψος	8-12 μ
Πλάτος	4 μ

Κορμός	Μονός κορμός διαμέτρου 55 εκατοστών. Ο κορμός είναι καθαρός χαμηλά και ψηλά καλυμμένος από βάσεις πεσμένων φύλλων και ίνες. Κλαδεύεται ώστε να έχει καλλωπιστική επιφάνεια με βάσεις φύλλων.
Άξονας στέμματος	Δεν διαθέτει άξονα στέμματος.
Φύλλο	Πτεροειδές φύλλο, όρθιο με πολύ καμπυλοειδής εμφάνιση. Η κορυφή του ξεπερνάει την βάση των φύλλων με κατεύθυνση προς το έδαφος. Το μήκος του κυμαίνεται από 1.8-2.5 μέτρα. Τα παλιά φύλλα πέφτουν από το προσάρτημα στο μίσχο. Το χρώμα μπορεί να είναι απαλό πράσινο έως μπλε-πράσινο ή γκριζο ή κιτρινωπό.
Μίσχος	Ο μίσχος είναι πολύ μακρύς με μήκος που φτάνει τα 120 εκατοστά. Διαθέτει αιχμηρά μεγάλα αγκάθια. Έχει χρώμα όμοιο με αυτό του φύλλου που η βάση του καλύπτεται με μια λευκή-γκρίζα και καφέ επίστρωση.
Ταξιανθία	Η ταξιανθία έχει μήκος 40-70 εκατοστά. Τα άνθη έχουν ανοικτό κίτρινο έως πορτοκαλί-κόκκινο χρώμα.
Καρπός	Ο καρπός είναι σφαιρικός με διάμετρο 2-3 εκατοστά. Έχει πράσινο και καφέ όταν ωριμάσει.

Αντοχές και απαιτήσεις	
Ελάχιστη θερμοκρασία	-9 C°
Αντοχή στη ξηρασία	Καλή
Αντοχή στη θερμότητα	Πολύ καλή
Αντοχή στο κρύο	Καλή
Αντοχή στον άνεμο	Πολύ καλή
Αντοχή στην αλατότητα	Μέτρια
Ταχύτητα ανάπτυξης	Αργή έως μέτρια γρήγορη
Εδαφικές προτιμήσεις	Εξαιρετικά προσαρμόσιμο είδος.
Απαιτήσεις σε ήλιο	Πλήρης ήλιο από το δεύτερο έτος. Ελαφρός σκιά μέχρι το δεύτερο έτος.
Επικινδυνότητα	Καμία
Προβλήματα	Ελκυστικό είδος για το ρυγχοφόρο κάんθαρο.
Μεταφύτευση	Εξαιρετικά ανεκτικό στη μεταφύτευση.
Εσωτερικός χώρος	Δεν συνιστάτε και τόσο για εσωτερικό χώρο

Caryota mitis

Εκ.146. Caryota mitis

Λατινική ονομασία <i>Caryota mitis</i>	
Κύρια ονομασία Fishtail Palm	
Κυπριακή ονομασία Καρυότα	
Οικογένεια	Arecacea
Γένος	Caryota
Είδος	C.mitis
Καταγωγή	Ινδία, Νότια Κίνα

Εμφάνιση	
Εμφάνιση	Πολύκορμο είδος με στέμμα αποτελούμενα από 6-10 τριπτεροειδή φύλλα.
Ύψος	4.5 μ
Πλάτος	3.6-6 μ

Κορμός	Αναπτύσσονται περισσότεροι από ένας κορμός αρκετά πυκνά ομαδοποιημένοι. Η διάμετρος του κυμαίνεται από 10-15 εκατοστά. Είναι δακτυλιοειδής. Καθαρός στο κάτω μέρος μέχρι λίγο πριν την βάση του στέμματος που βρίσκονται βάσεις φύλλων από πεσμένα φύλλα και ίνες.
Άξονας στέμματος	Δεν υπάρχει ευδιάκριτος άξονας
Φύλλο	Τριπτερωειδές φύλλο όρθιο ή με κλίση 45 μοιρών. Το μήκος του κυμαίνεται από 1.8-2.4 μέτρα. Έχει ανοικτό πράσινο χρώμα. Τα φυλλάκια είναι πλατιά και κατανεμημένα σε φτερωτή διάταξη. Δεν έχουν μυτερή κορυφή, είναι σχισμένα και παρομοιάζονται με ουρά ψαριού.
Μίσχος	Ο μίσχος είναι σχεδόν σωληνοειδής με μήκος που κυμαίνεται από 30-45 εκατοστά. Δεν διαθέτει αγκάθια και έχει ανοιχτοπράσινο ή κιτρινοπράσινο χρώμα.
Ταξιανθία	Εμφανίζεται στην βάση των φύλλων και έχει μήκος 30-40 εκατοστά. Με την ανθοφορία σταμάτα η ανάπτυξη νέων φύλλων και τα παλιά φύλλα αρχίζουν να πεθαίνουν γιατί είναι μονοκαρπικό είδος.
Καρπός	Ο καρπός έχει σφαιρικό σχήμα διαμέτρου 1-1.5 εκατοστού. Έχει πράσινο λαδί χρώμα που γίνεται κόκκινο έως σκούρο κόκκινο-μαύρο όταν ωριμάσει.

Αντοχές και απαιτήσεις	
Ελάχιστη θερμοκρασία	-2 C°
Αντοχή στη ξηρασία	Κακή έως μέτρια
Αντοχή στη θερμότητα	Κακή έως μέτρια
Αντοχή στο κρύο	Κακή έως μέτρια
Αντοχή στον άνεμο	Κακή
Αντοχή στην αλατότητα	Κακή έως μέτρια
Ταχύτητα ανάπτυξης	Πολύ γρήγορη ανάπτυξη
Εδαφικές προτιμήσεις	Ευπροσάρμοστο είδος
Απαιτήσεις σε ήλιο	Πλήρης σκιά τα πρώτα δύο χρόνια. Ελαφρός σκιά μέχρι το πέμπτο έτος. Πλήρης ήλιο μετά το πέμπτο έτος.
Επικινδυνότητα	Τοξικά φρούτα
Προβλήματα	Σήψη οφθαλμών και ριζών από το υπερβολικό πότισμα.
Μεταφύτευση	-
Εσωτερικός χώρος	Συνιστάτε για εσωτερικούς χώρους

Caryota urens

Εικ.147. Caryota urens

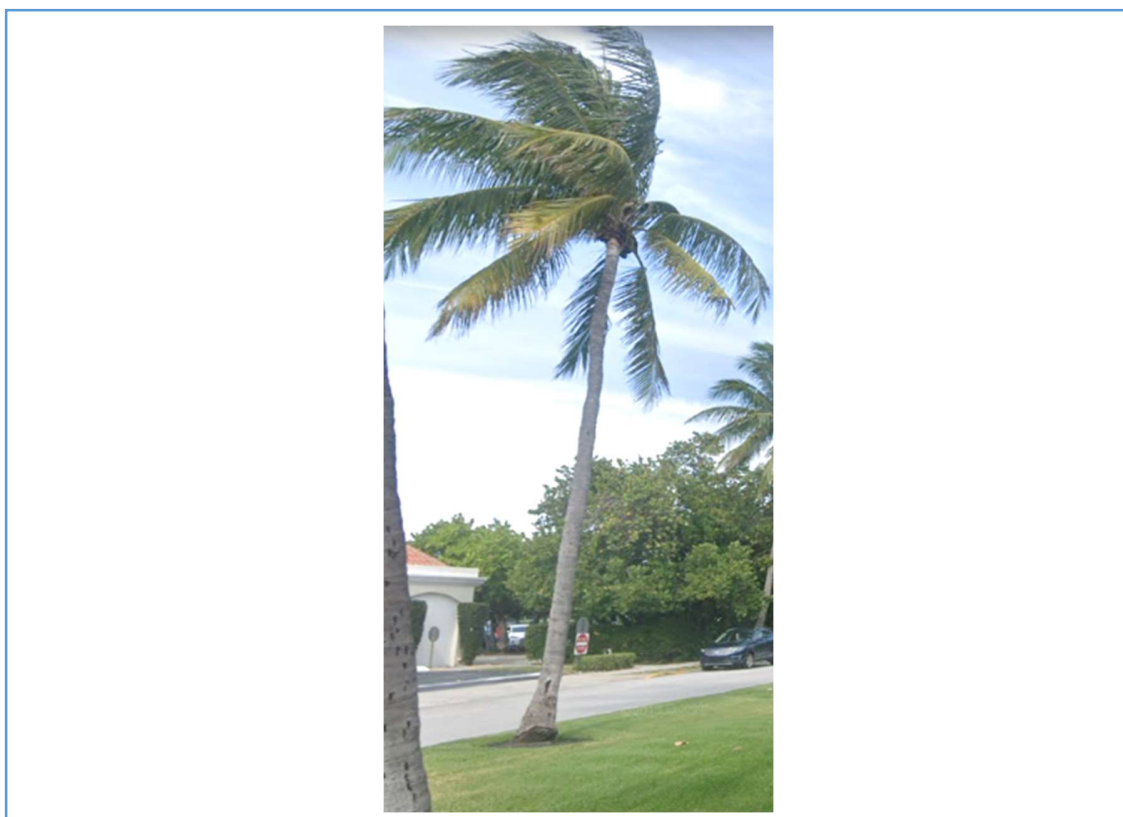
Λατινική ονομασία <i>Caryota urens</i>	
Κύρια ονομασία Toddy Palm	
Κυπριακή ονομασία Καρυότα	
Οικογένεια	Arecacea
Γένος	Caryota
Είδος	C.urens
Καταγωγή	Σρι Λάνκα, Ινδία, Μυανμάρ, Μαλαισία

Εμφάνιση	
Εμφάνιση	Μονόκορμο είδος με στέμμα αποτελούμενα από 8-20 τριπτεροειδή φύλλα.
Ύψος	15 μ
Πλάτος	3.6-4.2 μ

Κορμός	Μονός κορμός με διάμετρο 35 εκατοστών. Έχει ανοιχτοπράσινο έως λευκό χρώμα. Είναι δακτυλιοειδής και καθαρός στο κάτω μέρος ενώ έχει μεγάλες βάσεις φύλλων που παρέμειναν στο κορμό μετά την πτώση φύλλων.
Άξονας στέμματος	Δεν υπάρχει ευδιάκριτος άξονας
Φύλλο	Τριπτερωειδές φύλλο όρθιο ή με κλίση 45 μοιρών που πολλές φορές γέρνει προς το έδαφος. Το μήκος του κυμαίνεται από 3-3.6 μέτρα. Έχει ανοικτό πράσινο χρώμα. Τα φυλλάρια είναι πλατιά και κατανεμημένα σε φτερωτή διάταξη. Δεν έχουν μυτερή κορυφή, είναι σχισμένα και παρομοιάζονται με ουρά ψαριού.
Μίσχος	Ο μίσχος είναι πολύ κοντός με μήκος λιγότερο από 12 εκατοστά. Δεν διαθέτει αγκάθια και έχει ανοιχτοπράσινο χρώμα και η βάση καλύπτεται με μια λευκή επίστρωση.
Ταξιανθία	Η ταξιανθία είναι πολύ μακριά με μήκος που φτάνει τα 3 μέτρα. Εμφανίζεται κάτω από την βάση των φύλλων και διαρκεί μέχρι και ένα ολόκληρο έτος. Τα άνθη είναι λευκά έως κίτρινα χρυσαφί. Όπως και το είδος <i>C.mitis</i> μετά την ανθοφορία σταματά ή ανάπτυξη νέων φύλλων και τα παλιά φύλλα πεθαίνουν γιατί είναι μονοκαρπικό είδος.
Καρπός	Ο καρπός έχει σφαιρικό σχήμα διαμέτρου 1-1.5 εκατοστού. Έχει πράσινο χρώμα που γίνεται κόκκινο όταν ωριμάσει.

Αντοχές και απαιτήσεις	
Ελάχιστη θερμοκρασία	-6 C°
Αντοχή στη ξηρασία	Κακή έως μέτρια
Αντοχή στη θερμότητα	Μέτρια
Αντοχή στο κρύο	Κακή έως μέτρια
Αντοχή στον άνεμο	Κακή
Αντοχή στην αλατότητα	Κακή έως μέτρια
Ταχύτητα ανάπτυξης	Γρήγορη έως πολύ γρήγορη ανάπτυξη
Εδαφικές προτιμήσεις	Προσαρμόζεται στα περισσότερα εδάφη
Απαιτήσεις σε ήλιο	Πλήρης σκιά τα πρώτα δύο χρόνια. Ελαφρός σκιά μέχρι το πέμπτο έτος. Πλήρης ήλιο μετά το πέμπτο έτος.
Επικινδυνότητα	Τοξικά φρούτα
Προβλήματα	Κιτρίνισμα φύλλων σε ζεστούς και ξηρούς ανέμους. Επικίνδυνο γιατί πέφτει απότομα όταν πεθάνει ξαφνικά. Δυσκολία κοπής του ξύλου και αφαίρεσης του φυτού από τον κήπο. Συνιστάτε να φυτεύεται σε σημεία ιδανικά για πρόσβαση γερανού.
Μεταφύτευση	Κακή ανοχή στην μεταφύτευση
Εσωτερικός χώρος	Συνιστάτε για εσωτερικούς χώρους

Cocos nucifera

Εικ.148. Cocos nucifera

Λατινική ονομασία <i>Cocos nucifera</i>	
Κύρια ονομασία Coconut Palm	
Κυπριακή ονομασία Κοκοφοίνικας	
Οικογένεια	Arecacea
Γένος	Cocos
Είδος	C.nucifera
Καταγωγή	Ασία, Νότιος Αμερικής, Νησιά Ειρηνικού

Εμφάνιση	
Εμφάνιση	Μονόκορμο είδος με στέμμα αποτελούμενο από 3-6 πτεροειδή φύλλα.
Ύψος	27 μ
Πλάτος	4.5-7.5 μ

Κορμός	Μονός κορμός, δακτυλοειδής με ορατούς δακτυλίους τις περισσότερες φορές. Έχει γκρίζο χρώμα και διάμετρο που κυμαίνεται μεταξύ 30-40 εκατοστών.
Άξονας στέμματος	Δεν διαθέτει ευδιάκριτο άξονα στέμματος.
Φύλλο	Πτεροειδές και καμπυλοειδές φύλλο με μήκος που κυμαίνεται από 4-6 μέτρα. Είναι όρθιο, οριζόντιο ή και έχει κλίση 45 μοιρών προς το έδαφος. Έχει κιτρινοπράσινο χρώμα, Τα φυλλάκια του είναι στενά και πολύ μακριά.
Μίσχος	Ο μίσχος είναι πλατύς και έχει μήκος 30 εκατοστά. Έχει κίτρινο ή κιτρινοπράσινο χρώμα. Δεν διαθέτει αγκάθια.
Ταξιανθία	Η ταξιανθία έχει μήκος περίπου 30 εκατοστά. Έχει μορφή σκούπας με πολλά επιμήκη κλαδιά. Τα άνθη είναι κίτρινα έως ελαφρός πορτοκαλί.
Καρπός	Ο καρπός σφαιρικός και έχει μεγάλο μέγεθος που φτάνει τα 25 εκατοστά σε μήκος. Έχει ανοιχτοπράσινο χρώμα που γίνεται κίτρινο-πορτοκαλί όταν ωριμάσει.

Αντοχές και απαιτήσεις	
Ελάχιστη θερμοκρασία	0 C°
Αντοχή στη ξηρασία	Μέτρια έως καλή
Αντοχή στη θερμότητα	Καλή
Αντοχή στο κρύο	Κακή
Αντοχή στον άνεμο	Εξαιρετική
Αντοχή στην αλατότητα	Εξαιρετική
Ταχύτητα ανάπτυξης	Αργή ανάπτυξη
Εδαφικές προτιμήσεις	Προσαρμόζεται σε διάφορα εδάφη αλλά προτιμά κυρίως αμμώδη.
Απαιτήσεις σε ήλιο	Πλήρης από το πρώτο έτος.
Επικινδυνότητα	Επικίνδυνη πτώση ώριμων καρύδων.
Προβλήματα	Τροφοπένιες καλίου. Ελκυστικό είδος για το ρυγχοφόρο κάνθαρο.
Μεταφύτευση	-
Εσωτερικός χώρος	Δεν συνιστάτε για εσωτερικό χώρο

Dictyosperma album

Εικ.149. Dictyosperma album

Λατινική ονομασία <i>Dictyosperma album</i>	
Κύρια ονομασία Hurricane Palm	
Κυπριακή ονομασία -	
Οικογένεια	Arecacea
Γένος	Dictyosperma album
Είδος	D.album
Καταγωγή	Μαυρίκιος

Εμφάνιση	
Εμφάνιση	Μονόκορμο είδος με στέμμα αποτελούμενο από 8-15 πτεροειδή φύλλα.
Ύψος	6 μ
Πλάτος	3 μ

Κορμός	Μονός κορμός, δακτυλιοειδής με διάμετρο 15 εκατοστά. Έχει καφέ χρώμα.
Άξονας στέμματος	Το μήκος του άξονα φτάνει τα 45 εκατοστά. Συνήθως στην βάση είναι πιο πλατύς και στενεύει προς την βάση των φύλλων. Έχει χρώμα υπόλευκο πράσινο.
Φύλλο	Πτεροειδές όρθιο ή οριζόντιο φύλλο με καμπύλη που πολλές φορές γέρνει προς το έδαφος. Το μήκος που φτάνει τα 1.8 μέτρα. Έχει σκούρο πράσινο χρώμα. Τα φυλλάκια του έχουν ραβδώσεις και είναι απαλά.
Μίσχος	Το μήκος του φτάνει τα 30 εκατοστά. Έχει κιτρινοπράσινο ή υπόλευκο πράσινο χρώμα και συχνά παίρνει μία μαύρη απόχρωση. Έχει απαλή υφή και δεν διαθέτει αγκάθια.
Ταξιανθία	Το μήκος της φτάνει τα 30 εκατοστά . Εμφανίζεται κάτω από τον άξονα του στέμματος και έχει σχήμα σκούπας, με μακριά κλαδιά που φέρουν κίτρινα άνθη.
Καρπός	Έχει σφαιρικό σχήμα με διάμετρο 1-1.5 εκατοστού. Έχει πράσινο χρώμα και μαύρο όταν ωριμάσει.

Αντοχές και απαιτήσεις	
Ελάχιστη θερμοκρασία	-1 C°
Αντοχή στη ξηρασία	Κακή έως μέτρια
Αντοχή στη θερμότητα	Κακή έως μέτρια
Αντοχή στο κρύο	Κακή έως μέτρια
Αντοχή στον άνεμο	Καλή
Αντοχή στην αλατότητα	Μέτρια
Ταχύτητα ανάπτυξης	Αργή ανάπτυξη
Εδαφικές προτιμήσεις	Ευπροσάρμοστο είδος
Απαιτήσεις σε ήλιο	Ελαφρός σκιά μέχρι το τρίτο έτος. Πλήρης ήλιο μετά το τρίτο έτος.
Επικινδυνότητα	Καμία
Προβλήματα	Κανένα
Μεταφύτευση	-
Εσωτερικός χώρος	Δεν συνιστάται για εσωτερικό χώρο

Hyophorbe lagenicaulis

Εικ.150. Hyophorbe lagenicaulis

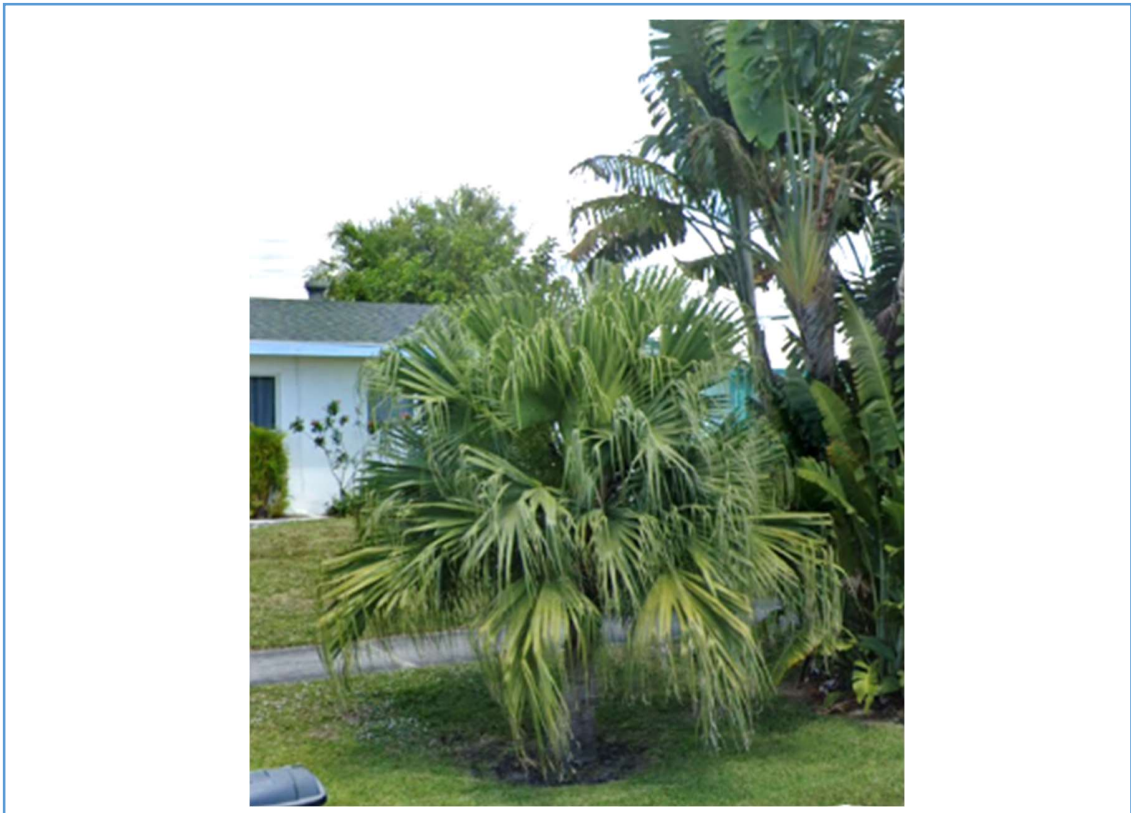
Λατινική ονομασία <i>Hyophorbe lagenicaulis</i>	
Κύρια ονομασία Bottle Palm	
Κυπριακή ονομασία Φοινικιά μπουκάλι	
Οικογένεια	Arecacea
Γένος	Hyophorbe
Είδος	H.lagenicaulis
Καταγωγή	

Εμφάνιση	
Εμφάνιση	Μονόκορμο είδος με στέμμα που αποτελείται από 2-4 φύλλα.
Ύψος	4.5 μ
Πλάτος	1.5-1.8 μ

Κορμός	Μονός κορμός, δακτυλιοειδής και αρκετά διογκωμένος στο κάτω μέρος και σχηματίζει σχήμα μπάλας ή μπουκαλιού. Στενεύει προς την βάση του άξονα του στέμματος. Το πλάτος του μπορεί να φτάσει τα 60 εκατοστά. Έχει χρώμα γκρίζο.
Άξονας στέμματος	Έχει άξονα μήκους 30 εκατοστών. Είναι παχύτερος στην βάση ,στενότερος προς τα φύλλα και αρκετά στενότερος από την διάμετρο του κορμού. Έχει χρώμα πράσινο, κιτρινοπράσινο, μωβ-πράσινο ή γαλιανοπράσινο.
Φύλλο	Πτεροειδές φύλλο, όρθιο καμπυλοειδές με ανοικτό πράσινο ή κιτρινοπράσινο χρώμα. Στην άκρη του παρατηρείται μεγαλύτερη κλίση. Το μήκος του φτάνει τα 90-120 εκατοστά. Το σύνολο των φύλλων σχηματίζει στέμμα σε σχήματος V. Έχει ανοικτό ή βαθύ πράσινο χρώμα.
Μίσχος	Ο μίσχος είναι σωληνοειδή με λεία υφή και δεν διαθέτει αγκάθια. Το μήκος του κυμαίνεται από 15-20 εκατοστά. Το χρώμα του είναι κιτρινοπράσινο έως κιτρινοπράσινο έως χάλκινο πορτοκαλί.
Ταξιανθία	Σπάνια εμφανίζεται ταξιανθία οριζόντια ή όρθια σε γωνία 45 μοιρών ακριβώς κάτω από τον άξονα του στέμματος. Τα άνθη της έχουν χρώμα λευκοκίτρινο.
Καρπός	Ο καρπός είναι σφαιρικός έως ωοειδές και έχει διάμετρο 2.5 εκατοστά. Έχει πράσινο λαδί χρώμα και γίνεται μαύρο όταν ωριμάσει.

Αντοχές και απαιτήσεις	
Ελάχιστη θερμοκρασία	1 C°
Αντοχή στη ξηρασία	Μέτρια
Αντοχή στη θερμότητα	Κακή έως μέτρια
Αντοχή στο κρύο	Όχι
Αντοχή στον άνεμο	Μέτρια
Αντοχή στην αλατότητα	Μέτρια
Ταχύτητα ανάπτυξης	Πολύ αργή
Εδαφικές προτιμήσεις	Ευπροσάρμοστο είδος
Απαιτήσεις σε ήλιο	Ελαφρός σκιά μέχρι το τρίτο έτος. Πλήρης ήλιο μετά το τρίτο έτος.
Επικινδυνότητα	Ήπια τοξικότητα στους καρπούς.
Προβλήματα	Τροφοπένιες καλίου
Μεταφύτευση	-
Εσωτερικός χώρος	Συνιστάτε μερικώς για εσωτερικούς χώρους

Livistona chinensis

Εικ.151. Livistona chinensis

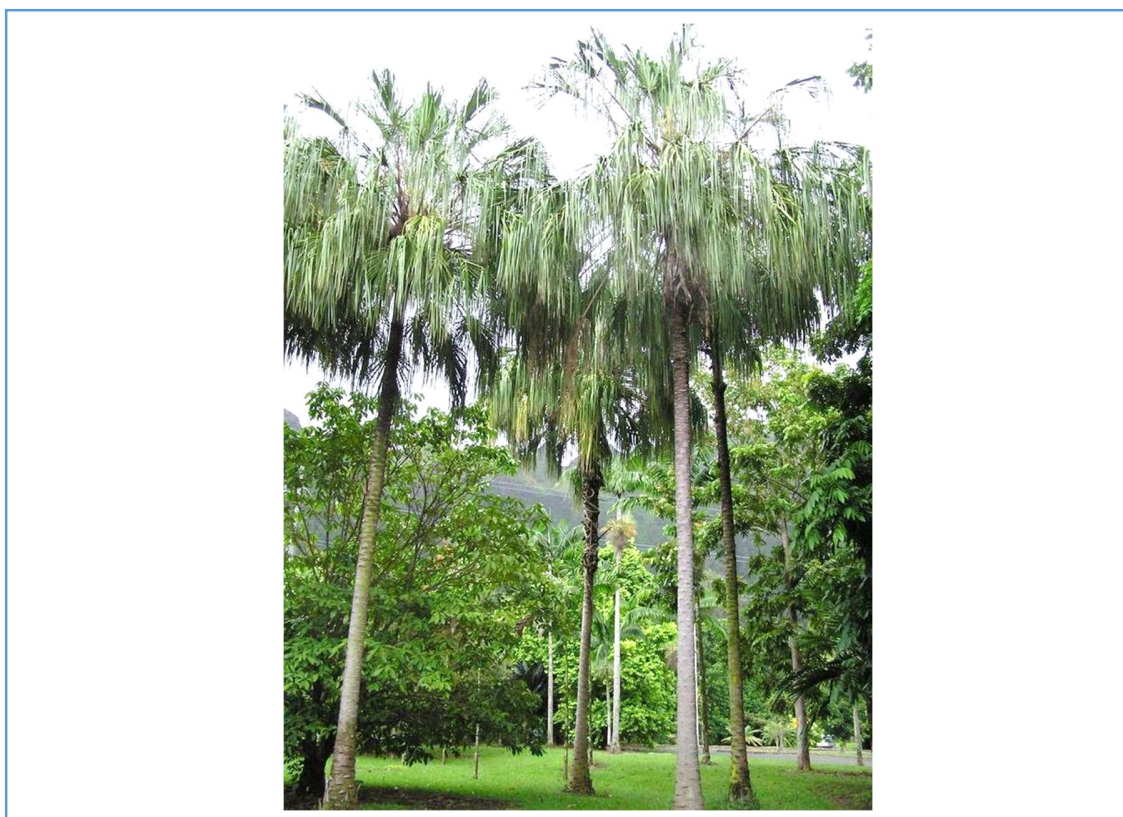
Λατινική ονομασία <i>Livistona chinensis</i>	
Κύρια ονομασία Chinese Fan Palm	
Κυπριακή ονομασία	
Οικογένεια	Arecacea
Γένος	Livistona
Είδος	L.chinensis
Καταγωγή	Νοτιοανατολικές ΗΠΑ

Εμφάνιση	
Εμφάνιση	Μονόκορμο είδος με στέμμα που αποτελείται από 40-60 παλαμοειδή φύλλα.
Ύψος	9 μ
Πλάτος	2.4-3.6 μ

Κορμός	Ο κορμός είναι μονός και έχει διάμετρο 30 εκατοστά. Είναι καθαρός στο κάτω μέρος και ψηλότερα έχει βάσεις φύλλων που άφησαν τα πεσμένα φύλλα. Έχει χρώμα σε καφέ αποχρώσεις.
Άξονας στέμματος	Δεν διαθέτει ευδιάκριτο άξονα στέμματος.
Φύλλο	Παλαμοειδές ή ελαφρός ημι-παλαμοειδές φύλλο. Έχει ανοιχτοπράσινο χρώμα όμως κιτρινίζει όταν εκτεθεί σε πλήρη ζεστό ήλιο. Τα φυλλάκια του είναι διατεταγμένα σχηματίζοντας σχεδόν πλήρη κύκλο. Είναι ενωμένα μέχρι το μισό του μήκους τους και στην συνέχεια διαιρούνται. Τα χωρισμένα φυλλάκια παρουσιάζουν απότομη κλίση 90 μοιρών προς το έδαφος δημιουργώντας μία κρεμμοκλαδή εμφάνιση των φύλλων.
Μίσχος	Ο μίσχος είναι αρκετά μακρύς με μήκος που κυμαίνεται από 90-120 εκατοστά. Διαθέτει πολύ αιχμηρά αγκάθια σαν γάντζους. Έχει ανοιχτοπράσινο χρώμα.
Ταξιανθία	Έχει πολύ διακλαδισμένη ταξιανθία μήκους 30 εκατοστών. Το χρώμα τις είναι κίτρινο και αποτελείται από κρινόλευκά άνθη.
Καρπός	Ο καρπός είναι ωοειδές με μήκος 2 εκατοστά. Έχει πράσινο χρώμα που γίνεται μπλε-μαύρο όταν ωριμάσει.

Αντοχές και απαιτήσεις	
Ελάχιστη θερμοκρασία	-7 C°
Αντοχή στη ξηρασία	Καλή σε φυτά μεγάλης ηλικίας
Αντοχή στη θερμότητα	Καλή
Αντοχή στο κρύο	Μέτρια
Αντοχή στον άνεμο	Μέτρια έως καλή
Αντοχή στην αλατότητα	Μέτρια
Ταχύτητα ανάπτυξης	Αργή έως μέτρια ανάπτυξη
Εδαφικές προτιμήσεις	Προσαρμόζεται εύκολα σε όλα τα εδάφη
Απαιτήσεις σε ήλιο	Πλήρης ήλιο μετά το τρίτο έτος. Ελαφρός σκιά μέχρι το τρίτο έτος.
Επικινδυνότητα	Πολύ αιχμηρά γαντζωτά αγκάθια στα φύλλα.
Προβλήματα	Κιτρίνισμα φύλλων σε πλήρη ζεστό ήλιο. Ελκυστικό είδος για το ρυγχοφόρο κάνθαρο.
Μεταφύτευση	Μερικώς ανεκτικό στην μεταφύτευση
Εσωτερικός χώρος	Δεν συνιστάτε και τόσο για εσωτερικό χώρο

Livistona decora

Εικ.152. Livistona decora

Λατινική ονομασία <i>Livistona decora</i>	
Κύρια ονομασία Ribbon Palm	
Κυπριακή ονομασία	
Οικογένεια	Arecacea
Γένος	Livistona
Είδος	L.decora
Καταγωγή	Αυστραλία

Εμφάνιση	
Εμφάνιση	Μονόκορμο είδος με στέμμα που αποτελείται από 30-50 παλαμοειδή φύλλα.
Ύψος	18 μ
Πλάτος	2.1-2.4 μ

Κορμός	Ο κορμός είναι μονός και έχει διάμετρο 30 εκατοστά. Είναι καθαρός στο κάτω μέρος και ψηλότερα έχει βάσεις φύλλων που άφησαν τα πεσμένα φύλλα. Έχει χρώμα καφέ έως γκριζο αποχρώσεις.
Άξονας στέμματος	Δεν διαθέτει ευδιάκριτο άξονα στέμματος.
Φύλλο	Παλαμοειδές ή μέτρια ημι-παλαμοειδές φύλλο. Έχει ανοιχτοπράσινο χρώμα. Τα φυλλάρια είναι πολύ μακριά και έχουν πολύ στενές κορυφές. Είναι διατεταγμένα σχηματίζοντας σχεδόν πλήρη κύκλο. Στα νεαρότερα φύλλα είναι ενωμένα μέχρι το μισό του μήκους τους και στην συνέχεια διαιρούνται ενώ στα παλαιότερα διαχωρίζονται σε ακόμα λιγότερο μήκος. Τα χωρισμένα φυλλάρια παρουσιάζουν απότομη κλίση 90 μοιρών προς το έδαφος δημιουργώντας μία κρεμμοκλαδή εμφάνιση των φύλλων.
Μίσχος	Ο μίσχος είναι αρκετά λεπτός με μήκος 1.2-1.5 μέτρα. Διαθέτει εξαιρετικά αγκάθια μαύρου χρώματος μήκους 1.5 εκατοστού. Έχει ανοικτό πράσινο χρώμα.
Ταξιανθία	Έχει μακριά ταξιανθία που εμφανίζεται από τη βάση των φύλλων. Έχει μήκος 90-120 εκατοστά. Τα άνθη έχουν κίτρινο χρώμα.
Καρπός	Ο καρπός είναι σφαιρικός με μήκος 1-1.5 εκατοστό. Έχει πράσινο χρώμα που γίνεται μαύρο όταν ωριμάσει.

Αντοχές και απαιτήσεις	
Ελάχιστη θερμοκρασία	-7 C°
Αντοχή στη ξηρασία	Μέτρια
Αντοχή στη θερμότητα	Καλή
Αντοχή στο κρύο	Μέτρια
Αντοχή στον άνεμο	Μέτρια έως καλή
Αντοχή στην αλατότητα	Κακή έως μέτρια
Ταχύτητα ανάπτυξης	Μέτρια έως γρήγορη ανάπτυξη
Εδαφικές προτιμήσεις	Ευρέως προσαρμόσιμο είδος
Απαιτήσεις σε ήλιο	Πλήρης ήλιο μετά το τρίτο έτος. Ελαφρός σκιά μέχρι το τρίτο έτος.
Επικινδυνότητα	Πολύ αιχμηρά αγκάθια στους μίσχους των φύλλων.
Προβλήματα	Μπορεί να παρουσιάσει το σύνδρομο κλίσης του στέμματος.
Μεταφύτευση	Μερικώς ανεκτικό στην μεταφύτευση
Εσωτερικός χώρος	Δεν συνιστάτε για εσωτερικό χώρο

Phoenix reclinata

Εικ.153. Phoenix reclinata

Λατινική ονομασία <i>Phoenix reclinata</i>	
Κύρια ονομασία Senegal Date Palm	
Κυπριακή ονομασία -	
Οικογένεια	Arecacea
Γένος	Phoenix
Είδος	P.reclinata
Καταγωγή	Αφρική, Μαδαγασκάρη

Εμφάνιση	
Εμφάνιση	Πολύκορμο είδος με στέμμα αποτελούμενο από 15-25 πτεροειδή φύλλα.
Ύψος	12 μ
Πλάτος	3-7.5 μ

Κορμός	Αναπτύσσει περισσότερο από ένα κορμό πάχους 25-30 εκατοστών. Καλύπτεται από ακανόνιστες ουλές που άφησαν πεσμένα φύλλα και από ίνες. Βάσεις φύλλων μπορεί να παραμείνουν στο κορμό επίσης.
Άξονας στέμματος	Δεν διαθέτει ευδιάκριτο άξονα στέμματος.
Φύλλο	Πτεροειδές φύλλο που έχει αρκετά καμπύλο σχήμα και μήκος που φτάνει τα 4.2 μέτρα. Στην βάση τα φυλλάκια είναι διαμορφωμένα σε μεγάλες άκαμπτες βελόνες. Έχει ανοιχτοπράσινο ή πράσινο χρώμα.
Μίσχος	Ο μίσχος έχει μήκος 30 εκατοστών και δεν διαθέτει αγκάθια αλλά διαμορφωμένα φυλλάκια σε αιχμηρές βελόνες. Έχει χρώμα ανοιχτοπράσινο έως κιτρινοπράσινο.
Ταξιανθία	Η ταξιανθία είναι μακριά και έχει μήκος 60-90 εκατοστά και έχει κίτρινο-πορτοκαλί χρώμα. Εμφανίζεται μέσα από τα φύλλα και αποτελείται από λευκά-μπεζ άνθη.
Καρπός	Ο καρπός είναι ωσειδές με μήκος σχεδόν 2 εκατοστά. Έχει πράσινο χρώμα που γίνεται πορτοκαλί όταν ωριμάσει.

Αντοχές και απαιτήσεις	
Ελάχιστη θερμοκρασία	-5 C°
Αντοχή στη ξηρασία	Καλή
Αντοχή στη θερμότητα	Πολύ καλή
Αντοχή στο κρύο	Καλή
Αντοχή στον άνεμο	Καλή
Αντοχή στην αλατότητα	Μέτρια
Ταχύτητα ανάπτυξης	Μέτρια ανάπτυξη
Εδαφικές προτιμήσεις	Ευπροσάρμοστο είδος
Απαιτήσεις σε ήλιο	Ελαφρός σκιά μέχρι το τρίτο έτος. Πλήρης ήλιο μετά το τρίτο έτος.
Επικινδυνότητα	Πολύ αιχμηρές βελόνες στις βάσεις των φύλλων.
Προβλήματα	Κανένα
Μεταφύτευση	Μέτρια ανοχή στην μεταφύτευση
Εσωτερικός χώρος	Δεν συνιστάτε για εσωτερικό χώρο

Phoenix sylvestris

Εικ.154. Phoenix sylvestris

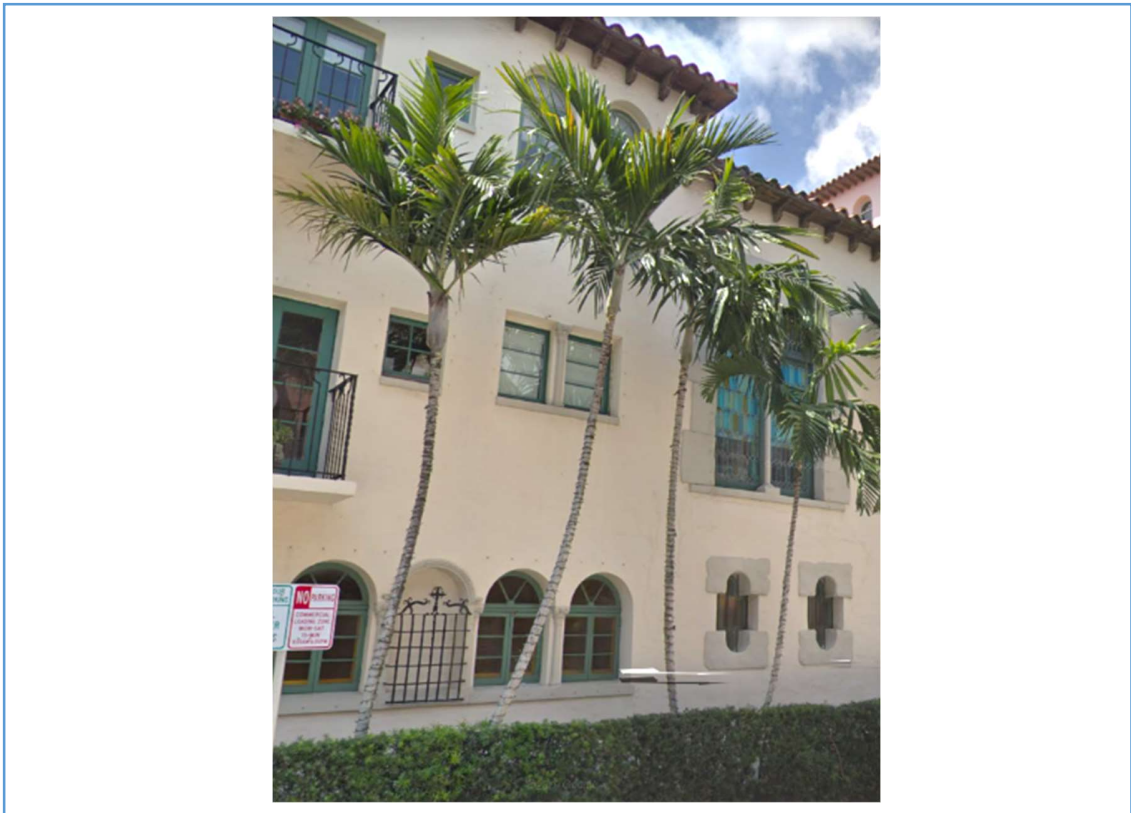
Λατινική ονομασία <i>Phoenix sylvestris</i>	
Κύρια ονομασία Silver Date Palm	
Κυπριακή ονομασία -	
Οικογένεια	Arecacea
Γένος	Phoenix
Είδος	P.sylvestris
Καταγωγή	Νότιο Πακιστάν

Εμφάνιση	
Εμφάνιση	Μονόκορμο είδος με στέμμα αποτελούμενο μέχρι και 60 πτεροειδή φύλλα.
Ύψος	12 μ
Πλάτος	5.4 μ

Κορμός	Μονός κορμός διαμέτρου 35 εκατοστών. Η επιφάνεια του είναι καλυμμένη με ουλές σε σχήμα ρόμβου που προέκυψαν από τα πεσμένων φύλλων. Έχει χρώμα καφέ ή γκριζωπό στα μεγαλύτερα φυτά.
Άξονας στέμματος	Δεν διαθέτει άξονα στέμματος
Φύλλο	Πτεροειδές φύλλο μήκους 3-3.6 μέτρων. Είναι όρθιο, οριζόντιο ή με κλίση προς το έδαφος. Έχει χρώμα κιτρινοπράσινο έως γκριζοπράσινο. Τα φυλλάρια είναι άκαμπτα, αιχμηρά και η άκρη τους έχει χρώμα μπλε-πράσινο ή γκριζοπράσινο.
Μίσχος	Ο μίσχος έχει χρώμα ανοιχτοπράσινο και διαθέτει διαμορφωμένα φυλλάρια που είναι σαν μεγάλες αιχμηρές βελόνες.
Ταξιανθία	Η Ταξιανθία εμφανίζεται μέσα από την βάση των φύλλων είναι επιμήκης και διακλαδισμένη. Τα άνθη έχουν χρώμα λευκό-μπεζ.
Καρπός	Ο καρπός είναι ωοειδής και έχει χρώμα πορτοκαλί και κόκκινο-μωβ όταν ωριμάσει.

Αντοχές και απαιτήσεις	
Ελάχιστη θερμοκρασία	-6 C°
Αντοχή στη ξηρασία	Πολύ καλή
Αντοχή στη θερμότητα	Καλή
Αντοχή στο κρύο	Μέτρια έως καλή
Αντοχή στον άνεμο	Καλή
Αντοχή στην αλατότητα	Μέτρια
Ταχύτητα ανάπτυξης	Γρήγορη ανάπτυξη
Εδαφικές προτιμήσεις	Ευπροσάρμοστο είδος
Απαιτήσεις σε ήλιο	Ελαφρός σκιά μέχρι το δεύτερο έτος. Πλήρης ήλιο μετά το δεύτερο έτος.
Επικινδυνότητα	Πολύ αιχμηρές άκριες φυλλαρίων και βελονοειδής φυλλάρια στο μίσχο του φύλλου.
Προβλήματα	Ήπια συμπτώματα έλλειψης ιχνοστοιχείων. Πολύ ελκυστικό είδος για το ρυγχοφόρο κάνθαρο.
Μεταφύτευση	Μέτρια ανοχή στην μεταφύτευση
Εσωτερικός χώρος	Δεν συνιστάτε για εσωτερικούς χώρους

Ptychosperma elegans

Εικ.155. Ptychosperma elegans

Λατινική ονομασία <i>Ptychosperma elegans</i>	
Κύρια ονομασία Alexander Palm	
Κυπριακή ονομασία -	
Οικογένεια	Arecacea
Γένος	Ptychosperma
Είδος	P.elegans
Καταγωγή	Αυστραλία

Εμφάνιση	
Εμφάνιση	Μονόκορμο είδος με στέμμα αποτελούμενο από 4-6 πτεροειδή φύλλα.
Ύψος	9 μ
Πλάτος	1.2-2.4 μ

Κορμός	Μονός κορμός, λεπτός με διάμετρο 7.5-10 εκατοστά. Είναι δακτυλιοειδής και έχει γκριζο χρώμα.
Άξονας στέμματος	Ο άξονας είναι βραδύτερος από το κορμό και μακρύτερος με μήκος 30-45 εκατοστά. Έχει χρώμα από σκούρο γκριζοπράσινο έως μωβ. Εμφανίζει συχνά μία λευκή επικάλυψη.
Φύλλο	Πτεροειδές φύλλο, επίπεδο με ελάχιστη καμπύλη. Μπορεί να είναι όρθιο ή ελαφρώς οριζόντιο. Έχει βαθύ πράσινο χρώμα. Το μήκος του φύλλου κυμαίνεται από 90-180 εκατοστά. Τα φύλλα στο σύνολο συνήθως διαμορφώνουν στέμμα σε σχήμα V.
Μίσχος	Το μήκος του φτάνει τα 15 εκατοστά. Είναι σωληνοειδής και έχει θαμπό πράσινο χρώμα.
Ταξιανθία	Η ταξιανθία εμφανίζεται κάτω από τον άξονα του στέμματος. Έχει μήκος 30-60 εκατοστά. Είναι διακλαδισμένη και αποτελείται από λευκά άνθη.
Καρπός	Έχει ωοειδές σχήμα με μήκος 1 εκατοστό. Έχει ανοικτό πράσινο χρώμα και έντονο κόκκινο όταν ωριμάσει.

Αντοχές και απαιτήσεις	
Ελάχιστη θερμοκρασία	-2 C°
Αντοχή στη ξηρασία	Κακή έως μέτρια
Αντοχή στη θερμότητα	Κακή έως μέτρια
Αντοχή στο κρύο	Κακή έως μέτρια
Αντοχή στον άνεμο	Μέτρια
Αντοχή στην αλατότητα	Κακή έως μέτρια
Ταχύτητα ανάπτυξης	Αργή έως μέτρια ανάπτυξη
Εδαφικές προτιμήσεις	Ευρέως προσαρμόσιμο είδος
Απαιτήσεις σε ήλιο	Πλήρης σκιά το πρώτο έτος. Ελαφρός σκιά μέχρι το τέταρτο έτος. Πλήρης ήλιο μετά το τέταρτο έτος.
Επικινδυνότητα	Καμία
Προβλήματα	Ακάρεα σε εσωτερικούς χώρους
Μεταφύτευση	-
Εσωτερικός χώρος	Συνιστάται πολύ για εσωτερικό χώρο

Sabal minor

Εικ.156. Sabal minor

Λατινική ονομασία <i>Sabal minor</i>	
Κύρια ονομασία Dwarf Palmetto	
Κυπριακή ονομασία -	
Οικογένεια	Arecacea
Γένος	Sabal
Είδος	S.minor
Καταγωγή	Νότιες Κεντρικές ΗΠΑ, Νοτιοανατολικό Μεξικό

Εμφάνιση	
Εμφάνιση	Μονόκορμο είδος με στέμμα που αποτελείται από 10-20 φύλλα.
Ύψος	1.5-3.6 μ
Πλάτος	1.8-3 μ

Κορμός	Στα πρώτα στάδια δεν υπάρχει εμφανείς κορμός. Σε μεγαλύτερα φυτά ο κορμός έχει διάμετρο μέχρι 35 εκατοστά.
Άξονας στέμματος	Δεν διαθέτει ευδιάκριτο άξονα στέμματος.
Φύλλο	Παλαμοειδές έως ελαφρός Ημι-παλαμοειδές φύλλο με μήκος που κυμαίνεται από 1.2-1.5 μέτρα. Έχει σκούρο πράσινο αλαφρός υπόλευκο χρώμα. Τα φυλλάκια είναι ενωμένα μεταξύ τους στο αρχικό τους μήκος και μετά διαχωρίζονται. Παραμένουν άκαμπτα χωρίς να γέρνουν προς τα κάτω όπως συμβαίνει στο είδος <i>S.palmetto</i> .
Μίσχος	Έχει αρκετά μακρύ μίσχο 60-90 εκατοστά. Είναι αρκετά κοφτερός αλλά δεν διαθέτει αγκάθια. Έχει πράσινο υπόλευκο χρώμα. Η βάση του φύλλου παραμένει στο κορμό για αρκετά χρόνια μετά την πτώση του φύλλου.
Ταξιανθία	Η ταξιανθία είναι πολύ μακριά με μήκος που κυμαίνεται από 1.5-1.8 μέτρα. Αποτελείται από λευκά-μπλεζ άνθη.
Καρπός	Ο καρπός είναι σφαιρικός με διάμετρο λιγότερο από 1 εκατοστό. Έχει σκούρο μπλε χρώμα που γίνεται μαύρο όταν ωριμάσει.

Αντοχές και απαιτήσεις	
Ελάχιστη θερμοκρασία	-12 C°
Αντοχή στη ξηρασία	Καλή
Αντοχή στη θερμότητα	Καλή
Αντοχή στο κρύο	Πολύ καλή
Αντοχή στον άνεμο	Καλή
Αντοχή στην αλατότητα	Καλή
Ταχύτητα ανάπτυξης	Αργή ανάπτυξη
Εδαφικές προτιμήσεις	Ευπροσάρμοστο είδος
Απαιτήσεις σε ήλιο	Ελαφρός σκιά μέχρι το τρίτο έτος. Πλήρης ήλιο από το τρίτο έτος.
Επικινδυνότητα	Καμία
Προβλήματα	Ελκυστικό είδος για το ρυγχοφόρο κάんθαρο.
Μεταφύτευση	Αρκετά ανεκτικό στην μεταφύτευση.
Εσωτερικός χώρος	Δεν συνιστάτε για εσωτερικό χώρο

Sabal palmetto

Εικ.157. Sabal palmetto

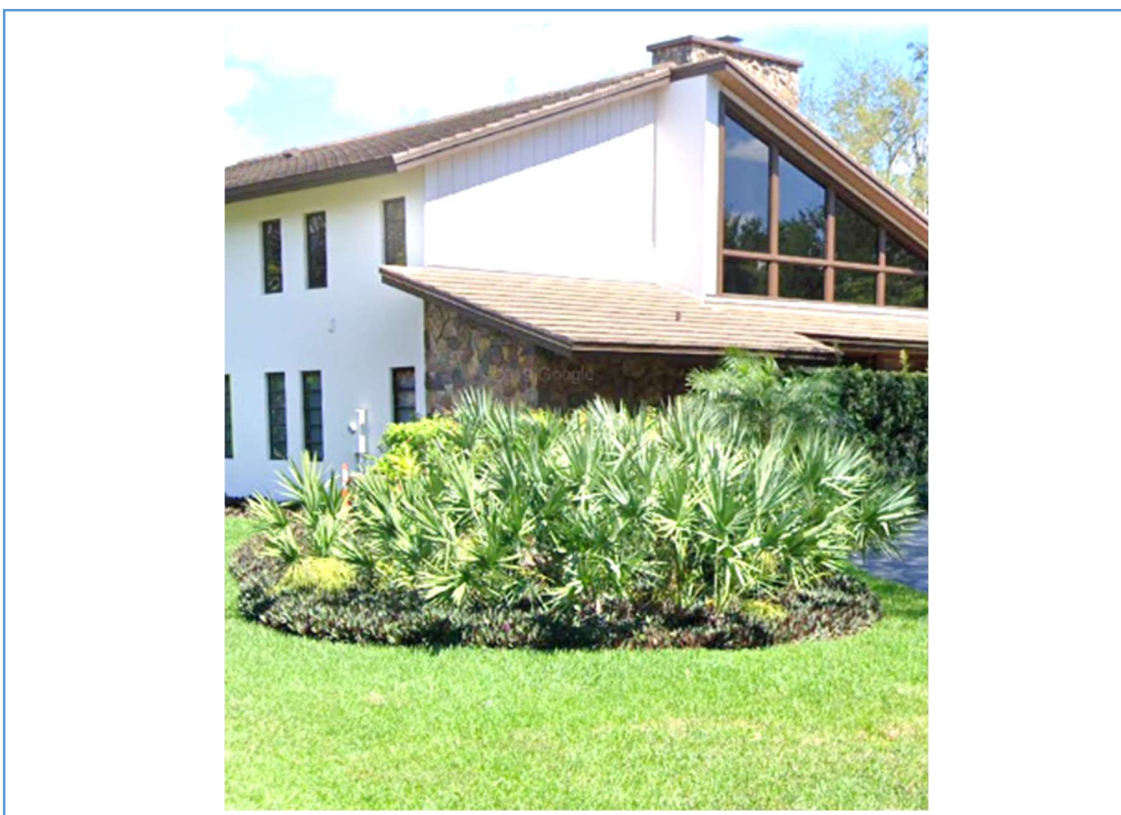
Λατινική ονομασία <i>Sabal palmetto</i>	
Κύρια ονομασία Palmetto Palm	
Κυπριακή ονομασία -	
Οικογένεια	Arecacea
Γένος	Sabal
Είδος	S.palmetto
Καταγωγή	Νότιες ΗΠΑ, Κούβα, Μπαχάμες

Εμφάνιση	
Εμφάνιση	Μονόκορμο είδος με στέμμα που αποτελείται από 20-25 ημι-παλαμοειδή φύλλα.
Ύψος	7.5 μ
Πλάτος	3 μ

Κορμός	Ο κορμός έχει διάμετρο 30-40 εκατοστά. Είναι καθαρός στα μεγαλύτερα φυτά αλλά οι βάσεις που παραμένουν μετά την πτώση των φύλλων μπορούν να κλαδευτούν ώστε να σχηματιστεί ένα πλεκτό στο κορμό. Έχει χρώμα γκριζο χρώμα και καφέ στα νεαρότερα φυτά.
Άξονας στέμματος	Δεν διαθέτει ευδιάκριτο άξονα στέμματος.
Φύλλο	Ημι-παλαμοειδές φύλλο με μήκος που κυμαίνεται από 1.8-2.1 μέτρα. Έχει πράσινο χρώμα. Τα φυλλάρια είναι ενωμένα μεταξύ τους μέχρι το μισό τους μήκος και το διαιρεμένο μέρος τους γέρνει προς το κάτω.
Μίσχος	Ο μίσχος είναι αρκετά κοφτερός αλλά δεν διαθέτει αγκάθια. Έχει πράσινο χρώμα. Ένα μεγάλο μέρος του παραμένει στον κορμό μετά την πτώση του φύλλου.
Ταξιανθία	Η ταξιανθία είναι πολύ μακριά και διακλαδισμένη. Εμφανίζεται μέσα στην βάση των φύλλων και το μήκος της κυμαίνεται από 1.2-1.8 μέτρα. Αποτελείται από λευκά άνθη.
Καρπός	Ο καρπός είναι σφαιρικός με διάμετρο 1-1.5 εκατοστά. Έχει πράσινο χρώμα που γίνεται μαύρο όταν ωριμάσει.

Αντοχές και απαιτήσεις	
Ελάχιστη θερμοκρασία	-11 C°
Αντοχή στη ξηρασία	Καλή
Αντοχή στη θερμότητα	Καλή
Αντοχή στο κρύο	Πολύ καλή
Αντοχή στον άνεμο	Καλή
Αντοχή στην αλατότητα	Καλή
Ταχύτητα ανάπτυξης	Αργή ανάπτυξη
Εδαφικές προτιμήσεις	Ευπροσάρμοστο είδος
Απαιτήσεις σε ήλιο	Ελαφρός σκιά μέχρι το τρίτο έτος. Πλήρης ήλιο από το τρίτο έτος.
Επικινδυνότητα	Καμία
Προβλήματα	Ελκυστικό είδος για το ρυγχοφόρο κάνθαρο.
Μεταφύτευση	Ανεκτικό στην μεταφύτευση μόλις σχηματιστεί ο κορμός.
Εσωτερικός χώρος	Δεν συνιστάτε και τόσο για εσωτερικό χώρο

Serenoa repens

Εικ.158. Serenoa repens

Λατινική ονομασία <i>Serenoa repens</i>	
Κύρια ονομασία Saw palmetto	
Κυπριακή ονομασία -	
Οικογένεια	Arecacea
Γένος	Serenoa
Είδος	S.repens
Καταγωγή	Νοτιοανατολικές ΗΠΑ

Εμφάνιση	
Εμφάνιση	Πολύκορμο είδος με στέμμα που αποτελείται από 10-20 φύλλα.
Ύψος	1.8 μ
Πλάτος	1.8-3 μ

Κορμός	Στα πρώτα στάδια δεν υπάρχει εμφανείς κορμός. Σε μεγαλύτερα φυτά ο κορμός έχει διάμετρο 12-18 εκατοστά και καλύπτεται από καστανές ίνες. Παρουσιάζει συνεχώς ανάπτυξη νέων βλαστών στη βάση του κάθε κορμού με αποτέλεσμα να εξαπλώνεται σε μια περιοχή.
Άξονας στέμματος	Δεν διαθέτει ευδιάκριτο άξονα στέμματος.
Φύλλο	Παλαμοειδές φύλλο με μήκος που κυμαίνεται από 0.9-1.2 μέτρα. Έχει χρώμα γαλανοπράσινο, κιτρινοπράσινο ή γκριζωπό. Καλύπτεται από λευκή κηρώδεις ουσία. Τα φυλλάκια είναι διατεταγμένα σε ημικύκλιο και είναι αρχικά ενωμένα μεταξύ τους και διαχωρίζονται στα 2/3 του μήκους τους. Είναι σχετικά άκαμπτα με ελάχιστη κλίση προς το έδαφος.
Μίσχος	Ο μίσχος είναι λεπτός και αρκετά μακρύς. Το μήκος του κυμαίνεται από 60-90 εκατοστά. Διαθέτει πολλά μικρά αιχμηρά αγκάθια. Παραμένει στο κορμό μετά την πτώση των φύλλων.
Ταξιανθία	Η ταξιανθία είναι διακλαδισμένη και έχει μήκος που κυμαίνεται από 60-90 εκατοστά. Αποτελείται από λευκά άνθη.
Καρπός	Ο καρπός είναι σφαιρικός με διάμετρο 2.5 εκατοστών. Έχει πράσινο χρώμα που γίνεται μπλε-μαύρο όταν ωριμάσει. Χρησιμοποιείται στην φαρμακοβιομηχανία.

Αντοχές και απαιτήσεις	
Ελάχιστη θερμοκρασία	-12 C°
Αντοχή στη ξηρασία	Καλή
Αντοχή στη θερμότητα	Πολύ καλή
Αντοχή στο κρύο	Πολύ καλή
Αντοχή στον άνεμο	Πολύ καλή
Αντοχή στην αλατότητα	Καλή
Ταχύτητα ανάπτυξης	Πολύ αργή ανάπτυξη
Εδαφικές προτιμήσεις	Ευρέως προσαρμόσιμο είδος
Απαιτήσεις σε ήλιο	Ελαφρός σκιά μέχρι το δεύτερο έτος. Πλήρης ήλιο από το δεύτερο έτος.
Επικινδυνότητα	Ή πολλά μικρά κοφτερά αγκάθια στα φύλλα.
Προβλήματα	-
Μεταφύτευση	Αρκετά ανεκτικό στην μεταφύτευση.
Εσωτερικός χώρος	Δεν συνιστάτε και τόσο για εσωτερικό χώρο

Thrinax radiata

Εικ.159. Thrinax radiata

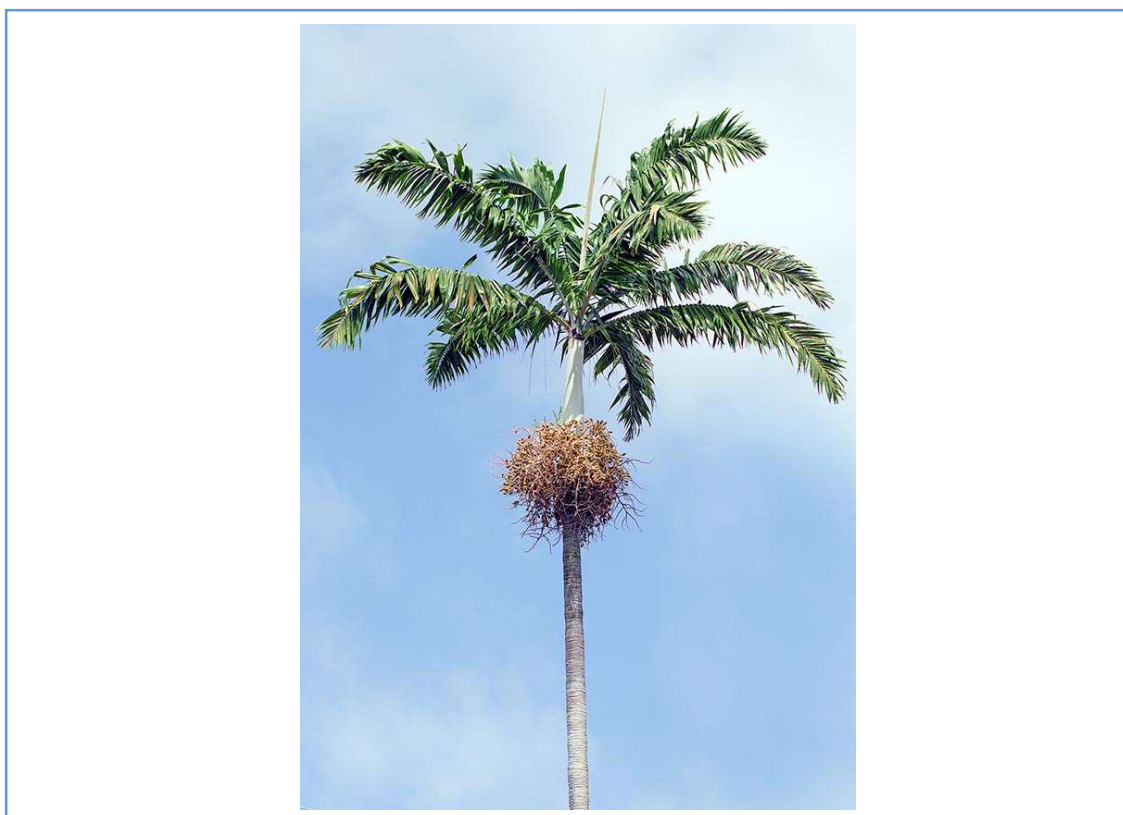
Λατινική ονομασία <i>Thrinax radiata</i>	
Κύρια ονομασία Brittle Broom Palm	
Κυπριακή ονομασία -	
Οικογένεια	Arecacea
Γένος	Thrinax
Είδος	T.radiata
Καταγωγή	Κεντρική Αμερική, Καραϊβική, Φλόριντα

Εμφάνιση	
Εμφάνιση	Μονόκορμο είδος με στέμμα που αποτελείται από 8-20 παλαμοειδή φύλλα.
Ύψος	3 μ
Πλάτος	1.8-2.4 μ

Κορμός	Ο κορμός είναι μονός και έχει διάμετρο που κυμαίνεται από 7.5-10 εκατοστά. Ο κορμός καλύπτεται από βάσεις πεσμένων φύλλων και από ίνες στα νεαρά φυτά. Τα μεγαλύτερα φυτά έχουν κυρίως καθαρό κορμό. Έχει γκρίζο χρώμα.
Άξονας στέμματος	Δεν διαθέτει ευδιάκριτο άξονα στέμματος.
Φύλλο	Το φύλλο είναι παλαμοειδές και τα φυλλάρια κατανεμημένα σε κυκλική διάταξη. Είναι ενωμένα μεταξύ του μέχρι το 2/3 του μήκους τους και αφού τα διαχωριστούν στο υπόλοιπο μήκος γέρνουν προς τα κάτω. Έχουν κιτρινοπράσινο χρώμα και μήκος που φτάνει το 1.5 μέτρο.
Μίσχος	Ο μίσχος είναι σωληνοειδής και έχει ελάχιστη καμπύλη. Το μήκος του φτάνει τα 90 εκατοστά. Δεν διαθέτει αγκάθια.
Ταξιανθία	Η ταξιανθία είναι όρθια με ελαφρός καμπύλη. Έχει μήκος 90-120 εκατοστά και περιλαμβάνει λευκά άνθη.
Καρπός	Ο καρπός είναι σφαιρικός πράσινου χρώματος και γίνεται λευκός όταν ωριμάσει.

Αντοχές και απαιτήσεις	
Ελάχιστη θερμοκρασία	-3 C°
Αντοχή στη ξηρασία	Μέτρια
Αντοχή στη θερμότητα	Μέτρια
Αντοχή στο κρύο	Κακή έως μέτρια
Αντοχή στον άνεμο	Καλή
Αντοχή στην αλατότητα	Καλή
Ταχύτητα ανάπτυξης	Πολύ αργή ανάπτυξη
Εδαφικές προτιμήσεις	Ευπροσάρμοστο είδος
Απαιτήσεις σε ήλιο	Πλήρης ήλιο μετά το τρίτο έτος. Ελαφρός σκιά μέχρι το τρίτο έτος.
Επικινδυνότητα	Πολύ αιχμηρά γαντζωτά αγκάθια στα φύλλα.
Προβλήματα	Κιτρίνισμα φύλλων
Μεταφύτευση	Αρκετά ανεκτικό στην μεταφύτευση
Εσωτερικός χώρος	Δεν συνιστάτε πολύ για εσωτερικό χώρο λόγω έλλειψής φωτός.

Veitchia montgomeryana

Εικ.160. Veitchia montgomeryana

Λατινική ονομασία <i>Veitchia montgomeryana</i>	
Κύρια ονομασία Montgomery Palm	
Κυπριακή ονομασία -	
Οικογένεια	Arecacea
Γένος	Veitchia
Είδος	V.arecina, V.montgomeryana
Καταγωγή	Βανουάτου

Εμφάνιση	
Εμφάνιση	Μονόκορμο είδος με στέμμα αποτελούμενο από 8-10 πτεροειδή φύλλα.
Ύψος	6 μ
Πλάτος	3 μ

Κορμός	Μονός κορμός, δακτυλιοειδής με διάμετρο μέχρι 25 εκατοστά. Έχει ελαφρός πράσινο ή γκριζο χρώμα.
Άξονας στέμματος	Ο άξονας έχει μήκος 75 εκατοστά. Είναι στενός και έχει χρώμα απαλό πράσινο έως λευκό.
Φύλλο	Πτεροειδές φύλλο, επίπεδο με ελάχιστη καμπύλη. Μπορεί να είναι όρθιο ή ελαφρός οριζόντιο. Έχει ανοικτό πράσινο χρώμα. Το μήκος του φύλλου φτάνει τα 180 εκατοστά.
Μίσχος	Το μήκος του φτάνει τα 15-20 εκατοστά. Είναι σχεδόν σωληνοειδής. Έχει χρώμα όμοιο του άξονα που συχνά καλύπτεται με μαύρη απόχρωση.
Ταξιανθία	Η ταξιανθία εμφανίζεται κάτω από τον άξονα του στέμματος. Είναι αρκετά διακλαδισμένη και αποτελείται από πράσινα-λευκά άνθη.
Καρπός	Έχει ωοειδές σχήμα με μήκος λιγότερο από 4 εκατοστά. Έχει πράσινο λαδί έως ανοικτό κίτρινο χρώμα και έντονο κόκκινο όταν ωριμάσει.

Αντοχές και απαιτήσεις	
Ελάχιστη θερμοκρασία	-2 C°
Αντοχή στη ξηρασία	Μέτρια
Αντοχή στη θερμότητα	Κακή
Αντοχή στο κρύο	Κακή έως μέτρια
Αντοχή στον άνεμο	Μέτρια
Αντοχή στην αλατότητα	Μέτρια
Ταχύτητα ανάπτυξης	Αργή ανάπτυξη
Εδαφικές προτιμήσεις	Ευπροσάρμοστο είδος
Απαιτήσεις σε ήλιο	Ελαφρός σκιά μέχρι το τρίτο έτος. Πλήρης ήλιο μετά το τρίτο έτος.
Επικινδυνότητα	Καμία
Προβλήματα	Κανένα
Μεταφύτευση	-
Εσωτερικός χώρος	Συνιστάται για εσωτερικό χώρο εφόσον υπάρχει καλός φωτισμός

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

4.1. Περιοχή ανάπλασης

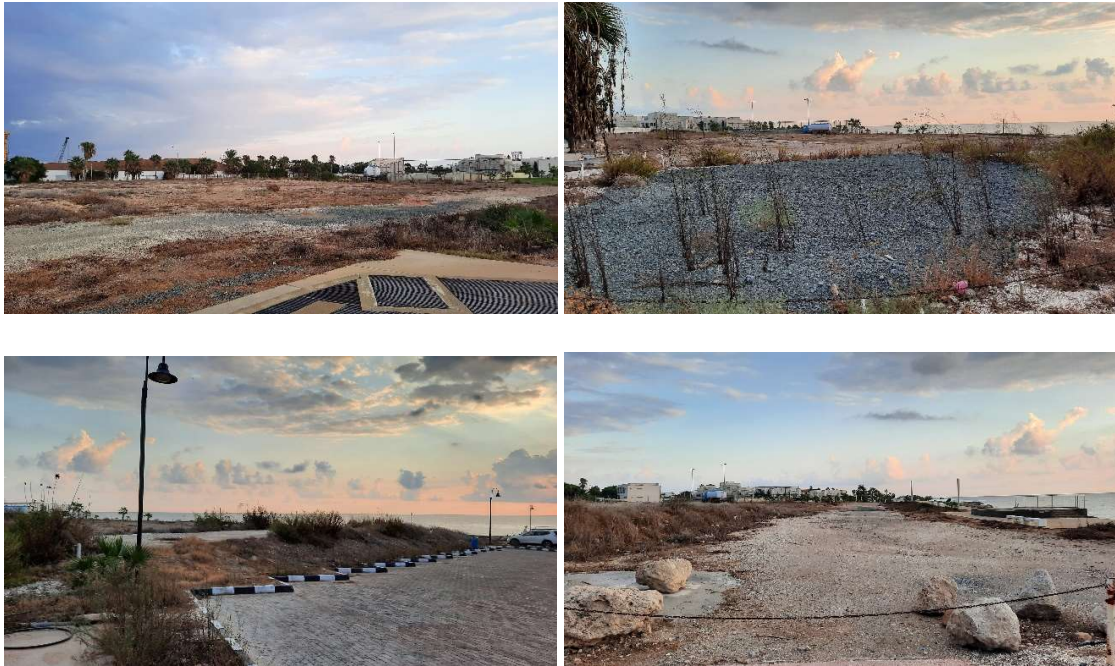
Η περιοχή που επιλέχθηκε για την ανάπλαση του πάρκο φοινικοειδών βρίσκεται στην Κάτω Πάφο και συγκεκριμένα στην περιοχή της παραλίας του ΣΟΔΑΠ, δίπλα από το δημοτικό χώρο στάθμευσης. Η έκταση της είναι περίπου 6500 τετραγωνικά μέτρα.

Εικ.161. Αεροφωτογραφία θέσης περιοχής για την διαμόρφωση του πάρκου

Η συγκεκριμένη περιοχή παραμένει για πολλά χρόνια ανεκμετάλλευτη και είναι αρκετά ερημική χωρίς καμία φύτευση και καμία χρήση. Η ιδέα ανάπλασής του Πάρκου στο χώρο αυτό θα συμβάλει στην ανάπτυξη του πρασίνου έτσι ώστε να δέσει με το υπόλοιπο πράσινο κατά μήκος του παραλιακού μετώπου και θα δώσει ζωή στην περιοχή.

Το πάρκο θα έχει καθαρά θεματική ταυτότητα και θα είναι πόλος έλξης για τους κατοίκους της Πάφου και όχι μόνο. Θα προσφέρεται ως χώρος χαλάρωση και περίπατου και όχι ως χώρος δραστηριοτήτων. Το θέμα του πάρκου θα είναι τα φοινικοειδή και σκοπός είναι να διαθέτει όσο το δυνατό την μεγαλύτερη ποικιλία φοινικοειδών που δεν υπήρξε ποτέ σε κανένα άλλο πάρκο στην Κύπρο.

Εικ.162. Περιοχή διαμόρφωσης του πάρκου

Η Θέση του πάρκου είναι σημαντική για τα φυτά καθώς παίζει σημαντικό ρόλο για την επιβίωση τους. Η περιοχή της μελέτης βρίσκεται παραθαλάσσια με το κοντινότερο σημείο στην θάλασσα να είναι στα 38 μέτρα και το μακρινότερο στα 115 μέτρα περίπου. Επίσης η περιοχή βρίσκεται σε υψόμετρο 9-13 μέτρων από την επιφάνεια της θάλασσας.

Λόγω της παραθαλάσσιας θέσης της είναι λογικό κατά διαστήματα να πνέουν μέτριοι ως δυνατοί άνεμοι. Σύμφωνα όμως με πληροφορίες που πάρθηκαν από το ιστορικό του τμήματος μετεωρολογίας οι συνηθέστεροι άνεμοι στην περιοχή έχουν ταχύτητα 1-3 μποφόρ και κάποιες μέρες του έτους μπορεί να φτάσουν τα 4-5 μποφόρ. Αρκετά ικανοποιητική τιμή που δίνει ελπίδες για την ανάπτυξη ενός τέτοιου ιδιαίτερου χώρου με ξεχωριστή ταυτότητα στην πόλη της Πάφου.

Εικ.00. Περιοχή διαμόρφωσης του πάρκου

4.2. Επιλογή φυτών

Μέσα από την ολοκλήρωση την έρευνας που έγινε στην Κύπρο και στο εξωτερικό, ανακαλύφθηκαν νέα ειδή που μπορούν να ευδοκιμήσουν στο κλίμα της Πάφου. Η επιλογή όμως του τελικού καταλόγου της φύτευσης βασίστηκε στο κατά πόσο τα φυτά μπορούν να ανταποκριθούν στις διάφορες συνθήκες της περιοχής που θα διαμορφωθεί το πάρκο.

Εφόσον η θέση την περιοχής είναι παραθαλάσσια πρέπει να μελετηθούν σοβαρά δύο παράγοντες.

Ο πρώτος παράγοντας αφορά την αντοχή των φυτών στην αλατότητα. Επειδή η περιοχή βρίσκεται σε υψόμετρο 9-13 μέτρων από την επιφάνεια της θάλασσας, κατανοούμε ότι τα φυτά δεν θα έχουν απευθείας επαφή με την αλατότητα. Φυτά μέτριας αντοχής στην αλατότητα δεν θα αντιμετωπίσουν προβλήματα εφόσον φυτευτούν σε μακρινότερη απόσταση από την θάλασσα. Φυτά με καλύτερες αντοχές μπορούν να φυτευτούν κοντινότερα στη θάλασσα και να λειτουργούν και ως μέτρο προστασίας για τα υπόλοιπα φυτά.

Ο δεύτερος παράγοντάς αφορά την αντοχή των φυτών σε δυνατούς ανέμους. Όπως γνωρίζουμε στην περιοχή επικρατούν ήπιοι άνεμοι 1-3 μποφόρ το μεγαλύτερο διάστημα του έτους. Υπάρχουν περιπτώσεις που παρατηρούνται μέτριοι άνεμοι έως 5 μποφόρ που όμως δεν αποτελούν και μεγάλη απειλή για τα περισσότερα φυτά. Φυτά με μέτρια αντοχή δεν θα έχουν μεγάλο πρόβλημα. Επίσης η φύτευση φυτών με καλύτερη αντοχή σε δυνατούς ανέμους μπροστά από φυτά με μέτρια αντοχή θα δώσει καλύτερα ακόμη αποτελέσματα.

Για να γινόταν η σωστή επιλογή των φυτών θα έπρεπε αυτά να τηρούσαν δύο βασικά κριτήρια.

Το πρώτο κριτήριο είχε να κάνει με την αντοχή των φυτών στην αλατότητα. Η αντοχή πρέπει να είναι τουλάχιστον μέτριου βαθμού. Σε περίπτωση που το φυτό είχε κακή έως

μέτρια αντοχή τότε για να πληρούσε το κριτήριο θα έπρεπε να είχε τουλάχιστον καλή αντοχή στους δυνατούς ανέμους.

Το δεύτερο κριτήριο είχε να κάνει με την αντοχή των φυτών στο δυνατούς ανέμους. Η αντοχή πρέπει να είναι επίσης τουλάχιστον μέτριου βαθμού. Σε περίπτωση που το φυτό είχε κακή έως μέτρια αντοχή τότε για να πληρούσε το κριτήριο θα έπρεπε να είχε τουλάχιστον καλή αντοχή στην αλατότητα.

Υπάρχουν 21 νέα είδη και 14 είδη που ευδοκούν είδη στην Πάφο. Από τα 35 είδη επιλέχθηκαν τα καταλληλότερα για φύτευση στο Πάρκο φοινικοειδών.

Στον πιο κάτω πίνακα φαίνονται οι αντοχές των 35 φοινικοειδών, οι οποίες έγιναν γνωστές μετά την φυτολογική μελέτη που έγινε στις δύο φάσεις της έρευνας.

Πίνακας αποτελεσμάτων φυτολογικής μελέτης νέων και γνώριμων ειδών ως προς την αντοχή στον άνεμο και την αλατότητα			
Είδος	Αντοχή στους δυνατούς ανέμους	Αντοχή στην αλατότητα	Επιλογή
Acoelorrhaphe wrightii	Μέτρια	Μέτρια	Επιλέχτηκε
Adonidia merrillii	Μέτρια	Καλή	Επιλέχτηκε
Bismarckia nobilis	Καλή	Μέτρια	Επιλέχτηκε
Brahea armata	Καλή	Κακή έως μέτρια	Επιλέχτηκε
Butia capitata	Καλή	Μέτρια	Επιλέχτηκε
Butia yatay	Πολύ καλή	Μέτρια	Επιλέχτηκε
Caryota mitis	Κακή	Κακή έως μέτρια	Απορρίφθηκε
Caryota urens	Κακή	Κακή έως μέτρια	Απορρίφθηκε
Cocos nucifera	Εξαιρετική	Εξαιρετική	Επιλέχτηκε
Dictyosperma album	Καλή	Μέτρια	Επιλέχτηκε

<i>Hyophorbe lagenicaulis</i>	Μέτρια	Μέτρια	Επιλέχθηκε
<i>Livistona chinensis</i>	Μέτρια έως καλή	Μέτρια	Επιλέχθηκε
<i>Livistona decora</i>	Μέτρια έως καλή	Κακή έως μέτρια	Απορρίφθηκε
<i>Phoenix reclinata</i>	Καλή	Μέτρια	Επιλέχθηκε
<i>Phoenix Sylvestris</i>	Καλή	Μέτρια	Επιλέχθηκε
<i>Ptychosperma elegans</i>	Μέτρια	Κακή έως μέτρια	Απορρίφθηκε
<i>Sabal minor</i>	Καλή	Καλή	Επιλέχθηκε
<i>Sabal palmetto</i>	Καλή	Καλή	Επιλέχθηκε
<i>Serenoa repens</i>	Πολύ καλή	Καλή	Επιλέχθηκε
<i>Thrinax radiata</i>	Καλή	Καλή	Επιλέχθηκε
<i>Veitchia montgomeryana</i>	Μέτρια	Μέτρια	Επιλέχθηκε
<i>Archontophoenix alexandrae</i>	Μέτρια	Κακή έως μέτρια	Απορρίφθηκε
<i>Archontophoenix cunnighamiana</i>	Μέτρια	Κακή έως μέτρια	Απορρίφθηκε
<i>Chamaerops humilis</i>	Εξαιρετική	Μέτρια	Επιλέχθηκε
<i>Dypsis decaryi</i>	Καλή	Κακή έως μέτρια	Επιλέχθηκε
<i>Dypsis lutescens</i>	Μέτρια	Μέτρια	Επιλέχθηκε
<i>Hyophorbe verschafeltii</i>	Κακή έως μέτρια	Μέτρια	Απορρίφθηκε
<i>Phoenix canariensis</i>	Καλή	Μέτρια	Επιλέχθηκε
<i>Phoenix dactylifera</i>	Καλή	Καλή	Επιλέχθηκε
<i>Phoenix roebelenii</i>	Καλή	Κακή έως μέτρια	Επιλέχθηκε
<i>Ravenea rivularis</i>	Κακή	Μέτρια	Απορρίφθηκε
<i>Roystonea regia</i>	Μέτρια	Μέτρια	Επιλέχθηκε
<i>Syagrus romanzoffiana</i>	Καλή	Καλή	Επιλέχθηκε
<i>Washingtonia filifera</i>	Καλή	Μέτρια	Επιλέχθηκε
<i>Washingtonia robusta</i>	Πολύ καλή	Καλή	Επιλέχθηκε
<i>Wodyetia bifurcata</i>	Μέτρια	Κακή έως μέτρια	Απορρίφθηκε

Πιν.16. Πίνακας αποτελεσμάτων φυτολογικής μελέτης ως προς τις αντοχές

Μέσα από τον πίνακα παρατηρείτε ότι τα 2 φυτά του γένους *Caryota* και το είδος *Ravenea rivularis* έχουν κακή αντοχή σε δυνατούς ανέμους. Επίσης τα πρώτα 2 είδη έχουν κακή έως μέτρια αντοχή στην αλατότητα με αποτέλεσμα να είναι δύσκολη η επιβίωση τους στην περιοχή. Το είδος *Ravenea rivularis* έχει μέτρια αντοχή στην αλατότητα, και θα πρέπει η θέση φύτευσης του να είναι αρκετά προστατευόμενη για να επιβιώσει.

Από τα 10 φυτά που έχουν κακή έως μέτρια αντοχή στην αλατότητα μόνο 3 έχουν καλή αντοχή στους δυνατούς ανέμους και είναι τα είδη *Brahea armata*, *Dyopsis decaryi* και *Phoenix roebelenii*. Τα υπόλοιπα 7 είδη δεν τηρούσαν τα κριτήρια επιλογής.

Το είδος *Hyophorbe versachafeltii* έχει κακή έως μέτρια αντοχή στον άνεμο και μέτρια αντοχή στην αλατότητα. Για να μην αντιμετωπίσει προβλήματα πρέπει η θέση φύτευσης του να είναι πάρα πολύ προστατευόμενη. Παρ, όλα αυτά δεν πληρούσε τα κριτήρια επιλογής.

Μετά την ολοκλήρωση της δισκελούς έρευνας, μέσα από καταγραφές, κλιματολογικές και φυτολογικές μελέτες και τέλος με την ολοκλήρωση και της μελέτης αντοχής των φυτών ετοιμάστηκε η λίστα των φυτών που θα φυτευτούν στον πάρκο φοινικοειδών και αποτελείται από 27 διαφορετικά είδη όπου είναι ένας αρκετά ικανοποιητικός αριθμός για να έρθει το επιθυμητό αυτό αποτέλεσμα.

Στη λίστα αναγράφονται οι διαστάσεις των φυτών και η προτεινόμενη φύτευση ως προς την θάλασσα.

Λίστα φυτών που επιλέχθηκαν για φύτευση στο πάρκο φοινικοειδών			
Είδος	Ύψος φυτού (μ.)	Πλάτος φυτού (μ.)	Προτεινόμενη Θέση φύτευσης ως προς την θάλασσα
<i>Acoelorrhaphe wrightii</i>	4.5-6	1.8-6	Τρίτη γραμμή
<i>Adonidia merrillii</i>	7.5	1.8-2.4	Παραθαλάσσια
<i>Bismarckia nobilis</i>	9	4.2-4.8	Δεύτερη γραμμή
<i>Brahea armata</i>	15	1.8-3	Προστατευόμενη
<i>Butia capitata</i>	6	2.4-3.6	Δεύτερη γραμμή
<i>Butia yatay</i>	8-12	4	Δεύτερη γραμμή
<i>Cocos nucifera</i>	27	4.5-7.5	Παραθαλάσσια
<i>Dictyosperma album</i>	6	3	Δεύτερη γραμμή
<i>Hyophorbe lagenicaulis</i>	4.5	1.5-1.8	Τρίτη γραμμή
<i>Livistona chinensis</i>	9	2.4-3.6	Τρίτη γραμμή
<i>Phoenix reclinata</i>	12	3-7.5	Δεύτερη γραμμή
<i>Phoenix Sylvestris</i>	12	5.4	Δεύτερη γραμμή
<i>Sabal minor</i>	1.5-3.6	1.8-3	Παραθαλάσσια
<i>Sabal palmetto</i>	7.5	3	Παραθαλάσσια
<i>Serenoa repens</i>	1.8	1.8-3	Παραθαλάσσια
<i>Thrinax radiata</i>	3	1.8-2.4	Παραθαλάσσια
<i>Veitchia montgomeryana</i>	6	3	Τρίτη γραμμή
<i>Chamaerops humilis</i>	6	1.8-6	Δεύτερη γραμμή
<i>Dypsis decaryi</i>	9	3-4.2	Προστατευόμενη
<i>Dypsis lutescens</i>	6	2.4-6	Τρίτη γραμμή
<i>Phoenix canariensis</i>	21	9	Δεύτερη γραμμή
<i>Phoenix dactylifera</i>	24	7.5	Παραθαλάσσια
<i>Phoenix roebelenii</i>	3	1.2-1.8	Προστατευόμενη
<i>Roystonea regia</i>	18	4.8	Τρίτη γραμμή
<i>Syagrus romanzoffiana</i>	19.5	3.6-6	Παραθαλάσσια
<i>Washingtonia filifera</i>	21	4.2-4.5	Δεύτερη γραμμή
<i>Washingtonia robusta</i>	30	2.4-3	Παραθαλάσσια

Πιν.17. Λίστα φυτών που επιλέχθηκαν για φύτευση

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Βιβλία
Allyn, J. (2003). A Handbook of Landscape palms, Great outdoors publishing company
Johnson, D.V. (1998). Tropical Palms, Food and Agriculture Organization of the United Nations
Lack, H.W. (2015). The book of Palms, Taschen
Lee, R.R., Paul, C., Scott, Z. (2012). The encyclopedia of cultivated palms, Timber press
Tomlinson, P. B. (1990). The Structural Biology of Palms, UK: Clarendon Press
Γεωργιάδης, Κ. (2002). Λάρνακα 2000 το τέλος ενός αιώνα, έκδοση Δήμου Λάρνακας
Ευριβιάδης, Α.Ο. (1995) Λάρνακα πολυαγαπημένη, Λάρνακα
Κυριαζής, Ν.Γ. (1995). Ο Δήμος της Λάρνακας εντός μιας πεντηκονταετίας, έκδοση Δήμου Λάρνακας
Πάτλης, Γ. (2009). Κήπος και φυτά, Σταμούλη Α.Ε.

Δημοσιεύσεις
Abroad, M. (5.4.2016). Palm Trees Galore, eyeonspain.com
All Mesopotamia (28.1.2018). Dates in Mesopotamia, allmesopotamia.wordpress.com
Ancientfoods (15.8.2011). The Date Palm in Ancient History part1, ancientfoods.wordpress.com
Deweese, J. (2005). Palms. Conservatory of Flowers
Gallant, H. (2005). Palm Trees: Uses and Locations
Gonzalez, E.G. (9.2018). Elche, the city of palms, itinari.com
Guzman, B, Fedriani, J.M. , Delibes, M., Vargas, P. (25.1.2017). The colorization history of Mediterranean dwarf palm, link.springer.com
Katemopoulos, M. (21.11.2017). The History of Palm Trees, gardenguides.com
Melendez, F.P. (9.2006). The ancient mediterranean Culture of the Palm Tree, palmerayjardines.com
Moore, H.E., Uhl, N.W. Ecology, brittanica.com
Mueler, N. (21.1.2016). How The Palm Tree Came To Southern California, gardencollage.com
Paraslevopoulou, P. (19.2.2018). One of Europe's most exotic landscapes is found in Crete, greekcitytimes.com
Patowary, K. (23.8.2017). Elche, The city of Palm Trees, amusingplanet.com
Sanderson, G. (8.2001). Natural history of the Date Palm Phoenix dactylifera, enhg.org

Tengberg, M. (22.11.2011). Beginning and early history of date palm garden cultivation in the Middle East, sciencedirect.com

Αναστασιάδης, Μ. (22.6.2016). Η ιστορία των φοινικοειδών στον Ελλαδικό χώρο, lakonikos.gr

Διαδικτυακές πηγές

<http://www.palmpedia.net>

<https://en.climate-data.org>

<https://garden.org/>

<https://www.gardenia.net>

<https://www.google.com/earth>

<https://www.google.com/maps>

ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ ΕΙΚΟΝΩΝ

Εικ.	Περιγραφή	Πηγή	Σελ.
1	Φυτά οικογένειας Arecaceae	https://i.pinimg.com	10
2	Ceroxylon quindiuense σε υψόμετρο πάνω των 1.600 μέτρων	https://upload.wikimedia.org	12
3	Geonoma edulis σε υψόμετρο πάνω των 2.900 μέτρων	data:image/jpeg;base64	12
4	Mauritia flexuosa σε βαλτώδη περιοχή	https://www.palmpedia.net	12
5	Raffia farinifera σε βάλτο	https://www.palmpedia.net	12
6	Nyssa fruticosa σε λιμνοθάλασσα	https://upload.wikimedia.org	13
7	Copernicia prunifera σε περιοχή με ξηρασία	https://pics.davesgarden.com	13
8	Washingtonia filifera σε παραθαλάσσια έρημο	https://www.gardenia.net	13
9	Maxburretia rupicola σε ασβεστολιθική έκταση	https://palmpedia.net	14
10	Hydriastele hombronii σε ελαφρός βραχώδη περιοχή	https://static.wixstatic.com	14
11	Astrocaryum jauari κοντά σε ποταμό	https://palmpedia.net	14
12	Leopoldinia pulchra κοντά σε ποτάμο	https://www.palmpedia.net	14
13	Trachycarpus fortunei	https://i.pinimg.com	15
14	Bismarckia nobilis	https://i.pinimg.com	15
15	Trithrinax campestris	https://www.trebrown.com	15
16	Chamaerops humilis	https://architecturalplants.com	15
17	Rhopalostylis sapida	https://www.palmerasyjardines.com	15
18	Phoenix dactylifera	https://inlandvalleygardenplanner.org	16
19	Washingtonia robusta	https://p0.pikist.com	16
20	Washingtonia filifera	https://images-na.ssl-images-amazon.com	16
21	Archontophoenix alexandrae	https://upload.wikimedia.org	17
22	Dypsis lutescens	https://cdn.shopify.com	17
23	Διάφορες μορφές φοινικοειδών	https://thumbs.dreamstime.com	18
24	Μορφολογία φοινικοειδών	https://journals.ashs.org	19
25	Bismarckia nobilis με γκριζοπράσινα καλλωπιστικά φύλλα	https://www.plantswhitsunday.com.au	20

26	Wodyetia bifurcata με καλλωπιστικά φύλλα που μοιάζουν με ουρά αλεπούς	https://dalbdesign.files.wordpress.com	20
27	Cystostachys renda με κόκκινους μίσχους και άξονα στέμματος	https://i.pinimg.com	20
28	Veitchia arecina με την λευκή καρδιά του φοίνικα	https://www.monaconatureencyclopedia.com	20
29	Hyophorbe lagenicaulis με κορμό που μοιάζει με μπουκάλι	https://urbantropicals.com	20
30	Socratea exorrhiza με ρίζες που εξέχουν έξω από το έδαφος	https://i.pinimg.com	20
31	Ριζικό σύστημα φοίνικα	https://media.gettyimages.com	21
32	Διάφοροι κορμοί των φοινικοειδών	https://www.4freephotos.com https://c8.alamy.com https://media.istockphoto.com https://www.friendlyshade.com https://previews.123rf.com https://www.junglemusic.net https://idtools.org https://encrypted-tbn0.gstatic.com/data:image/jpeg;base64	22
33	Διάφοροι τύποι αξόνων των φοινικοειδών	https://lh3.googleusercontent.com https://i.pinimg.com https://urbantropicals.com https://www.oxleynursery.com.au https://i.pinimg.com https://dalbdesign.files.wordpress.com	23
34	Διάφοροι τύποι μίσχων των φοινικοειδών	https://cdn.pixabay.com https://junglemusic.net https://c1.wallpaperflare.com https://lh3.googleusercontent.com https://pbs.twimg.com https://www.llifle.com	23
35	Τύποι φύλλων φοινικοειδών	https://i0.wp.com/merwinconservancy.org	25
36	Διάφορες ταξιανθίες των φοινικοειδών	https://i.pinimg.com https://images.fineartamerica.com https://images.fineartamerica.com https://squathole.files.wordpress.com https://palmsofthedoughertygarden.files.wordpress.com https://assets.telegraphindia.com	25

37	Διάφοροι σπόροι φοινικοειδών	https://realpalmtrees.com https://realpalmtrees.com https://realbonsaitrees.com https://realpalmtrees.com https://qph.fs.quoracdn.net https://realpalmtrees.com https://realbonsaitrees.com	26
38	Ceroxylon quindiuense ύψους 49 μέτρων	https://i.pinimg.com	27
39	Ταξιανθία του είδους Corypha umbraculifera με ύψος 5 μέτρα	https://i.pinimg.com	27
40	Καρπός από το Lodoicea maldivica βάρους 23 κιλών	https://i.pinimg.com	27
41	Raphia australis με φύλα μήκους 16 μέτρων και πλάτους 2 μέτρων	https://i.pinimg.com	27
42	Calamus australis με στελέχη που φτάνουν τα 200 μέτρα	https://live.staticflickr.com	28
43	Απολίθωμα φοινικόδεντρου	https://www.palmtalk.org	29
44	Αρχαία Βαβυλώνα	https://www.greekshares.com	30
45	Κολώνες σε σχήμα φοίνικα, Αρχαία Αίγυπτος	https://www.pinterest.com	32
46	Λατρεία του φοίνικα στην Αρχαία Αίγυπτο	https://www.google.com	32
47	Αιγυπτιακό νόμισμα με απεικόνισή φοινικόδεντρου	https://2.bp.blogspot.com	33
48	Αρχαίοι σπόροι φοίνικα από το Μουσείο Jeronimo Molina de Jumilla	https://www.palmerasyjardines.com	34
49	El Arbol De La Vida, Παράσταση φοίνικα σε κομμάτι αγγείου	https://www.palmerasyjardines.com	34
50	La esfigne, Γλυπτό από Μουσείο Λούβρου	https://www.palmerasyjardines.com	35
51	Le Cierva, Γλυπτό από Μουσείο Σεβίλλης	https://www.palmerasyjardines.com	36
52	Ανθέμιο σε ακροκέραμο αρχαίου κτηρίου που συμβολίζουν φύλλα φοίνικα	https://i.pinimg.com	38
53	Επιβλητικό ανθέμιο του Παρθενώνα που συμβολίζει φύλλο φοίνικα (Μουσείο ακρόπολης)	https://www.archaiologia.gr	38
54	Φοίνικας σε κεραμικό	https://arxaiathouria.files.wordpress.com	39
55	Φοίνικας σε νόμισμα της αρχαία πόλης του Πριανσού	https://i.pinimg.com	40

56	Απεικόνιση φοίνικα στο χρυσό κύπελο Βαφειού (Εθνικό αρχαιολογικό μουσείο)	https://upload.wikimedia.org	41
57	Απεικόνιση φοίνικα σε κεραμικό που ανακαλύφθηκε στο Ναό της Άρτεμης	data:image/jpeg;base64	41
58	Κρητική αγιογραφία με την Αγία Βαρβάρα να κρατά κλαδί φοίνικα	https://1.bp.blogspot.com	42
59	Φοίνικες έξω από το Νεοκλασικό κτήριο του Πολυτεχνείου Αθηνών	https://www.pentapostagma.gr	43
60	Φοινικόδεντρα στην Φλόριντα των Ηνωμένων Πολιτειών	https://news.wjct.org	44
61	Αεροφωτογραφία από το Φοινικοδάσος του Βάι	https://greekcitytimes.com	45
62	Θίνες, το έδαφος στο Φοινικοδάσος του Βάι	https://www.newsbeast.gr	46
63	Αεροφωτογραφία από το Φοινικοδάσος Ελ Παλμεράλ στο Έλτσε της Ισπανίας	https://www.valenciabonita.es	47
64	Κανάλια άρδευσης φοινικόδεντρων στο Ελ Παλμεράλ	https://lh3.googleusercontent.com	48
65	Διαμορφωμένος δημόσιος χώρος στο δάσος Ελ Παλμεράλ	https://www.sophiesworld.net	49
66	Λευκοί φοίνικες, Πλεκτά αριστουργήματα, Πάσχα στην πόλη Έλτσε	https://2.bp.blogspot.com	50
67	Περιοχή φοινικούδες, Λάρνακα	https://www.ht.pikist.com	53
68	Χάρτης περιοχής καταγραφής Παραλιακού μετώπου Κάτω Πάφου	https://www.google.com/maps Επεξεργασία	59
69	Καταγραφή Παραλιακού μετώπου Κάτω Πάφου	Προσωπικές φωτογραφίες	60
70	Καταγραφή Παραλιακού μετώπου Κάτω Πάφου	Προσωπικές φωτογραφίες	61
71	Καταγραφή Παραλιακού μετώπου Κάτω Πάφου	Προσωπικές φωτογραφίες	62
72	Καταγραφή Παραλιακού μετώπου Κάτω Πάφου	Προσωπικές φωτογραφίες	63
73	Καταγραφή Παραλιακού μετώπου Κάτω Πάφου	Προσωπικές φωτογραφίες	64
74	Χάρτης περιοχής καταγραφής Κέντρου Πάφου	https://www.google.com/maps Επεξεργασία	66
75	Καταγραφή Κέντρου Πάφου	Προσωπικές φωτογραφίες	67
76	Καταγραφή Κέντρου Πάφου	Προσωπικές φωτογραφίες	68
77	Καταγραφή Κέντρου Πάφου	Προσωπικές φωτογραφίες	69

78	Καταγραφή Κέντρου Πάφου	Προσωπικές φωτογραφίες	70
79	Καταγραφή Κέντρου Πάφου	Προσωπικές φωτογραφίες	71
80	Χάρτης περιοχές καταγραφής παραθαλάσσιας περιοχής Πέγειας	Προσωπικές φωτογραφίες	73
81	Καταγραφή παραθαλάσσιας περιοχής Πέγειας	Προσωπικές φωτογραφίες	74
82	Καταγραφή παραθαλάσσιας περιοχής Πέγειας	Προσωπικές φωτογραφίες	75
83	Καταγραφή παραθαλάσσιας περιοχής Πέγειας	Προσωπικές φωτογραφίες	76
84	Καταγραφή παραθαλάσσιας περιοχής Πέγειας	Προσωπικές φωτογραφίες	77
85	<i>Archontophoenix alexandrae</i>	Προσωπική φωτογραφία	83
86	<i>Archontophoenix cunnighamiana</i>	Προσωπική φωτογραφία	86
87	<i>Chamaerops humilis</i>	Προσωπική φωτογραφία	89
88	<i>Dyopsis decaryi</i>	Προσωπική φωτογραφία	92
89	<i>Dyopsis lutescens</i>	Προσωπική φωτογραφία	95
90	<i>Hyophorbe verschaffeltii</i>	Προσωπική φωτογραφία	98
91	<i>Phoenix canariensis</i>	Προσωπική φωτογραφία	101
92	<i>Phoenix dactylifera</i>	Προσωπική φωτογραφία	104
93	<i>Phoenix roebelenii</i>	Προσωπική φωτογραφία	107
94	<i>Ravenea rivularis</i>	Προσωπική φωτογραφία	110
95	<i>Roystonea regia</i>	Προσωπική φωτογραφία	113
96	<i>Syagrus romanzoffiana</i>	Προσωπική φωτογραφία	116
97	<i>Washingtonia filifera</i>	Προσωπική φωτογραφία	119
98	<i>Washingtonia robusta</i>	Προσωπική φωτογραφία	122
99	<i>Wodyetia bifurcata</i>	Προσωπική φωτογραφία	125
100	Χάρτης επιλεγμένων περιοχών για κλιματολογική μελέτη	https://www.google.com/search Επεξεργασία	130
101	Αεροφωτογραφία του Λος Άντζελες από το Google Earth	https://earth.google.com/	141
102	Καταγραφή Λος Άντζελες	https://earth.google.com/	142
103	Καταγραφή Λος Άντζελες	https://earth.google.com/	143
104	Καταγραφή Λος Άντζελες	https://earth.google.com/	144
105	Καταγραφή Λος Άντζελες	https://earth.google.com/	145
106	Αεροφωτογραφία του Μαϊάμι από το Google Earth	https://earth.google.com/	147
107	Καταγραφή Μαϊάμι	https://earth.google.com/	148
108	Καταγραφή Μαϊάμι	https://earth.google.com/	149
109	Καταγραφή Μαϊάμι	https://earth.google.com/	150
110	Καταγραφή Μαϊάμι	https://earth.google.com/	151
111	Καταγραφή Μαϊάμι	https://earth.google.com/	152
112	Καταγραφή Μαϊάμι	https://earth.google.com/	153

113	Καταγραφή Μαϊάμι	https://earth.google.com/	154
114	Καταγραφή Μαϊάμι	https://earth.google.com/	155
115	Καταγραφή Μαϊάμι	https://earth.google.com/	156
116	Καταγραφή Μαϊάμι	https://earth.google.com/	157
117	Καταγραφή Μαϊάμι	https://earth.google.com/	158
118	Καταγραφή Μαϊάμι	https://earth.google.com/	159
119	Καταγραφή Μαϊάμι	https://earth.google.com/	160
120	Καταγραφή Μαϊάμι	https://earth.google.com/	161
121	Καταγραφή Μαϊάμι	https://earth.google.com/	162
122	Αεροφωτογραφία του Ντέρμπαν από το Google Earth	https://earth.google.com/	164
123	Καταγραφή Ντέρμπαν	https://earth.google.com/	165
124	Καταγραφή Ντέρμπαν	https://earth.google.com/	166
125	Καταγραφή Ντέρμπαν	https://earth.google.com/	167
126	Καταγραφή Ντέρμπαν	https://earth.google.com/	168
127	Καταγραφή Ντέρμπαν	https://earth.google.com/	169
128	Καταγραφή Ντέρμπαν	https://earth.google.com/	170
129	Καταγραφή Ντέρμπαν	https://earth.google.com/	171
130	Καταγραφή Ντέρμπαν	https://earth.google.com/	172
131	Αεροφωτογραφία του Πέρθ από το Google Earth	https://earth.google.com/	174
132	Καταγραφή Πέρθ	https://earth.google.com/	175
133	Καταγραφή Πέρθ	https://earth.google.com/	176
134	Καταγραφή Πέρθ	https://earth.google.com/	177
135	Καταγραφή Πέρθ	https://earth.google.com/	178
136	Καταγραφή Πέρθ	https://earth.google.com/	179
137	Αεροφωτογραφία του Μοντεβιδέο από το Google Earth	https://earth.google.com/	181
138	Καταγραφή Μοντεβιδέο	https://earth.google.com/	182
139	Καταγραφή Μοντεβιδέο	https://earth.google.com/	183
140	<i>Acoelorrhaphe wrightii</i>	https://earth.google.com/	192
141	<i>Adonidia merrillii</i>	https://earth.google.com/	195
142	<i>Bismarckia nobilis</i>	https://earth.google.com/	198
143	<i>Brahea armata</i>	https://i.pinimg.com	201
144	<i>Butia capitata</i>	https://static.wixstatic.com	204
145	<i>Butia yatay</i>	http://www.agaveville.org	207
146	<i>Caryota mitis</i>	https://www.palmerasyjardines.com	210
147	<i>Caryota urens</i>	https://i.ebayimg.com	213
148	<i>Cocos nucifera</i>	https://earth.google.com/	216
149	<i>Dictyosperma album</i>	https://i.pinimg.com	219
150	<i>Hyophorbe lagenicaulis</i>	https://urbantropicals.com	222
151	<i>Livistona chinensis</i>	https://earth.google.com/	225
152	<i>Livistona decora</i>	https://pics.davesgarden.com	228

153	Phoenix reclinata	https://earth.google.com/	231
154	Phoenix sylvestris	https://earth.google.com/	234
155	Ptychosperma elegans	https://earth.google.com/	237
156	Sabal minor	https://earth.google.com/	240
157	Sabal palmetto	https://earth.google.com/	243
158	Serenoa repens	https://earth.google.com/	246
159	Thrinax radiata	https://upload.wikimedia.org	249
160	Veitcha montgomeryana	https://www.monaconatureencyclopedia.com	252
161	Αεροφωτογραφία θέσης περιοχής για την διαμόρφωση του πάρκου	https://earth.google.com/	255
162	Περιοχή διαμόρφωσης του πάρκου	https://earth.google.com/	256
163	Περιοχή διαμόρφωσης του πάρκου	https://earth.google.com/	257

ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ ΠΙΝΑΚΩΝ

Πίν.	Περιγραφή	Σελ.
1	Αποτελέσματα καταγραφής επαρχίας Πάφου	80
2	Αποτελέσματα φυτολογικής μελέτης ως προς την καταγωγή του είδους	128
3	Αποτελέσματα φυτολογικής μελέτης ως προς τα είδη που αριθμεί κάθε περιοχή	129
4	Πίνακας ετήσιων κλιματικών συνθηκών στην Πάφο	131
5	Πίνακας ετήσιων κλιματικών συνθηκών στην Ανταναρίβο	132
6	Πίνακας ετήσιων κλιματικών συνθηκών στην Πόλη του Μεξικού	132
7	Πίνακας ετήσιων κλιματικών συνθηκών στο Σύδνεϋ	133
8	Πίνακας ετήσιων κλιματικών συνθηκών στο Λος Άντζελες	134
9	Πίνακας ετήσιων κλιματικών συνθηκών στη Οσάκα	134
10	Πίνακας ετήσιων κλιματικών συνθηκών στο Μαϊάμι	135
11	Πίνακας ετήσιων κλιματικών συνθηκών στο Ντέρμπαν	136
12	Πίνακας ετήσιων κλιματικών συνθηκών στο Πέρθ	136
13	Πίνακας ετήσιων κλιματικών συνθηκών στο Μοντεβιδέο	137
14	Πίνακας κλιματικών συνθηκών περιοχών	139
15	Πίνακας αποτελεσμάτων καταγραφής πόλεων	185
16	Πίνακας αποτελεσμάτων φυτολογικής μελέτης ως προς τις αντοχές	259
17	Λίστα φυτών που επιλέχθηκαν για φύτευση	262

